

NIECENZUROWANY MAGAZYN DLA KAŻDEGO

TORONTO 10.03. 1983 r. ECHO WEEKLY NR 23

ECHO TYGODNIA

Cena \$1

PODRÓŻ PAPIEŻA

Wszczęto śledztwo

CHCIELI

ZAMORDOWAĆ WAŁĘSĘ

We Włoszech wszczęto śledztwo wobec osmiu osob podejrzanych o udział w spisku mającym na celu zamordowanie Lecha Wałęsy w czasie jego wizyty w Rzymie w styczniu 1981. Pod samochodem Wałęsy miano umieścić bombę.

Włoskie agencje prasowe ANSA i AGI podały, że osoby objęte śledztwem, zgodnie z przepisami, otrzymały "listy sądowe" zawiadamiające o wszczętym postępowaniu. Nie wniesiono jeszcze przeciw nim formalnych oskarżeń.

Wśród podejrzanych o spisek na życie Wałęsy znajdują się Mehmet Ali Ağca, turecki terrorysta, odbywający karę dożywotniego więzienia za zamach na życie Ojca Św., czterech Bułgarów - Siergiej Antonow, kierownik bułgarskich linii lotniczych w Rzymie, przetrzymywany w areszcie we Włoszech, Todor Ajwazow, który był pracownikiem bułga-

rskiej ambasady w Rzymie, Iwan Donczew i b. pracownik ambasady Iwanow Kolew. Ci trzej ostatni znajdują się obecnie w Bułgarii.

Śledztwem objęci zostali też Włosi: dwaj działacze związków zawodowych Luigi Scricciolo i Salvatore Scordo, oraz Bona Pozzoli, sekretarz prasowy ministra pracy. Scricciolo i Scordo należą do kierowanej przez socjalistów federacji pracy, która pomogła zorganizować wizytę Wałęsy w Rzymie. Scricciolo przebywa w więzieniu, oskarżony o szpiegostwo i terroryzm. Podejrzał się go, że pracował dla bułgarskich szpiegów i próbował nawiązać łączność między Bułgarami w Rzymie a Czerwonymi Brygadami, w czasie porwania amerykańskiego generała Doziera przez lewicową grupę terrorystyczną w grudniu 1981.

POWSTRZYMAĆ ZNISZCZENIE POLSKI

Nad kosztami wojny polsko-jaruzelskiej zastana wia się Jacek Kuroń na lamach podziemnego pisma *Z nas na dzień* (nr 104)

Przypuszcmy, że wojna potrwa i zastanówmy się, jakie będą jej koszty dla narodu.

Ciąg dalszy str. 5

UCIEKŁ Z PRL UDAJĄC WALIZKĘ

Ryszard Kuzmiski, 33-letni mechanik samolotowy, skrył się w przedziale bagazowym odrzutowca z Warszawy do Montrealu i po 14 godzinach lotu znalazł się w wolnym świecie. Powiedział dziennika-

rzom 5 bm, że uciekł, bo władze chciały go zmusić do podpisania deklaracji lojalności, szantazując wyrzuceniem z pracy. Powiedział "Sytuacja w Polsce stała się niemożliwa".

NA ZAPROSZENIE STUDIA KALEJDOSKOP I PCAG
wystąpi

Jacek Kaczmarski

laureat festiwału piosenki w Polsce od 1976 r.
poeta, który od lat śpiewał to, o czym Solidarność
zaczęła mówić później

12 marca godz. 19:00 w szkole
przy 330 Landsdowne Ave (przy College Str.)

Bilety do nabycia w Aptece Solarzkiego
i w Biurze 192 Garden Ave

Cena \$ 8 i 5

Informacja telefoniczna 533-9471, 532-1126

Papież Jan Paweł II rozpoczął swą wizytę w Ameryce Centralnej od Kostaryki. W Kostaryce odbył mszę świętą dla 600 tys. wiernych - największego skupiska ludzi w dziejach tego 2,2 mln kraju. Podczas spotkania z 30 tys. tłumem młodzieży krzyczącej "Viva el papa" Jan Paweł II wezwał młodzież do walki z gwałtem "dopóki nie zapanują miłość i pokój". W San Jose miało miejsce spotkanie Papieża z 50-osobową reprezentacją polskiej społeczności w Kostaryce.

W Nikaragui, do której Papież przybył pomimo niezrezygnowania księży katolickich ze stanowisk w lewicowym

rządzie sandinistycznym, Jan Paweł II odciął się od prób wykorzystania jego wizyty jako poparcia dla rewolucji socjalistycznej. Na lotnisku w Managui witał go jedynie 300-osobowy tłum zorganizowany przez rząd. Przywódca Nikaragui D. Ortega podczas przemówienia powitalnego domagał się od Papieża słów krytyki wobec "agresywnej polityki Płn Ameryki" i "amerykańskiej" interwencji w Salwadorze w obronie niesprawiedliwego systemu. Jan Paweł II odpowiedział "Przybyłem jako posłaniec pokoju, by osmielić was słowem miłości". Podczas wieczornej mszy odprawianej przez Papieża grupa aktywistów rządowych zakłó-

cała jej przebieg krzycząc bez przerwy, używając tub do skandowania lewicowych i marksistowskich sloganów szczególnie wtedy, gdy chciała zagłuszać słowa Papieża. Jan Paweł II zwrócił się kilka razy z prośbą o spokój, ale wówczas grupa rządowa skandowała "Co z modlitwą za tych, którzy rozlali krew za rewolucję?" Sandinistyczny rząd złośliwie przetrzymał również samolot Papieża na lotnisku o 10 minut w stosunku do planowanego odlotu. Skandaliczne przyjęcie, które zorganizował na przyjazd Papieża marksistowski rząd w Nikaragui spotkało się z oburzeniem całego cywilizowanego świata.

Ciąg dalszy str. 3

Echo Tygodnia

wydają:
JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS
redagują:

Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus,
Grazyna Stońska, Anne Steele, Zofia Bończa,
Jerzy Rudolf, Leszek Mech i inni.

Przedstawiciel
Tadeusz Shopian

**NOWY ADRES ECHA TYGODNIA
TYLKO DLA KORESPONDENCJI**

**59 FULLER AVENUE
TORONTO, ONTARIO
M6R 2C4**

**NOWY TELEFON REDAKCJI 531-5523
UWAGA: DYŻURY PRZY TELEFONIE
PONIEDZIAŁEK, WTOREK, PIĄTEK
OD 12 DO 4 PO POŁUDNIU**

Prenumerata

roczna \$ 50

półroczna \$ 25

Redakcja zastrzega sobie prawo do
zmian i skrótów w opublikowanych
artykułach i materiałach

ECHO TYGODNIA

**STAJE SIĘ NAJPOPULARNIEJSZYM PISMEM POLSKIM
W KANADZIE**

**Z TYGODNIA NA TYDZIEŃ ROŚNIE LICZBA
PRENUMERATORÓW**

**PRZECIĘTNIE 2 MINUTY I 18 SEKUND ZAJMUJE
ZAPRENUMEROWANIE ECHA TYGODNIA**

Proszę się przekonać!

Imię i nazwisko

Adres

Kod pocztowy

Zalącam \$ 50 dol na prenumeratę roczną

25 dol na prenumeratę półroczną

Kupon i czek lub przekaz pocztowy prosimy wysłać na adres

ECHO TYGODNIA

59 FULLER AVENUE

TORONTO, ONT

M6R 2C4

Pewne zwycięstwo
CDU/CSU W niedzielnym wyborach federalnych w RFN zdecydowane zwycięstwo odniosła koalicja rządowa CDU/CSU z FDP odpowiednio 244 i 34 miejsca w Bundestagu oraz 48,8% i 6,9%. Partia Zielonych uzyskała 5,6% i 27 miejsc, a SPD zanotowała sporą porażkę 38,2% głosów i 193 miejsc. Kanclerz RFN H Kohl podkreślił, że wyniki wyborów są jednoznacznym mandatem narodu dla rządów chadecji.

Porazka lewicy, socjalistycznego rządu Mitteranda Wybory municypalne we Francji w ponad 36 tys miast, miasteczek i wsi przyniosły wyraźne, a niejednokrotnie druzgocące zwycięstwo prawicy i opozycji.

Prezydent R Reagan oskarżył amerykańskie stacje telewizyjne o nadmierne podawanie wiadomości niepomyślnych i wezwał do próby z tygodniem wiadomości dobrych Agencja TASS oświadczyła, że wezwanie Reagana jest pogwałceniem prawa USA i umowy helskiej gwarantującej "swobodny przepływ wszelkich form informacji". TASS nie wspominała, że sowieckie środki masowego przekazu są całkowicie kontrolowane przez państwo.

Królowa Elżbieta i książę Filip kontynuują wizytę na kontynencie póln-amerykańskim, którą zakończą 3-dniowym pobytem w Kanadzie W sobotę w Kalifornii para królewska znalazła się w stanie szoku i smutku po otrzymaniu wiadomości o śmierci trzech amerykańskich agentów jej ochrony na skutek wypadku samochodowego podczas pełnienia służby.

"Mamo, nie zabijaj mnie" W Madrycie ponad 100 tys demonstrantów nosząc transparenty z napisem jak wyżej protestowało przeciwko proponowanej przez rząd socjalistyczny ustawie o przerywaniu ciąży. Projekt ustawy dopuszcza przerwanie ciąży w przypadku gwałtu, niebezpieczeństwa dla życia kobiety i możliwości uszkodzenia płodu.

Przerwanie negocjacji PLO-Izrael Negocjacje za pośrednictwem rządu austriackiego i Czerwonego Krzyża w sprawie wymiany więźniów pomiędzy Izraelem i PLO zostały przerwane. PLO prosiła o zwolnienie 6,5 tys Palestyńczyków i Libańczyków w zamian za 8 Izraelczyków.

Tajwan zerwał stosunki dyplomatyczne z Wybrzeżem Kosci Słoniowej, gdyż kraj ten nawiązał stosunki dyplomatyczne z ChRL

Władze prowincji Assam w Indiach oznajmiły, że zaarrestowały przywódcę tzw armii ludowej, która dokonała masakry ponad 3500 osiedleńców z Bangladeszu

Zmiana rządu w Australii Po raz drugi od 1949 roku Australijczycy zdecydowali się na rząd Partii Pracy. Nowym premierem został 53-letni Bob Hawke, prawnik, były przywódca związków zawodowych, w parlamencie dopiero od 3 lat. Głównym powodem przegranej konserwatystów na czele z M Fraserem było to, iż w ciągu 7-miu lat sprawowania władzy nie poradził sobie z wzrastającym bezrobociem.

Około 40 mln Brytyjczyków zginęłoby Brytyjskie Stowarzyszenie Medyczne opublikowało raport, w którym podaje, że w przypadku wojny nuklearnej na skutek pierwszego uderzenia rakiet nieprzyjacielskich zginęłoby 38,6 mln Brytyjczyków, a 4,3 mln zostanie rannych, z których tysiące umrze na chorobę popromienną.

Prezydent R Reagan wypowiedział się przeciwko protekcjonizmowi w handlu międzynarodowym utrzymując, że powszechne zastosowanie protekcjonizmu doprowadzi do napięć politycznych i finansowego chaosu USA są i będą za wolnym handlem.

Redukcje u Rolls-Royce'a W ciągu ostatnich dwóch lat Rolls-Royce zmniejszył ilość pracowników o 14 tys. Z 46 tys pozostałych straci pracę 6 tys w tym roku.

Meksyk otrzymał 5 mld pożyczkę, na którą złożyły się wkłady aż 530 (!) zagranicznych banków Jednym z głównych wierzycieli jest Bank of Montreal.

Ostrzeżenie dla Palestyńczyków Prezydent Egiptu H Mubarak oskarżył PLO o podżeganie armii egipskiej i ludu egipskiego przeciwko własnemu rządowi. Wypowiedz Mubaraka nastąpiła po wystąpieniu ministra spraw zagranicznych PLO, który oświadczył, że rząd Egiptu nie wykorzystał okazji do naprawienia błędów Camp David po inwazji Izraela na Liban, ale że PLO nie straciła nadziei, które wiąże z ruchem nacjonalistycznym w Egipcie i z egipską armią. Mubarak ostrzegł 40 tys Palestyńczyków żyjących w Egipcie, że jakiegokolwiek próby wtrącania się w wewnętrzne sprawy Egiptu zakończą się ich deportacją. "Nie zaakceptuję -

powiedział prezydent Egiptu - państwa w państwie albo państwa nad państwem"

Samobójstwo małżeństwa Koestlerów 77-letni A Koestler, jeden z najbardziej znaczących pisarzy politycznych XX wieku i jego żona Cynthia popełnili samobójstwo w swoim domu w Londynie. A Koestler, w młodości tajny agent Kominternu, później zawzięty anty-komunistą, napisał szereg książek antytotalitarnych i antysowieckich, z których najbardziej znana jest "Darkness at Noon" poświęcona erze stalinowskiej. A Koestler cierpiący na chorobę Parkinsona i jego żona, osoba zdrowa, były członkami brytyjskiej organizacji proeutanazyjnej "Exit" zalecającej samobójstwo w przypadku nieuleczalnej choroby (na świecie działa jeszcze 16 podobnych organizacji włączając w to kanadyjską "Umeranie z godnością").

Różnice w OPEC wzmagają się W Wiedniu trwa spotkanie na szczycie państw-członkowskich OPEC w sprawie cen ropy naftowej. Jak do tej pory OPEC znajduje się w ślepych zaułku. Jedne państwa już obniżyły cenę ropy naftowej, inne są niezdecydowane, jeszcze inne domagają się podwyższenia cen.

Rzeźnik Lyonu spotyka się z córką Ute Messner otrzymała zezwolenie na widzenie z ojcem - zbrodniarzem hitlerowskim K Barbie przebywającym w francuskim więzieniu i oczekującym na proces sądowy. "Nie mogę powiedzieć co zaszło między mną i ojcem, gdyż zaczęłam płakać". Dodaje także, że ojciec jest "traktowany odpowiednio, ale jest bardzo zmęczony".

Nie tylko Polska Zadłużenie Brazylii na koniec roku 1982 wynosiło 83,3 mld dol. Inflacja w ubiegłym roku wyniosła 99,7%, a cruzeiro był zdewaluowany 39 razy, w sumie o 97,7%. W tym tygodniu Brazylii zdewalowała ponownie cruzeiro o 30%. Ma to uczynić brazylijski eksport tańszym, a import droższym, ale jak przewidują ekonomiści wpędzi Brazylię w galopującą inflację i głęboką recesję.

Kto się najlepiej ubierał w 1982 roku? Międzynarodowy zespół ekspertów mody pod przewodnictwem E Lambert ogłosił coroczną listę najlepiej ubierających się mężczyzn i kobiet w roku ubiegłym. Wśród kobiet zwyciężyła księżniczka Diana, wśród mężczyzn książe Andrzej. Oto kilka innych nazwisk z listy mody: Diana Riss (piosenkarka), Francois Mitterand (prezydent), Raquel Welch (aktorka), Alistair Cooke (komentator telewizyjny), Julio Iglesias (piosenkarz). Regulamin konkursu mody wyklucza z konkursu osoby, które znalazły się na liście trzy razy.

Biologiczne zagrożenie Polaków

38 lat temu, wiosną 1945 roku, rozpoczął się pierwszy rok szkolny w powojennej Polsce. W gimnazjum im św Jacka w Krakowie przy ul Siennej, po sześciolietniej przerwie, zasiedli przedstawiciele wojennego pokolenia młodzieży polskiej. Dwudziestoletnie dryblasy siedziały obok czternastoletnich maluchów, niektorzy przyszli wprost z lasu - z partyzantki, inni z amerykańskiej strefy okupacyjnej w Niemczech, z Powstania Warszawskiego, zza Buga, z podgórskich wiosek, z rozparcelowanych dworów. Nie było dzinsów, szyc polegał na noszeniu różnych części mundurów, najlepiej amerykańskich. Niektorzy przychodzili na lekcję z pistoletami pod kurtką. Raz ktoś do pieca włożył granat.

Ale największą różnicą między nimi a późniejszymi pokoleniami uczniów był ich on ogół - oplakany stan fizyczny. Gruzlica, krzywica, wpadnięte piersi, niski wzrost, anemia, niedożywienie, zepsute zęby. To też sprawiło wychowawcom największe zmartwienie i

największy kłopot. Na dużej przerwie, na podwórku pod kasztanami, obok klasztoru Dominikanów, kiedy chłopcy kłębili się pod bladym słońcem, jedli czarny chleb ze smalcem i cebulą i w szesciu palili jednego Lucky Strike'a, miało się przegład zniszczeń jakie wojna dokonała na tym pokoleniu Polaków. Szesc lat wojny spowodowało biologiczne zagrożenie społeczeństwa.

Dzisiaj Polacy znaleźli się niemal w tym samym punkcie, po krótszym okresie wojny jaruzelskiej. Znow zaczyna szerzyć się gruźlica, rozpowszechnia się anemia. Podczas gdy w krajach trzeciego świata na ogół z roku na rok poprawia się stan zdrowia społeczeństw, w Polsce krzywica zaczęła spadać w dół w zastraszającym tempie. Wśród głównych przyczyn brak żywności, brak lekarstw, brak mydła, brak mieszkań.

Emigracja też ma swoje problemy. Ale na witaminy, lekarstwa i mydło do Polski jeszcze nas stac.

Jacek Adolf

Torontonska policja oznajmia, że podejrzany o morderstwo 9-letniej Sharin Keenan nazywa się Dennis Melvin Howe i ujawniła jego zdjęcie. 42-letni Howe jest recydywistą i ma długą i grozną liczbę przestępstw na koncie.

Quebec A to się dostało ministrom! Rozwścieczony tłum demonstrantów protestujących przeciwko ostatnim ustawom antystrajkowym rządu Levesque'a zaatakował ministrów rządu, przybijających na obrady Partii Quebecu, okładając ich pięściami, kopiąc oraz obrzucając wyzwiskami. Zniszczono kilka rządowych limuzyn Premier Levesque, któremu udało się czmychnąć zamykając w limuzynie, którą demonstranci obtłukli i skopali nazwał ich akcję "bezrozumnym bandytyzmem". Na 1000 demonstrantów policja zaarrestowała jednego uczestnika zajsc.

Wojna powietrzna zakończona? Po 5 dniach ostrych przetargów USA i Kanada zawarły porozumienie w sprawie super tanich biletów, które zaoferowała Air Canada w lotach strefy Pacyfiku. Szczegółowe porozumienia nie zostały

ujawnione. Około 100 tys pasażerów, którzy wykupili bilety ze zniżką do 70% w stosunku do cen regularnych będzie mogło z nich skorzystać.

Policjanci z OPP atakują. Około 100 policjantów OPP uzbrojonych w łomy, siekiery i młotki wdarło się do kwatery głównej Church of Scientology w Toronto. Wyłamując zamki, rozpruwając szafki, odrywając ścianki zagarnęli tysiące dokumentów, rachunków, ksiązek i sprawozdań należących do kontrowersyjnej grupy religijnej założonej przez L Hubbarda. W oświadczeniu OPP podano, że akcja nastąpiła na podstawie dwuletniego tajnego okresu śledzenia organizacji i stwierdzenia machinacji podatkowych na niekorzyść prowincjonalnego i federalnego rządu. Organizacja zarzuca się także oszukiwanie i naciąganie klientów. OPP zdecydowało się na tajne śledztwo wobec kościoła z powodu pogłosek iż członkowie sekty infiltrują ministerstwo sprawiedliwości w USA. Były członek kościoła F McKee z USA powiedział, że kościół "z nieformalnej grupy ludzi o filozoficznym skrzywieniu przekształcił się w mimiaturowe Niemcy nazistowskie, militarny typ organizacji". Prezydent sekcji kościoła w Toronto C Charbonneau zapowiedziała zaskarżenie OPP do sądu.

O wolną i niepodległą Kroatję! Na Nathan Phillips Square w Toronto zgromadziło się ponad 500 Kroatów domagających się niepodległej i wolnej Kroatji. Dwóch protestujących przebranych w jugosłowiańskie ubrania więzienne nosiło tablice z nazwiskami dwóch więźniów politycznych będących na strajku głodowym. Dr Veselica, ekonomista, odbywa 7-letni wyrok więzienia za udzielenie wywiadu dla gazety zachodniemieckiej, w którym domagał się sprawiedliwego traktowania Kroatji w ramach federacji jugosłowiańskiej. Student Dizar skazany został za propagandę nacjonalistyczną. Przypuszcza się, że po kilkudziesięciu dniach strajku głodowego obaj utrzymywani są przy życiu metodą przymusowego odżywiania.

Guzenko wciąż się kłania. Prokurator Generalny R Kaplan oznajmił, że już wkrótce rząd ujawni tajne dokumenty powiązane z ucieczką polityczną I Guzenko, pracownika ambasady sowieckiej w Ottawie. Dokumenty "opisujące jak różne wydziały zareagowały" na rewelacje Guzenki są przygotowywane do ujawnienia światła dziennego. Guzenko wielokrotnie wypowiadał się krytycznie o wykorzystaniu jego informacji przez tajne służby.

Nie ma nadziei? Minister Finansów M Lalonde oświadczył, że ponad 1,5 mln bezrobotnych nie może się spodziewać szybkiej poprawy sytuacji ekonomicznej. Ottawa nie jest w stanie sfinansować programu tworzenia nowych miejsc pracy. Rząd przewiduje deficyt w budżecie federalnym rzędu 29 mld dol na rok fiskalny 83/84.

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy KPK okręg TORONTO
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r. oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Polonii zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleniem Ministra

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podań
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia, poszukiwania mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- uwierzytelnianie podpisów

Biuro otwarte od poniedziałku do piątku w godzinach 10 rano - 4 po południu

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM

MIEDZYORGANIZACYJNE

BIURO IMIGRACYJNE

197th Garden Ave.

Tel. 532-1126

OŚRODEK POMOCY

POLSKIM IMIGRANTOM

206 Beverley St.

Tel. 979-9634

KOMITET POMOCY

POLSKIM UCHODźCOM

357 Runnymede Rd.

Tel. 766-6191

BIURO POMOCY

SPOŁECZNEJ

128 Fern Ave.

Tel. 533-9471

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM

uprzejmie informuje, że magazyn dla nowo przybyłych znów jest otwarty przy 212 Cowan Avenue (róg Queen St.) w Masaryk Hall.

Godziny:

— wtorki 5 — 8

— czwartki 1 — 8

— soboty 12 — 3.

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM

przy 192 Garden Ave., tel. 532-1126 czynne poniedziałek-piątek od 10 rano do 4 po poł., wtorek od 10 rano do 8 po poł.

Serdecznie dziękujemy wszystkim ofiarodawcom, którzy przekazali rzeczy do magazynu dla nowoprzybyłych. Jednocześnie uprzejmie prosimy osoby pragnące przekazać nowoprzybyłym zbędne meble, sprzęt kuchenny i przede wszystkim dziecięce łóżka i wózki o skontaktowanie się z naszym biurem.

poszukujemy również pracy i mieszkań dla nowo przybyłych

DZIĘKUJEMY ZA POMOC!

SPK KOŁO NR 20

Dnia 6 bm o godzinie 2 po poł. odbyło się Walne Zebranie Koła SPK nr 20 w TORONTO. Obecnych było około 110 Członków. Ustępujący Zarząd Koła Otrzymał absolutorium i ukonstytuował się w prawie niezmiennym składzie, z prezesem IDĄ KASPSZAK na czele, na kadencję 1983/1984.

Życzymy owocnej pracy na niwie niepodległościowej.

PODRÓŻ PAPIEŻA

dokończenie ze str. 1

W Panamie zgotowano Papieżowi niezmiernie serdeczne przyjęcie. W kraju, w którym około 90% mieszkańców jest katolikami rząd ogłosił dzień przyjazdu Papieskiego dnia święta narodowego. Papieża witwały setki tysięcy mieszkańców i setki tysięcy wzięło udział w celebrowanej przez Jana Pawła II mszy świętej.

Przyjazd Papieża do Salwadoru, kraju targanego wojną domową od 40 miesięcy, w której zginęło już około 40 tys ludzi został poprzedzony wykryciem przez policję spisku 18 terrorystów na życie Jana Pawła II. Na szczęście wizyta, która przebiegła z zastosowaniem nadzwyczajnych środków ostrożności miała charakter udany. Nie zanotowano walk między wojskami rządowymi i partyzantami, przes-

trzegającymi jednodniowe zawieszenie broni na czas wizyty papieskiej. Podczas mszy świętej, która odbyła się w tropikalnym upale (333 omdlen ciepłych) papież powiedział do milionowego tłumu: "Musimy zwalczać zło dobrem, to zło, które penetruje serca i społeczne struktury, zło podziału między ludźmi, którzy posiewają tę ziemię grobami". Wzruszeni uczestnicy mszy odpowiadali skandując: "My chcemy pokoju". Nieplanowanym momentem wizyty w Salwadorze było udanie się papieża na modły do grobu zamordowanego arcybiskupa O Romero.

W Gwatemali Papież spotkał się z niezmiernie ciepłym przyjęciem tłumów i nieprzychylnym rządu gwatemalskiego. Na kilka dni przed przyjaz-

dem Jana Pawła II wykonano egzekucję 6 partyzantów pomimo gorącego apelu Papieża o darowanie im życia. Spotkanie powitalne Jana Pawła II z prezydentem Gwatemali R. Montt było chłodne, protokolarne. Tym niemniej katolicy z kraju rozdieranego przez walkę religijną między nimi a protestantami oraz z kraju, którego skrajna prawica wydała wyrok śmierci na Jana Pawła II zgotowali Papieżowi entuzjastyczną owację. Podczas mszy Papież potępił egzekucję 6 partyzantów, domagał się praw dla tubylców i przestrzegania praw człowieka.

Wizytę Jana Pawła II w Hondurasie i Belize oraz udział 9 marca na zakończenie podróży w posiedzeniu Rady Biskupów krajów Ameryki Łacińskiej na Haiti omówimy w następnym numerze.

amsterdam bremen bruxelles london new york paris roma stockholm toronto zurich

PROCES RADIA SOLIDARNOŚĆ

Od 24 stycznia przed Okręgowym Sądem Wojskowym w Warszawie toczy się proces przeciwko 10 osobom związanym z działalnością Radia "Solidarność" Przepominamy nazwiska

Zbigniew ROMASZEWSKI, lat 43, dr nauk fizycznych, pracownik Instytutu Fizyki PAN, członek Krajowej Komisji Porozumiewawczej i Zarządu Regionu Mazowsze NSZZ "Solidarność", szef Komisji Interwencji w Regionie Mazowsze, członek czteroosobowego Regionalnego Komitetu Wykonawczego tego regionu powołanego po 13 grudnia 81 roku,

jego żona Zofia, Irena ROMASZEWSKA, lat 42, po absolutorium Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, pracownica Komisji Interwencji

Danuta JADCZAK, lat 32, pracownica Komisji Interwencji

Irena RASINSKA, lat 52, pracownica apteki przy ul. Jasnej;

jej syn Marek RASINSKI, lat 26, pracownik POL-COLOR-u w Piasecznie,

Zbigniew KOBYLIŃSKI, lat 42, dr nauk fizycznych pracownik naukowo-dydaktyczny Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach, delegat na Walne Zebranie Delegatów Regionu Mazowsze, Przewodniczący Komisji Zakładowej w miejscu pracy

Zbigniew PIETRZAK, lat 24, zatrudniony jako fotoreporter w NSZZ "Solidarność Rolników Indywidualnych",

Jacek BĄK, lat 28, absolwent historii UW, zatrudniony w Bibliotece Publicznej w Warszawie,

Dariusz RUTKOWSKI, lat 21, absolwent Technikum Nukleonowego, zatrudniony w Instytucie Badań Jądrowych w Świerku

Anna OWCZARSKA, lat 27, absolwentka romanistyki UW, pracownica Centrali Importowo-Eksportowej "Ciech", współpracownica Komisji Interwencji

Prokurator, podpułkownik mgr Olgierd Isbrandt zarzuca im, że "po wprowadzeniu stanu wojennego na terytorium PRL tj po dniu 13 grudnia 81r nie odstąpili od udziału w działalności zawieszonych NSZZ "Solidarność" którego byli członkami i działaczami, lecz kontynuowali tą działalność poprzez rozpowszechnianie za pomocą nielegalnej radiostacji o nazwie "Radio Solidarność" fałszywych wiadomości o sytuacji społeczno-politycznej w kraju, mogących wywołać niepokój publiczny i rozruchy, a także nawoływali do przestępstwa w postaci oporu wobec ustawy i rozporządzeń władz państwowych tj o popełnienie przestępstw z artykułów 46 i 48 Dekretu o stanie wojennym z dn 12 12 81r"

Zbigniew Romaszewski miał według prokuratora zorganizować i kierować nielegalną radiostacją, Zofia Romaszewska miała być jej spikerką, Danuta Jadczyk również miała być spikerką, a nadto udzieliła pomocy Annie Owczarskiej i R. Noelowi w dostarczeniu aparatu nadawczego oraz pośredniczyła w nawiązaniu kontaktów R. Noela z kierownictwem radiostacji Irena Rasińska miała pośredniczyć w przekazywaniu informacji związanych z organizowaniem i działalnością Radia "Solidarność" a także udostępniła mieszkanie będące w jej dyspozycji

do przechowywania aparatury nadawczej, Marek Rasiński miał uczestniczyć w nadawaniu audycji i zwerbować do pomocy Dariusza Rutkowskiego i Jacka Bąka Zbigniew Kobylński miał udzielać pomocy poprzez udostępnienie swojego mieszkania i mieszkania jego brata na spotkania konspiracyjne i do nadawania z nich audycji radiowych Zbigniew Pietrzak miał nakłonić J. Bąka do wzięcia udziału w nadawaniu audycji, zaś J. Bąk i D. Rutkowski brali udział w nadawaniu audycji i posiadali w pewnym okresie bez pozwolenia aparat nadawczy co jest przestępstwem przeciwko art 287 Kodeksu Karnego A. Owczarska udzieliła pomocy R. Noelowi w zaopatrywaniu organizatorów i kierownictwa nielegalnej radiostacji w materiały techniczne, a w tym w aparat nadawczy

Proces, dotyczący wyłącznie działalności tych osób związanej z radiem "Solidarność", z powodu braku przekonujących dowodów nie stawia się im innych zarzutów związanych z działalnością konspiracyjną

Sledztwo prowadzone było w trybie doraźnym, jednak z powodu zmiany przepisów, jaka nastąpiła z dniem 1 stycznia 83r proces odbywa się w trybie zwyczajnym tzn oskarżonym przysługuje prawo ape-

lacji do wyższych instancji sądowej

Tylko dwie osoby odpowiadają z wolnej stopy z powodu złego stanu zdrowia I Rasińska i Z Kobylński Ten ostatni spędził jednak cztery miesiące w areszcie Pozostali znajdują się w pawilonie III Aresztu Sledczego w Warszawie przy ul. Rakowieckiej 37

Oskarżonych bronią następujący adwokaci Z Romaszewskiego - mec Olszewski, Z Romaszewską - J Taylor i W Siła-Nowicki, D Jadczyk - A Bąkowski, M Rasińskiego - A Grabiński, Z Kobylńskiego - M Dubois, Z Pietrzaka - S Szczuka, J Bąka - J Woźniak, A Owczarską - Cz Jaworski

W toku śledztwa całkowicie odmówili zeznań Z i Z Romaszewscy, D Jadczyk, I i M Rasińscy, Z Pietrzak. Z Kobylński zeznawał jedynie w sprawach nieistotnych

Zeznawali podczas śledztwa J Bąk, D Rutkowski A Owczarska i Roger Noel z Belgii, którzy nie tylko przyznali się do winy, ale też obciążyli współpodejrzanych Roger Noel podający się za robotnika, dziennikarz i założyciel w Belgii organizacji o nazwie "Wolność dla fal radiowych" zatrzymany został przypadkowo 5 lipca 82r Miał on oddzielny proces za przywiezienie nadajnika radiowego bez zgody władz przed Sądem Wojskowym Skazany został na 3 lata więzienia /minimum w trybie doraźnym/ z zamianą na kaucję w wysokości około 10 tys dolarów Suma ta została w Belgii zebrana i wpłacona po czym został zwolniony i wyjechał do swojego kraju

Z akt sprawy można odtworzyć przebieg wydarzeń, które doprowadziły do aresztowania tej grupy działaczy podziemnej "Solidarności"

Nadmienić należy, że żadna z osób podejrzanych nie skarży się na pobicie podczas śledztwa

Pierwszą audycję radio "Solidarność" nadało w Warszawie 12 kwietnia na częstotliwości 70,1 MHz /UKF/ o godz 21 Aby uniknąć wykrycia czas nadawania wynosił około 8 minut Audycja wywarła wielkie wrażenie na mieszkańcach stolicy, którzy byli uprzedzeni o czasie nadawania Aby sprawdzić słyszalność spiker wezwał do kolejnego wygaszenia i włączania świateł w mieszkaniach Efekt przerósł oczekiwania nadających Prawie w całej Warszawie widać było miganie świateł w oknach Nadano wówczas kilka informacji, m in błędna, jak się później okazało, o pobiciu w śledztwie studenta KUL-u Matejczuka, zamieszanego w sprawę zabójstwa milicjanta Karosa podczas próby rozbrojenia Na zakończenie nadano piosenkę Jana Kelusa wg słów anonimowego autora pod tytułem "Ostatnia szychta w kopalni węgla kamiennego

Solidarność

BIULETYN INFORMACYJNY

biuro koordynacyjne n.s.z.z. "solidarność" za granicą

"Piast" - nawiązująca do strajków górniczych po 13-tym grudnia 81r Audycja w całości doskonale słyszalna w Warszawie wywołała duże zaniepokojenie władz Programowi walki z radiostacją poświęcono specjalne posiedzenie kierownictwa MSW i władz wojskowych, które nakazały szybko sprowadzić sprzęt pelengacyjny z ZSRR i NRD, oraz poleciły specjalistom przygotować urządzenia do zagłuszania

Jak wiadomo zagłuszanie rozgłośni zachodnich nadających w języku polskim na falach krótkich i średnich odbywa się głównie z terytorium ZSRR z nadajników położonych m in pod Smoleńskiem Oprócz tego istnieją nadajniki o mniejszej mocy zlokalizowane blisko miast na terenie Polski Zagłuszarki te nie były dotychczas przystosowane do zakłócania programów na UKF-ie

Juz w dwa dni po nadaniu pierwszej audycji mgr Smałkowski - Okręgowy Inspektor z Państwowej Inspekcji Radiowej przesłał z własnej inicjatywy, bez wcześniejszego zamówienia, do KS MO nagranie i stenogram audycji, zaś Wojskowa Prokuratura Garnizonowa 15 kwietnia wszczęła śledztwo Wkrótce TV nie nawiązując do audycji radia "Solidarność" pokazała Matejczuka stwierdzając, że jest zdrow i nie był bity podczas śledztwa

Czynności śledcze rozpoczęto od przesłania taśmy z nagraniem do Zakładu Kryminalistyki KC MO celem wykonania ekspertyzy oraz od przeszukań mieszkań J Kelusa i jego rodziny Kelus podczas przesłuchania w charakterze świadka odmówił odpowiedzi na wszystkie pytania po kolei powołując się na art 166 KPK W mieszkaniach nie znaleziono materiałów dotyczących radia Ponieważ nie można było udowodnić mu bezpośredniego udziału w audycji internowano go

W maju wpłynął wynik ekspertyzy nie poparty zresztą żadną dokumentacją /str 32-40 akt/ Mówi on m in, że "spikerką była osoba w wieku lat ok 45 z wadliwym akcentem, mówiąca gwarą mieszaną z terenów Polski centralnej lub południowo-zachodniej ze środowiska inteligenckiego o wykształceniu wyższym, spikerem mężczyzna lat ok 50 posiadający sztuczne zęby, z występującym zjawiskiem niewydolności motorycznej więzadeł głosowych, piosenkarzem był mężczyzna lat ok 35 z dobrze opanowaną grą na gitarze Sygnały okupacyjne piosenki "Siekiera, motyka" każdy wykonany oddzielnie, charakteryzowały się dużą precyzją i wykonane zostały przez profesjonalistę Audycja nie była nadana na żywo, lecz uprzednio zmontowana, przekopiowana i odtworzona z taśmy Teksty odczytane przez spikera i spikerkę pochodzą z jednego nagrania i zostały utrwalone za pomocą tego samego sprzętu rejestrującego i w tych samych warunkach akustycznych, piosenka nagrana była w innych warunkach akustycznych, montaż nie nastąpił w warunkach studyjnych"

Drugą audycję nadano 30 kwietnia również o godz 21, trwała około 5 minut Władze aby wykryć nadajnik posłużyły się urządzeniami pelengacyjnymi zamontowanymi na dwóch helikopterach, które nadleciały w ciągu 5 minut z dwu kierunków nad rejon nadawania tj osiedle "za Żelazną Bramą", gdzie znajduje się kilkanaście 15-to piętrowych budynków Smigłowce z kręcącymi się antenami pelengatorów krążyły pomiędzy budynkami na wysokości 15-tego piętra Duże siły ZOMO przybyły samochodami z uruchomionymi syrenami Mimo wielkiego zamętu jaki był skutkiem poruszania się różnych oddziałów w różnych kierunkach udało się w ciągu 20-30 minut otoczyć i zablokować kwartał pomiędzy ulicami Świerczewskiego, Pereca, Marchlewskiego i Żelazną Wstrzymano ruch, rewidowano samochody i przechodniów, badano wnętrza niektórych budynków Akcja trwająca kilka godzin,

ciąg dalszy za tydzień

POWSTRZYMAĆ ZNISZCZENIE POLSKI dokończenie ze str 1

POSTĘPUJĄCA NĘDZA

Według oficjalnych danych (a takim tylko będziemy się tu posługiwać), przemysł przetwórczy wykorzystuje tylko około połowę swych mocy Budownictwo nie osiąga nawet 20%

Wynika z tego, że rzekomo malejący spadek produkcji zawdzięczamy zwiększonemu wydobyciu miedzi i przede wszystkim węgla. Faktem jest, że mimo zmniejszonego zapotrzebowania przemysłu na węgiel (energię) i znikomego eksportu tego towaru do strefy dolarowej, wies nie otrzymuje należytego jej węgla. Ze stanu gospodarki wynika - oczym wszyscy wiedzą - postępująca nędza. Choc może nie wszyscy zdają sobie sprawę, upadek przemysłu spowoduje upadek rolnictwa z opóźnieniem tym większym, im bardziej sprzyją warunki klimatyczne. We wprowadzonych 13 grudnia warunkach politycznych () upadek gospodarki będzie postępował. Nawet - raczej mało prawdopodobne - ograniczenie sankcji gospodarczych przez Zachód niewiele w tych warunkach może zmienić.

NISZCZEJE MAJĄTEK NARODOWY

Tymczasem już w tej chwili niszczone jest zbiorowisko dorobek pokoleń - majątek narodowy. Przemysł nie odtwarza się co najmniej od 5 lat. Dłużej jeszcze - z krótką przerwą okresu "Solidarności" - prowadzi się rabunkowe wydobycie węgla, co w niedalekiej już przyszłości ograniczy radykalnie możliwości jego wydobycia, a dziś już niesie śmierć i kalectwo górnikom, niszczy środowisko. Przez dziesięciolecie dewastowano lasy, niszczone chłopską gospodarkę rodzinną, zaniedbywano rolnictwo, gospodarkę wodną, urządzenia oczyszczające, sieć energetyki, transportu, nie remontowano budynków.

Od 2-3 lat wszystko to używamy bez żadnych wkładów - niszczymy. Co będzie, jeśli wojna potrwa długo? A no, zniszczymy ziemię (struktury gleby), lasy, wodę. Już dziś walą się budynki i - jedno na razie - miasto. Słowo Ojczyzna, którym przy każdej

okazji wycierają sobie gębę niektórzy, nabrało oto anormalnego znaczenia. Otrzymałmy ją po pokoleniach, a co po sobie zostawimy?

Razem z ojczyzną niszczyliśmy naród, bo jest on wspólnotą moralną przede wszystkim i każda zbiorowa deprawacja niszczy fundament.

ZBIOROWA DEPRAWACJA

Deprawuje płaca, która nie starcza na życie. Deprawuje nędza. Deprawuje życie z darów i darów rozdzielanie. Deprawuje życie w uległości wobec władzy, którą się pogardza i wobec praw, które są sprzeczne z sumieniem. Deprawuje stały opór wobec prawa i państwa. Deprawuje konspirację, deprawuje życie w więzieniu i w podziemiu ()

PRZECIWSZTAWIĆ SIĘ NISZCZENIU

I jeśli okaże się, że wojna, którą narzucono, musi trwać długo, będzie naszym obowiązkiem przeciwstawić się niszczeniu ojczyzny i narodu, choćby nawet mieli przesądzić, że i w tym kierunku.

Polityka długofalowa musi być odmienna od nastawionej na szybkie rozstrzygnięcia. Ta bezsporna prawda w szczególności obowiązuje narody ucimione, zmuszone do podejmowania działań przez władze zakazanych. W ich przypadkach łączenie polityki długofalowej z formami właściwymi dla dążenia do szybkich rozstrzygnięć prowadzi do klęski i to na wszystkich frontach. Zamach wojskowy stworzył sytuację nienormalną i wywołał opór, który w tej nienormalnej sytuacji zawsze nastawiony jest na szybkie rozstrzygnięcia. Ludzie chcą normalnie żyć i w imię tego dążenia wiele potrafią wytrzymać. Na tym polega siła tyłu despotycznych reżimów, które pozwalają ludziom normalnie żyć - prywatnie. W Polsce sytuacja polityczna i w związku z tym gospodarcza uniemożliwiają ludziom normalne życie ()

GROZBA ROZLEWU KRWI

Nienormalne warunki życia rodzą zniecierpliwienie, nienawisć, agresję. Niewielka awantura, drobna interwencja

Na seminarium chłopskim zanotowano wystąpienia niezwykle krytyczne wobec władz. Jeden z mówców oświadczył, że władza chce zniszczyć prywatne rolnictwo w Polsce. Krytykowane praktykowaną przez władze sprzedaż wianą dla wsi, polegającą na tym, że państwo uzależnia sprzedaż chłopom maszyn, nasion, a nawet ubran od dostarczonego państwu płodów rolnych. Chłopi stanowią dziś 41% polskiego społeczeństwa.

milicji przekształcić się może w walkę, a ta w rozlew krwi. Jeśli wojna potrwa długo, to obawiam się, że będzie krwawa. Lokalne bunty są lepsze od zwarcia frontального - mówią niektórzy - bo zwarcie takie zetrze Polskę z mapy Europy. Nie wiem, czy w tej kalkulacji uwzględnia się wszystkie koszty utrwalania obecnych warunków politycznych. Wiem, że groźba zawarta w tym stwierdzeniu jest realna. Wiem także, że bunt łatwo przestaje być lokalny, a jako spontaniczny wybuch nienawisici jest najlepszym sposobem na sowiecką interwencję.

POLITYKA RADYKALNA - CELE ETAPOWE UMIARKOWANE

Dlatego jestem zwolennikiem radykalnej polityki i umiarkowanych celów etapowych.

Dążymy do niepodległości i to swoje dążenie powinniśmy ogłosić. Droga do tego celu może okazać się długa. Musimy jednak zrobić wszystko co w naszej mocy, aby nie oznaczało to długiej wojny. Ta bowiem - powtórzę - niszczy naród i ojczyznę, a że nie pozwala ludziom żyć normalnie byłaby krwawa () Szybko zakończyć wojnę może tylko kompromis między społeczeństwem a ludźmi władzy. Przypominam kompromis jest to taki układ sił, który zmusza obydwie strony do ustępstw. Choćby tylko z tego względu oczywiste jest, że władze komunistyczne żadnych ustępstw nie robią z własnej woli - a więc nie zawrą same z siebie żadnych kompromisów. MUSIMY ICH DO TEGO ZMUSIĆ.

JACEK KURON

Zielone światło dla propagandy

KATASTROFALNY BRAK NARZĘDZI ROLNICZYCH

W kraju rośnie niepokój w związku ze złym stanem przygotowania do sezonu wiosennego w rolnictwie i z katastrofalnym zaopatrzeniem gospodarstw chłopskich przed tym sezonem. Zimą oficjalna propaganda uderzała w ton umiarkowanego optymizmu, zapowiadała poprawę zaopatrzenia gospodarstw rolnych. Władze zapewniały, że nie ma spadku produkcji na potrzeby rolnictwa. Zapewnienia te powtórzono też na ostatnim plenum KC partii.

Tymczasem lubelski *Sztandar Ludu* dnia 25 lutego poinformował, że na 6500 lemieszów do pługów, które zostały zamówione i których chłopom koniecznie potrzeba, będzie można wyprodukować tylko jeden tysiąc. Na 4,5 tys zamówionych już odkładnic do pługów konnych wyprodukowanych zostanie tylko 900 odkładnic. Zapotrzebowanie na odkładnice zostanie więc zaspokojone tylko w 20%

PROPAGANDA REŻIMOWA ZNIEKSZTAŁCIŁA KOMUNIKAT EPISKOPATU

Jeden z katolickich intelektualistów z otoczenia Prymasa Glempa powiedział w ub tygodniu korespondentowi brytyjskiego *The Economist*, że szansa iż wizyta Papieża w czerwcu dojdzie do skutku, wynosi 80%. Rzecznik rządu Urban dał do zrozumienia, że "ekstremiści" chcą przeszkodzić wizycie. Za "provokację" uznał nabożeństwo w dniu 27 lutego w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie w czasie którego proboszcz ks. Jerzy Popiełuszko modlił się o powszechną amnestię i oświadczył, że więźniowie sumienia są niewinni. Przed kościołem SB i ZOMO urządziły pokaz siły, wiernych legitymowano, kilka osób wciągnięto do "suk" aresztanckich. W drodze z kościoła do domu, w tramwajach, skandowano. **Nie chcemy komunizmu!**

W Katowicach miał miejsce wypadek bez precedensu - pogwałcenie nienaruszalności świątyni przez Służbę Bezpieczeństwa, dokonane w czasie nabożeństwa w kościele Najświętszego Serca Jezusowego, do którego wtargnęli tajniacy, by aresztować Kazimierza Switonia, działacza związkowego.

Jak władze przygotowują się do wizyty Ojca Św., świadczy też to, co się dzieje w reżimowej propagandzie. Kościół wydał 24 lutego komunikat z zakończonej właśnie 190 Kon-

ferencji Plenarnej Episkopatu. Reżimowa prasa, radio i telewizja zniekształciły treść komunikatu, dokonując dwukrotnych przeinaczeń i czterech pominięć. Biskupi w komunikacie biorą Papieża w obronę przed zagranicznymi atakami. Jak wiadomo, takie gwałtowne ataki miały ostatnio miejsce ze strony Sowietów i innych krajów bloku. O tym punkcie komunikatu oficjalna prasa nie wspomina.

Biskupi mówią o potrzebie solidarności ludzi pracy i o ich prawie do organizowania się w odpowiadające im związki, prawie, potwierdzonym przez Sobór Watykański. Prasa reżimowa opuszcza wszystko co dotyczy praw pracowników, mówi tylko o tym, że biskupi przypominają robotnikom o obowiązkach i że podkreślają konieczność troski o interesy państwa. I w tym punkcie więc streszczenie jest kłamliwe.

Reżimowa prasa, radio i TV przemilczają, że w komunikacie mowa jest o młodzieży, o jej braku perspektyw życiowych, o licznych przypadkach emigracji, nad czym biskupi ubolewają, oraz o ruchu Światło-Życie (ostatnio stro atakowanym przez prasę partyjną). Przemilczają też, że biskupi podkreślili, jak olbrzymią pomoc otrzymali Polacy z zagranicy i że na 13 marca wyznaczili dzień dziękczynienia za tę pomoc.

Prymas Glemp, a za nim Episkopat, nadal przestrzegają linii ugodowej wobec władz i nawet gdy upominają się o amnestię podkreślają, że nie jest ona warunkiem przyjazdu Papieża. Kościół odsunął się na pewien dystans od podziemia Solidarności. Jednocześnie jednak trzyma się jak najbardziej z daleka od nowych reżimowych związków zawodowych i nic nie ma wspólnego z PRON-em - Patriotycznym Ruchem Odrodzenia Narodowego, który władze próbują rozkręcić jako nową "transmisję partii do mas".

Solidarnosc w podziemiu wyraża obawy, że Kościół w Polsce może zapłacić zbyt wysoką cenę za wizytę Papieża. Sam Kościół jest w pewnym stopniu podzielony, wielu księży w parafiach jest przeciwnych stanowisku Prymasa wobec władz, niektórzy nazywają go "towarzyszem Glempelem", zarzucają, że nie dość ostro krytykuje władze i wykażuje zbyt wiele umiarkowania.

Kardynał Glemp w odpowiedzi wzywa krytyków, by okazali mu zaufanie. W kołach kościelnych opowiada się, że odesłał nadawcy nieprzychylny list z adnotacją: "Proszę jeszcze raz napisać za rok - jeśli będzie Pan sądził, że zarzuty są nadal aktualne".

"WŁADZA CHCE ZNISZCZYĆ PRYWATNE ROLNICTWO"

W dniach od 2 do 4 marca pod Krakowem odbyło się spotkanie-seminarium 80 rolników - działaczy Solidarności wiejskiej z całego kraju. Gospodarzami spotkania byli księża. Obradowano nad sposobami nawiązania łączności między wsiami i nad rozwinięciem wzajemnej pomocy rolników prowadzącej do uniezależnienia się od władz.

LISTA SKAZANYCH

- 172/WIŚNIEWSKI Wojciech, 27-600 Sandomierz, ul Krasickiego 1/137, wiek 17 lat, uczeń 3 klasy Technikum w Staszowie, skazany 8 03 1982 przez Warszawski Okręgowy Sąd Wojskowy na sesji wyjazdowej w Rzeszowie na 4 lata pozbawienia wolności za przygotowywanie i kolportaż ulotek, karę odbywa we więzieniu w Hrubieszowie
- 173/WOŹNIAK Janusz, 20-115 Lublin, ul Rady Delegatów 25/7 zonaty, ojciec dwojga małych dzieci, skazany na 2 lata pozbawienia wolności za kontynuowanie działalności związkowej
- 174/WÓJCICKI Jan, 24-300 Opole Lubelskie, Zadole, rolnik, działacz "Solidarności Wiejskiej", skazany na 1 rok pozbawienia wolności z zawieszeniem na 2 lata oraz 100 tys zł grzywny
- 175/WROŃSKI Michał, Lublin, ul Wilczopole 53, pracownik Lubelskich Zakładów Naprawy Samochodów, zonaty, ojciec dwojga dzieci, chory na serce i nerki, skazany na 3 lata pozbawienia wolności i 3 lata pozbawienia praw publicznych za organizowanie strajku
- 176/ZIPSER Stanisław, 39-400 Tarnobrzeg, ul Dąbala 62/16, lat 50, zonaty, skazany na 3 lata pozbawienia wolności i 2 lat pozbawienia praw publicznych za wykonanie plakatów "zawierających treści szkalującą WRON"

Na tym nazwisku kończy się lista skazanych którą przekazało nam Biuro Informacyjne Solidarności w Toronto. Lista ta wymaga uzupełnienia.

W miarę napływu informacji z Kraju będziemy listę uzupełniać. Osoby, które dysponują danymi proszone są o przekazanie ich do redakcji.

W nr 15 opuściliśmy nazwiska, które zamieszczamy poniżej

- 53/KLEST Eugeniusz, 58-553 Mysłakowice, ul Wojska Polskiego 18, pracownik Zakładów Przemysłu Lniarskiego "LEN", zonaty, roczne dziecko, skazany na 2 lata pozbawienia wolności
- 54/KOPYT Krzysztof, 51-315 Wrocław, ul Kiełczowska 18a/12, pracownik Zakładów Stolarnych "Stolbud" Wrocław, zonaty, dzieci 8 i 12 lat, skazany 29 01 1982, na 3 lata pozbawienia wolności
- 55/KORZENIOWSKA Janina, 51-637 Wrocław, ul Michałowskiego 4/1, mężatka, dziecko 16 lat, skazana na 1 rok pozbawienia wolności z zawieszeniem na 2 lata, za kontynuowanie działalności związkowej
- 56/KRYCHTER Zbigniew, 58-250 Pieszyce, wies Kamionki, rolnik indywidualny, zonaty, ojciec dwojga dzieci, działacz NSZZRI "Solidarności Wiejskiej", skazany na 3 lata pozbawienia wolności
- 57/KSIĄŻCZAK Grzegorz, 59-708 Tomaszów, ul Nadrzeczna 24/26, adres rodziców/, student 5-go roku Politechniki Wrocławskiej, skazany na 4 lata pozbawienia wolności za kolportaż ulotek nawołujących do oporu

Komunikat

W związku z tymczasową funkcją sprawowaną przez Alę Gettlich z ramienia Biura Informacyjnego Solidarności w Brukseli zawieszona czasowo swą działalność w PCAG jako prezesa i członek zarządu. Na czas jej nieobecności funkcję prezesa od połowy lutego pełni Leszek Prusiński

Zarząd PCAG

Solidarności żyje!

PRZYPOMNIAMY O TYM MIESZKANCOM TORONTO
BIORĄC UDZIAŁ W

KAWALKADZIE SAMOCHODOWEJ 13 MARCA

ZBIÓRKA SAMOCHODÓW GODZ 11 15
PRZED BUDYNKIEM TORONTO STAR PRZY ULICY QUEENS QUAY

WYJAZD PUNKTUALNIE O GODZ 12 00
TRASA PRZEJAZDU
YONGE — BLOOR — RONCESVALLES — QUEENSWAY — ROYAL YORK — LAKESHORE

DEMONSTRACJA PRZED KONSULATEM PRL OKOŁO GODZINY 14 00

Mieszkańców okolic Roncesvalles
prosimy o poparcie kawalkady

POLISH-CANADIAN ACTION
GROUP

FEDERACJA POLEK

KOMITET CENTRALNY
WETERANÓW

TORONTOSKI KOMITET
POPARCIA SOLIDARNOŚCI

ZWIĄZEK NARODOWY POLSKI
TORONTO

TYDZIEŃ W POLSCE

OSTATNIE KAZANIA PRYMASA

W sobotę 5 bm Kardynał Glemp, prymas Polski, wygłosił kazanie w warszawskim kościele św Michała, w niedzielę - w kościele św Floriana Stwierdził, że pielgrzymka Papieża do Polski jest coraz pewniejsza i przychylnie ocenił postawę władz w tej sprawie, powiedział, że rozmowy na temat z władzami nie mają charakteru targów. Dodał jednak, że stoimy w obliczu poważnych trudności przed

wizytą papieską, wynikających z poczucia krzywdy odniesionej przez społeczeństwo. Podkreślił, że nie widac szans na rozwiązanie problemu ludzi pozbawionych wolności, czyniąc aluzję do amnestii, której Kościół domaga się od dłuższego czasu.

Wyraził zaniepokojenie rosnącą demoralizacją. Skarżył się na rosnącą presję bezduśnych elementów biurokratycznych na polską szkołę i wziął

w obronę środowiska twórcze (ostatnio gwałtownie atakowane przez władze)

Wizyta papieska ma przede wszystkim cele religijne, powiedział Prymas, choć przysławiającą jej też cele społeczne, pomożenie w zwalczaniu uczuć gniewu i nienawisci, zwalczaniu szerzącej się pustki duchowej. Prymas nie powiedział nic o trasie wizyty ani o czasie jej trwania.

ZDROWIE FIZYCZNE POLAKÓW ZAGROŻONE

SZERZY SIĘ GRUŹLICA

Polska ma najwyższy w Europie wskaźnik zachorowań na gruźlicę, jak informuje zachodniobermberska agencja prasowa WONA. W latach 1980 i 1981 zanotowano przeszło 24 tys nowych przypadków gruźlicy, przeszło 3 tys, osób zmarło na gruźlicę w każdym z tych lat. Obecnie jest w Polsce 60 tys pacjentów chorych na gruźlicę, 20 tys spośród nich cierpi na chorobę w stanie zakaznym. W ciągu ostatnich dwu lat wskaźnik zachorowań wynosił 66 (w 1980) i 76 (w 1981) na 100 tys mieszkańców. W Niemczech Zachodnich wskaźnik ten wynosił 30, w Danii - 9. Po zakończeniu II wojny Polska, licząca 24 miliony ludności, miała 600 tys osób chorych na gruźlicę. W 1975 r liczba chorych zmalała do 25 800. Zredukowano liczbę łóżek szpitalnych dla pacjentów cierpiących na gruźlicę z 40 tys do 16 500. Obecnie nawet nie wszyscy pacjenci z otwartą gruźlicą mogą znaleźć miejsce w szpitalu.

W 1977 r. Liczba zachorowań wzrosła o 5%. Władze zachowały to w tajemnicy. Dopiero po powstaniu Solidarności i upadku Gierka lekarze mogli podać dane o zachorowaniach do wiadomości publicznej.

Obecnie na gruźlicę zapada rocznie 600 dzieci w wieku do 14 lat i 1000 młodzieży w wieku 15-19 lat - osiem razy więcej niż w Niemczech. Wschodnich Specjaliści przypisują wzrost zachorowań nieskutecznym szczepieniom niemowląt, co wynika częściowo z braku miejsc na oddziałach położniczych, braku wykwalifikowanego personelu i złego stanu sprzętu medycznego. Przyczyną wzrostu zaraza są też złe warunki sanitarne w szkołach, ciasnota, niedogrzałe klasy, brak mydła. Szerzeniu się gruźlicy sprzyja też niedożywienie.

Ruchome ambulatoria z aparaturą rentgenowską są w katastrofalnym stanie i jest ich dwukrotnie mniej niż potrzeba. W ub r na zaplanowanych 14 milionów przeswieten wykonano tylko 8 milionów.

ANEMIA Z NĘDZY

Upadek zdrowotności polskiego społeczeństwa sygnalizują też wiadomości pojawiające się od czasu do czasu na łamach prasy rezimowej. W tym roku Polska Agencja Prasowa opublikowała następujący komunikat.

W Instytucie Medycyny Społecznej Akademii Medycznej w Łodzi zbadano przyczyny niedokrwistości występują-

cej wśród mieszkańców naszego kraju. Główny powód niedokrwistości to niedobór żelaza (90% wszystkich badanych przypadków). Oszacowano, iż z tej przyczyny niedokrwistość występuje w 20 do 70 proc populacji dzieci do trzeciego roku życia, w 10-20 proc dojrzewającej młodzieży, i u 20-50 proc kobiet w ciąży.

Zdaniem naukowców, nie należy oczekiwać samistnego ustępowania niedokrwistości, wręcz przeciwnie ze względu na niekorzystne zmiany żywieniowe w naszym kraju prowadzące do obniżenia zawartości żelaza w przyswajalnym w diecie, należy się poważnie liczyć ze znacznym nasileniem tej choroby.

KOLUMNY CIĘZAROWEK Z DARAMI DLA SZPITALI

Czerwony Krzyż Federalnej Republiki Niemieckiej wysłał do Polski 2 kolumny samochodowe z darami przeznaczonymi dla szpitali, o wartości miliona marek. Niemiecki Czerwony Krzyż otrzymał dotację na pomoc dla Polaków w wysokości 5,6 miliona marek.

od zachodnioniemieckiego min spraw zagranicznych, oraz 6,5 miliona marek od rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. Czerwony Krzyż alarmuje, że szpitale polskie cierpią na dotkliwy brak środków, szczególnie strzykawek, bandazy i leków.

PRL NARUSZA MIĘDZYNARODOWE ZOBOWIĄZANIA

Międzynarodowa Organizacja Pracy - *International Labour Organization* - dała władzom PRL termin do 15 kwietnia na udzielenie jej przedstawicielom zezwolenia, by na miejscu zbadali, jak się w PRL traktuje członków związków zawodowych. Jeśli zezwolenie nie zostanie wydane w tym terminie, zostanie wszczęte dochodzenie w zwi-

zku z naruszaniem przez PRL międzynarodowych zobowiązań.

NAGRODA DLA WAJDY ZA "DANTONA"

W Paryżu przyznano nagrodę Cezara Andrzejowi Wajdzie, za wyreżyserowanie filmu *Danton*. Nagroda została ustanowiona w 1976 r jako odpowiednik i przeciwwaga amerykańskiego Oskara. W 1980 r Cezara otrzymał Roman Polanski, za reżyserię filmu *Tess*. Nagrodą jest statuetka dłuta słynnego rzeźbiarza Cesar'a.

POUFNY DOKUMENT PARTYJNY BOJKOT NOWYCH ZWIĄZKÓW

Korespondentowi francuskiego dziennika *Le Figaro* udało się zdobyć poufny dokument partyjny o nowych związkach zawodowych pod tytułem *Informacja o procesie tworzenia związków zawodowych*, przygotowany przez wydział społeczno-zawodowy Komitetu Centralnego PZPR, do użytku wewnątrzpartyjnego Związki powstają

z inspiracji partii i pod partyjną kuratelą i spotykają się z wielkim oporem, szczególnie w wielkich zakładach przemysłowych gdzie Solidarność miała potężną bazę, także w środowiskach lekarzy, naukowców i pracowników kultury

Dokument przyznaje, że bojkot nowych związków trwa i że część opinii publicznej nie pogodziła się ze zlikwidowaniem Solidarności Najbar -

dziej wrogo do nowych związków odnosi się młodzież

W szeregu wojewodztw tzw grupy inicjatywne nie powstały nawet w połowie zakładów przemysłowych, najmniej jest ich w woj. tarnowskim i wrocławskim **We wrocławskim 700 grup się rozwiązało, pod presją załóg robotniczych**

Dokument zaleca przyznawanie korzyści materialnych dla wstępujących do nowych związków Jako przykład właściwej postawy podaje decyzję sądu w Nowej Rudzie, odmawiającą zarejestrowania związku, który w statucie stwierdził, że będzie niezależny od organizacji politycznych

MITTERRAND W OBRONIE ARESZTOWANYCH PRZYWÓDCÓW SOLIDARNOŚCI

Prezydent Francji Mitterrand wysłał do sekretarza generalnego *Force Ouvriere* (związki zawodowe) Bergerona list, występujący w obronie aresztowanych po zwolnieniu z "internowania" przywódców Solidarności Znajdują się wśród nich m.in. Andrzej Gwiazda, Stanisław Jaworski, Marian Jurczyk i Karol Modzelewski Bergeron zwrócił się w ich sprawie do Mitterranda podkreślając, że Jaruzelski zobowiązywał się, że nikt nie będzie pociągany do odpo-

wiedzialności za działalność w okresie przed wprowadzeniem stanu wojennego Związki zawodowe domagają się uwolnienia przywódców Solidarności

Mitterrand dał do zrozumienia w liście, że władze francuskie podzielają to stanowisko, stwierdził też że francuski minister spraw zagranicznych energicznie interweniował na rzecz uwięzionych przywódców Solidarności w ambasadzie PRL w Paryżu oraz że władze francuskie wielokrotnie potępiły publiczne naruszanie praw człowieka w Polsce

PRAWNICY AMERYKANSKY POTĘPIAJĄ WŁADZE PRL

Organizacja prawników amerykańskich *Lawyers' Committee for International Human Rights* mieszcząca się

w Nowym Jorku 5 lutego opublikowała 80-stronicowy dokument, w którym potępiła władze PRL i stwierdza, że dopuszczają się one pogwałcenia większości podstawowych praw polskich obywateli Prawnicy stwierdzają, że zawieszenie stanu wojennego przyniosło znikomą poprawę i że "służy jako instytucjonalizacja wielu z najbardziej skandalicznych praktyk, w postaci nowego ustawodawstwa i nowych przepisów administracyjnych"

Prawnicy stwierdzają, że nowe przepisy w PRL eliminują niezależne związki zawodowe, narzucają zwolnionym z pracy pracę przymusową, militarzują zakłady pracy, pozwalają na bezpodstawne aresztowania i narzucają cenzurę

BEZPRAWIE

SĄDZA POBITYCH NIE TYCH CO BILI

Rozpoczął się proces więźniów Kwidzyna Są to b "internowani", którzy w ub roku zostali bestialsko pobici przez służbę więzienną Występował w ich obronie kardynał Glemp Domagano się ukarania sprawców pobicia Teraz władze wymierzają karę - pobitym

PROCES W ELBLĄGU

W Elblągu rozpoczął się 3 marca proces 5 osób oskarżonych o organizowanie protestów ubiegłego lata, podczas stanu wojennego Sąd odmówił podania zachodnim dziennikarzom nazwisk oskarżonych, którzy protestowali przeciw pozbawieniu ich wizyt rodziny, kiedy byli pozbawieni wolności

ALEKSANDER MAŁACHOWSKI ARESztOWANY

W piątek 4 marca wydano formalny nakaz aresztowania znanego 58-letniego publicysty, pracownika polskiego radia, Aleksandra Małachowskiego Był on wiceprzewodniczącym Komisji Regionalnej Solidarności, poprzednio był "internowany"

ANNA WALENTYNOWICZ PRZED SĄDEM WOJSKOWYM

9 marca miał się rozpocząć przed sądem wojskowym w Grudziądzu proces Anny Walentynowicz, więzionej w Grudziądzu już od sierpnia 1982 r., oskarżonej o "kontynu-

OJ, NIE DOBRZE

Min. spraw zagr. PRL Stefan Olszowski i premier ZSRR Mikołaj A. Tichonow uzgodnili 4 marca, że istnieje potrzeba zwiększenia długofalowej współpracy gospodarczej między oboma krajami, jak poinformowała oficjalna sowiecka agencja TASS Olszowski spotkał się też z sowieckim ministrem spraw zagr. Gromyką

wanie działalności związkowej" po wprowadzeniu stanu wojennego Poprzednio Anna Walentynowicz była "internowana" Anna Walentynowicz, wieloletnia spawaczka i przewodnicząca pracy w stoczni gdańskiej była jednym z czołowych działaczy Solidarności W ub roku została wyrzucona z pracy

Mówi się, że prokuratura wojskowa obawiała się procesu w Gdansk - jej miejsce rodzinnym

Konferencja Światowej Federacji Pracy wysłała list do Jaruzelskiego z prośbą o zaproszenie na proces przywódców Solidarności swych obserwatorów i przedstawicieli, a także przedstawicieli Międzynarodowego Biura Pracy i Komisji Praw Człowieka ONZ

UCZENI PRYTYJSCY ŻĄDAJĄ UWOLNIENIA CZŁONKÓW KOR-u

Londyński *Times* opublikował list czołowych brytyjskich filozofów i przedstawicieli nauk społecznych, stwierdzający, że niepokojem napawa ich proces KOR-u Uczenni brytyjscy stwierdzają "nie damy wiary oskarżeniom wysuwany przeciw członkom KOR"

Przypominają, że KOR liczył 30 osób w wieku od 20 do 90 lat, a jego celem było niesienie moralnej i materialnej pomocy szykanowanym, aresztowanym i maltretowanym robotnikom Uczenni brytyjscy stwierdzają, że KOR był najbardziej ruchliwą organizacją obrony praw człowieka w sowieckim bloku, stanowił inspirację mo-

ralną dla robotników i stosował metody wyłącznie pokojowe Uczenni przypominają, że oskarżonym może grozić kara śmierci i stwierdzają "Uwolnienie ich jest dla nas sprawą najważniejszą" List podpisał m.in. Ralf Dahrendorf, rektor słynnej London School of Economics

RUMUNI OPODATKOWALI MIGRANTÓW USA ODPOWIADAJĄ SANKCJAMI

Stany Zjednoczone 2 marca poinformowały Rumunię, że pozbawią ją prawa do normalnych opłat celnych za towary importowane do USA dlatego, że Rumunia wprowadziła nowy podatek dla swych obywateli starających się o emigrację

Władze rumuńskie nałożyły ten podatek 1 listopada ub r W styczniu br. podsekretarz staru USA do spraw politycznych Eagleburger udał się do Bukaresztu by ostrzec Rumunów, że grozi im pozbawienie prawa do normalnych cel, określanego jako "status kraju o najwyższym uprzywilejowaniu"

W 1981 r. Stany Zjednoczone sprowadziły towary rumuńskie za 560 milionów dolarów, a sprzedały Rumunii towary wartości 503 milionów dolarów

Rumunia wprowadziła już w życie nowy przepis o opodatkowaniu imigrantów, żądając od nich opłat sięgających tysię-

cy dolarów od osoby Na podstawie amerykańskiej ustawy handlowej z 1974 roku, administracja USA ma w tej sytuacji obowiązek zawiesić wobec Rumunii "status najwyższego uprzywilejowania" Ustawa ta stanowi, że żaden kraj komunistyczny, który nakłada podatek na emigrantów (poza nominalną opłatą za wykształcenie) nie może mieć prawa do normalnych cel amerykańskich Ustawa została uchwalona, kiedy Sowieci nosili się z zamiarem wprowadzenia takiego podatku Ostatecznie plan sowiecki nie został wprowadzony w życie

Po odebraniu Rumunii statusu najwyższego uprzywilejowania Węgry będą jedynym krajem członkowskim Układu Warszawskiego korzystającym z tego przywileju PRL utraciła prawo do normalnych cel amerykańskich w ub r, po delegalizacji Solidarności Prawo to zachowują też jeszcze Chiny i Jugosławia

CREDIT UNION ŚW. STANISŁAWA I ŚW. KAZIMIERZA

oferuje swoim członkom w szerokim asortymencie

POŻYCZKI

na wyjątkowo dogodnych warunkach

HIPOTEKI

ZAMKNIĘTE - 11½%

O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU - 11½%

OTWARTE - 12½%

Wszystkie ubezpieczone na życie do sumy \$30,000 00, bez dodatkowych kosztów

POŻYCZKI PERSONALNE - 14½%

Ubezpieczone do \$10,000 00

CIĄGŁY KREDYT - 14½%

Pragniesz mieć dom, domek letniskowy, samochód, jacht, nowe meble, wyjechać na wycieczkę zagraniczną, a nie masz odłożonej gotówki

SKORZYSTAJ Z NASZEJ OFERTY

Najniższy z możliwych kosztów Porównaj z ofertami innych, a przekonasz się, że najtaniej jest w twojej Credit Union

POŻYCZKI

Piosenki Jacka Kaczmarskiego

Grazyna FARMUS

Czeka nas wydarzenie niezwykłej rangi artystycznej. Do Toronto przyjeżdża **Jack Kaczmarski** określany jako *piosenkarz i poeta buntu, bard lat osiemdziesiątych*, autor i wykonawca wstrząsających politycznych poematów

Po raz pierwszy wystąpił w 1976 roku w "Riwierze" jako student polonistyki UW

W 1977 roku w Krakowie, kolebce studenckiej Solidarności, zdobył I nagrodę na Festiwalu Piosenki Studenckiej. I nagrodę otrzymuje też w 1978

W 1979 - nagrodę specjalną za najwybitniejszy tekst i nagrodę dziennikarzy

Występuje w klubach studenckich, w mieszkaniach prywatnych, współpracuje z kabaretem "Pod Egidą". Jego recital "Mury" wraz z tytułową piosenką staje się sensacją sezonu. Po jednym z przedstawień podszedł do niego szef Wydziału Kultury KC Mielcarek i powiedział: **"mamy bardzo zdolną młodzież, szkoda że będziemy musieli ją zniszczyć"**

Czy władza wzięła do serca buntownicze słowa

Wyrwij miom zęby krat
Zerwij kajdany, połam bat
A mury runą runą runą

I pogrzebią stary świat
czy to, że piosenka była zbyt popularna?

Teatr Kaczmarskiego rozwiązano. Na dzieło zniszczenia przyszło jej jeszcze poczekac

Songi Jacka nie znalazły uznania w oczach cenzorów aż do 80 roku. Nie nagrywano jego płyt, nie dopuszczono do koncertów, występów w radio i telewizji. Koncertuje w podziemiu

Dopiero po 1980 r pojawiają się entuzjastyczne recenzje

W sprawozdaniach festiwalowych czytamy m.in.

Publiczność Opola 81 kulila się w dreszczu emocji wysłuchując przejmującego "Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego" w wykonaniu Jacka Kaczmarskiego i Przemysława Gintrowskiego

Śpiewał na strajkach, wiecach, manifestacjach "Solidarności". I jako jej artysta został zaproszony na koncerty do Francji. Wyjechał na te występy jesienią 1981 roku. Za granicą już półtora roku

Uważa, że walka jest jego obowiązkiem i że może ją prowadzić za granicą. W reżimie nie mógłby występować. Nagrywa kwadransy dla Wolnej Europy, koncertuje po polsku w Niemczech Zachodnich, Izraelu, Stanach Zjednoczonych, Kanadzie

Dla nowych imigrantów jego nazwisko nie wymaga reklamy. Starsi, już choćby z przed solidarnościowego okresu, izolowani od jego wielkiej kulturalnej eksplozji zetknęli się z jego niezliczonymi utworami. Piosenki drukowało w 1981 roku Słowo Solidarności żegnając ostatni numer tygodnika "Solidarnosc"

Studio Kalejdoskop włączyło piosenkę "Mury" do swego ubiegłorocznego programu. Uważny czytelnik natrafił na przedruki recenzji z jego występów w prasie emigracyjnej

Śpiewana poezja Kaczmarskiego jest trudna. Nie w sensie zawilosci językowych. Wymaga od odbiorcy wiedzy zarówno w dziedzinie historii politycznej jak i artystycznej. Polski Jego utwory nawiązują tematycznie do obrazów malarzy klęsk narodowych i snów o

wolności - Grotgera, Matejki, Malczewskiego, Linkiego. Kaczmarski sięga do greckiej mitologii i bibli. Wszystko po to by mówić o losie Narodu złowieszczego i bez fałszywej dumy. Czym jest "Kassandra", jak nie obrazem pokolenia Jałty, szalejącego w górskich kurortach, czy pokolenia Solidarności nie dostrzegającego nadciągającej burzy?

Bawcie się pićcie dzieci

Jak się bawic i pic potraficie

Są ludy co dojrzały do śmierci
Z rąk ludów niedojrzałych do

życia

Gdzie indziej Kaczmarski wzywa nie rozumiany przez oszołomioną swobodę pokolenia: "Budujcie Arkę przed potopem"

Nie wszystkie jednak utwory Jacka są aż tak głęboko zakamuflowane. W niektórych z nich jak w "Świadkach", którego tytuł czerpie nazwę od popularnego programu TV, w którym odczytywano listy poszukujących się, mówi wprost o sowieckich zbrodniach

Piosenki Kaczmarskiego są wspaniałą współczesną kontynuacją naszej narodowej tradycji. Inne i podobne do dysydenckich piosenki za żelazną kurtyną. Podobne w koncepcji przekazu. Śpiewane przy akompaniamencie gitary przypominającej piosenki Wysockiego, ale to tylko złudzenie - są do końca nasze, przepelnione polską goryczą i marzeniami

Wielu z nas bojkotowało występy krajowe. Zarzucano nam wtedy, że jesteśmy przeciw narodowej kulturze. Idąc na występ Jacka Kaczmarskiego udowadniamy, że potrafimy ocenic jej wartosc

ŚWIADKOWIE

Od 30 lat szukam syna
Wojnę przeżył - wiem to bo pisał
Na tym zdjęciu jest razem z dziewczyną,
która mieszka ze mną do dzisiaj
W jego liście ostatnim pisze - przeczytam
"Jadę do Was uściskaj Tatę
Mam dla Niego zdobytą na wojnie
marynarkę w angielską kratę
Sam ją noszę narazie choć mała"
Syn był wielki barczysty i silny
jeśli ktoś wie co się z nim stało
niech da znać - bardzo proszę pilnie
"Droga Pani

W programie "Świadkowie"
oglądałem Panią przypadkiem
Od 30 lat w Rembertowie mieszkam
z wojny pamiętki mam rzadkie
Okradałem kiedyś skrzynki pocztowe
W listach były pieniądze czasami
Wśród tych listów są trzy listy obozowe
może będą ciekawe dla Pani"
"Bracie, braciszku wojnę przeżyłem
a z lasu wyszedłem za wcześnie
We wsi jakiś mnie patrol przydybał
i taki był koniec pieśni
Siedzę w obozie
razem z Niemcami NSZ i AK
Trzymam się zdrowo,
do domu wrócę kiedy się tylko da
Wczoraj niektórzy z nas uciekali
ja się trzymałem z daleka
gdy się z takiego obozu pryska
trzeba mieć dokąd uciekać
Dziś ciężarówką zwieźli połowę
resztę skreślili z list
Teraz ich biorą na przesłuchanie
patrzę nie mówię nic

Był jeden taki, przyjemnie spojrzeć
wysoki, obszerny w barach
Wyższy, silniejszy nawet ode mnie
znasz mnie trudno dać wiarę
Miał marynarkę w angielską kratę,
Razem z tamtymi pruł
Gdy go złapali i przesłuchali
wyszło z człowieka pół
Zapadł się w sobie
chodzić nie może
nizszy jest chyba o głowę
Nie znam się na tym, ale wygląda
jak by miał zeber połowę
Tak tu żyjemy, list ten piszę
Rosjanka kocha tu mnie
Jak mam już siedzieć,
Wolę u swoich

zawiadam o mnie UB"
"Tatusiu, uciec się nie udało,
nie wiem czy jeszcze napiszę
Ten w marynarce w angielską kratę
zwaprosza na czterech przyszedł
Więc ja się teraz nim opiekuję
tak jak on mną przez lat cztery
trochę się boją co z namu zrobią
szkoda, do jasnej cholery"
"Mamasza, mnie siemnatcia" liet
a ja uze leitnant
Zdies wsio w poriatkie
polskich my unicznażim w banditow
Togda ja napiszu pismo
siejczas niechwatajet sił
i spit moj major Przdownikow
Otcu skazi szto jest u menia
dla niewo podarok
Pidzak s angielskoj phetuszko,
kapał mnie, wprosi do ruk

WROŻBA

Kary nie będzie dla przeciętnych drani
A lud ofiary złoży nadaremnie
Morderców będą grzebać z honorami
Na bruku ulic nędza się wylegnie

Pomimo wszystko świat trwać będzie nadal -
W Słońce i Kłamstwo wierzą ludzie prości
Niedostrzegalna szerzy się zagłada
A wszystkie ręce aż lśnią od czystości

Handel jakich nie było z chciwością się zмага
Na gorycz popytu na zdradę ceny nie ma
Uczynków złych i dobrych kołysz się waga
Z pełnymi krwi szalami obiema

Nieistniejące w milczeniu narasta
Aż prezydenci i gwiazd korce błędą
Coś się na pewno wydarzy - to jasne
Ale nam wtedy będzie wszystko jedno

PEJZAŻ ZIMOWY

Zimno jak cholera Mróz

Siedzimy sobie w malenkiej kawalerce prezesa Omega i rozmawiamy o tym i o owym Obok właściciela mansardy obecna jest pani Ziuta, pan Bogdan, hrabia Nieprzeski i ja Gospodarz wprawna ręką serwuje drinki i częstuje gości solonymi orzeszkami Pani Ziuta, spokojna i stateczna osoba, przegląda "Burdę", hr Nieprzeski niedbale kartkuje "Playboya", pan Bogdan "pracuje" systemem stereo w prawym ręku szklanka z czystą, w lewym piwo Moją uwagę przykuwają reprodukcje zdobiące ściany pokoju "Kobieta z jasnymi włosami w kąpiel" i "Zabawy kąpiących się kobiet" Renoira, "Krowy pod lasem, na łące" Lasockiego oraz "Wariatka" Paula Klee Mito, cicho, przytulnie Przyjemnie jest spędzać czas w otoczeniu kulturalnych osób oraz objets d'art

- Sztuka - zagaja prezes Omega - umiejętnego picia wódki jest niezmiernie przydatna w życiu organizacyjnym Nie wiem, czy znalazł pan sekretarza C z Gromady 2 Niezły działacz, dusza człowiek Niestety, miał jedną wadę - nie brał kieliszka do ust Tolerowaliśmy to jakiś czas, ale w końcu miarka się przebrała Siedział dętwo na bankietach, klaskał jakby nieprzekonany Wkrótce z władz centralnych przeszedł do terenu Tam się też nie sprawdził Dziwak, mówiono o nim, pracy społecznej nie rozumie W końcu musiał odejść z Organizacji Stoczył się po prostu z niemożności picia - zakończył prezes i smutno pokłwał głową

Popatrzyliśmy po sobie podziwiając trafność uwag prezesa Omega

Ziub Duje
Prezes uzupełnił drinki Pani Ziuta odłożyła "Burdę"

- A jak tam kadencja, panie prezesie, czy ciężka? - zapytała

- Oj, nielekką, nielekką - No tak, napewno sprawy się piętrzą, do starych dochodzą nowe, a brak czasu na to wszystko - powiedział p Bogdan

- Wie pan, nawet nie to W życiu organizacyjnym najtrudniejsze jest nie tyle rozstrzygnięcie problemów, ile zmuszanie do milczenia tych, którzy je stawiają - rzekł prezes Omega

Spojrzałem na hr Nieprzeskiego, jego wzrok skierowany był na jedno z dzieł Renoira Zamieć Kurzawa

- Jeżeli chodzi o program na przyszłość - kontynuował prezes - to planujemy zorganizowanie wystawy pod nazwą Dorobek Naszej Organizacji Obawiamy się jednak, że nieodpowiedzialne a nieprzychylnie nam elementy mogą wykorzystać skrót tej nazwy do niewłaściwych żartów

- To zmieńcie nazwę wystawy - rzucił hr. Nieprzeski

- Wykluczone - sparował prezes Omega - Dorobek jest dorobkiem, proszę pana

- A co z Wielkim Huralem, występujecie? - zapytał p Bogdan

- O tak Rozmowy są już daleko zaawansowane Opracowaliśmy nawet wspólnie Deklarację Uzgadniającą Pewne Aspekty

- Czyli w skrócie - mruknął p Bogdan

- W skrócie mówiąc będzie to pewne novum na naszym terenie Niby jedna organizacja, a dwa zarządy - wyjaśnił z uśmiechem prezes Omega - No, ale co z tego wyniknie, nie wiadomo Człowiek strzela, Pan Bóg kule nosi

- L'homme propose, Dieu dispose - dodał hr Nieprzeski

- No wie pan! - zachnęła się pani Ziuta

Przenikliwy chłód Zimnica

Pan Bogdan poprosił o podwójnego Smirnoffa Hrabia Nieprzeski zamówił Dom Pérignon na sliwkach [śliwki 1972]

- A jak z młodzieżą, nabieracie? - zapytałem

- Tak jest - odpisał prezes - Nabór trwa Ostatnio nasilił się akcja w osrodku Wawel Villa Ponadto przy Wielkim Hurale istnieje już zespół młodzieżowy pod nazwą Polish Cancan Artistic Group "O sole mio" W programie mają tance - głównie tzw konsularny [oparty na bazie "chodzono"]

- Ależ żadne z nich nie przekroczyło nawet 40-ki Toż to dzieci prawie - zaproponował p Bogdan

- Tak, ale są za to dobrze zorganizowani Chłopcy mają już zarząd i trzy litry spirytusu Zdolne smyki - odrzekł prezes Omega

Slisko Goleleż
- Likierku? - zaproponował prezes

- A wie pan, że nawet i chętnie - zarumieniła się p Ziuta

- Taak, proszę państwa - mówił dalej prezes - Wiele jest jeszcze do zrobienia, wiele I dużo wody upłynie nim dojdziemy do celu A tu nikt nie szanuje pracy tej naszej społecznej, nikt Zazdroszczą, psy wieszają, kłody pod nogi rzucają Nie ma zrozumienia wśród ludzi A wszystko człowiek musi brać na siebie No, ale jadę wkrótce na urlop to odpocznę - ozywił się

- Ale nikt pan prezes wszystkich kłopotów ze sobą nie bierze - powiedziała przymilnie p Ziuta - Zresztą na samolot wolno wziąć tylko dwadzieścia kilo - dodała dowcipnie

- Tam, gdzie ja jadę, nie obowiązują żadne restrykcje bagażowe - odpisał z godnością prezes Omega

W tym momencie odniosłem wrażenie, że prezes jest osobą znacznie wyżej postawioną, niżby się mogło powierzyć wydawać

Mroz Zimno jak cholera bac

List do redakcji PROTEST

My niżej podpisani czołowi przedstawiciele klas pracujących miast i wsi stanowczo protestujemy przeciwko używaniu symbolu Kraju Proletariatu Pismo Wasze doniosło w numerze 18 str 8, że element klasowo niepewny [3 czy 5 klas?] usiłuje nadużywać rewolucyjnych oznak do własnych prywatnych celów

Młot wzniesiony w słusznej sprawie ma racje bytu w

godłach Związku Radzieckiego zas w celu rozwiązywania problemów waszego Związku zwróćcie się do Jaruzelskiego zeby wam przysłał pałki [Ars Polona albo inny zmilitaryzowany magazyn chętnie je wyda za pokwitowaniem dolarowym]

Z braterskim pozdrowieniem
W Leniwy, J Stalowy
[Redakcja znana adresatom, oj znana]

KRONIKA RODZINNA

Było to ponad pół wieku temu, Nasza Rodzina zastuzona wielce dla kraju i społeczeństwa, a szczególnie dla siebie, szarpną depresjami i frustracjami powodowanymi nieznanymi językami kraju w jakim się obracała postanowiła wydawać Kronikę Rodzinną, oczywiście w języku własnym czyli języku pochlebstw

Nic nie należało uронić z chwalebnej przeszłości, a tylko taką zamierzano przekazywać potomnym reszcie skazując na niepamięć Na długo jeszcze przed Orwellem to znaczy zanim się stał sławny, Konsylium Rodzinne uchwaliło że kto ma terazniejszość, ten kontroluje przeszłość, kto ma zas przeszłość ten ma wpływ na przyszłość Wyłynął od razu problem jakiego typu ma być kronika Najbardziej wierne oddawała by osiągnięcia kronika ikonograficzna, zwielokrotnione w blaskach triumfu wyglądały by niewątpliwie imponująco, ale co by się stało gdyby nie tylko osiągnięcia zostały przez nieopatrność objęte rejestrem? Trzeba by się wówczas denerwować na Kronikę Rodzinną wbrew zaleceniom Gogola sugerującego że "Na zierkało nieczu pieniać kół roza kriwa" Oczywiście rozwiązanie nasuwało się samo tak jak nie nasunęło się Gogolowi, gdyż nie wprowadził lustrowego odpowiedzialnego za obraz, Konsylium Rodzinne zdecydowało, że za Kronikę Rodzinną będzie odpowiadał Kronikarz Działo się to w czasach rozwoju filmu, który po przełamaniu pierwszego okresu oniesmielenia zaczął mówić Rozwiązanie filmowe wzbudziło jednak opory wujów zgromadzonych w radzie rodzinnej Film wymagał zbyt częstego retuszowania aby ukryć braki i niedomagania fizyczne członków rodziny Nagrania zaś foniczne nie odstraszyły by braków czy usterek fizycznych ale mogły by bezlitosnie ukazać niedociągnięcia umysłowe, gdyż działo

się to 5 dekad temu i system montażu nie był jeszcze tak doskonały jak dzisiaj Kompromisowo ustalono, że zwyczajem średniowiecznym [który to okres najbardziej przemawiał do wujów z reguły bardziej zaawansowanych wiekowo niż wiek średni] będzie to kronika pisania i ewentualnie od czasu do czasu jak się komus zechce będzie mógł sobie coś narysować na marginesie Uzgodniony rodzaj i formę ustalono że język ma być swojski Oczywiście to co ma być pisane, będzie zależało od decyzji gremium rodzinnego, dokonującego odpowiednich retuszy W celu utwierdzenia potomnych w przekonaniu że Rodzina była wyjątkowa będzie się pisało głównie o sobie i tylko w superlatywach Zarządzono że sztandarowymi hasłami Kroniki będą "Kumoterstwo", "Rewerencja" i "Miernota", hasła te stały się wkrótce filarami na których opierała się reszta Kumoterstwo brzmi bardziej swojsko niż nepotyzm, gdyż każda z kum rodzinnych wiedziała o co chodzi a w końcu należało kontynuować swojsko-rodzinną tradycję i o popierać własnym językiem a nie cudzym Rewerencja miała być oddawana na każdym kroku albo i częściej to znaczy podczas postoju gdyż chór wujów choćby ze względu na wiek wolał stać w miejscu niż postępować do przodu Miernota czyli ogólny stan poziomu umysłowego wujów miał emanować z łamów Kroniki Owszem było parę wyjątków potwierdzających regułę i w dół ale średnia statystyczna prowadziła się do tego samego wyrównanego poziomu Należało tylko wybrać z własnego grona wuja który chciałby zająć się prowadzeniem Kroniki Początkowo to na tyle szło sprawnie że wujowie latami zajmowali to stanowisko dożywając pięknej starości Później w burzliwych czasach

zaczęło to być dość palącym problemem Wujowie wprawdzie we władaniu słowem, nawet układanym w pismo byli biegli ale ciągle mieli jakieś problemy wynikłe z redagowania kroniki

A to któryś skrytykował za bardzo a to inny przechwalił nic dziwnego ze odsiew był duży, tak że wkrótce z zewnątrz trzeba było dobierać kolejnych kontynuatorów Kroniki Chór Wujów stanowiący Konsylium Rodzinne też zrobił się wybredny a to jeden wuj za wysoki a to drugi za mały, a to jeden skoliiganozy ze dworem a to inny z arendą, a to jeden za bardzo lubił kraj z którego pochodzili wujowie, a to inny za mało a to jeden nielojalny a to drugi za bardzo

Doszło do takiej zgromy ze wujowie tak odpowiedzialne stanowisko mieli już powierzyć ciotce Ciotka była tak z gombrowiczowska ani stara ani młoda, ani głupia ani mądra, ani ładna ani brzydka, słowem uosobienie przeciętności W otoczeniu tak doskonałe wyglądająca [z punktu widzenia ogólnowojskowego maskowania] mimo swej bezbarwności przybierała zawsze w porę barwy ochronne Działania jej na scenie rodzinnej w ogóle nie można było zauważyć, ale za to działanie zakulisowe, ho ho tu niejedną z wujów mógłby jej pozazdrościć Nic dziwnego że przetrzymwała kolejnych kronikarzy potrafiąc nie tylko się samemu ocalić ale i zdobyć uznanie w oczach wujów gdyż niektórzy z nich mylnie brali to za objaw lojalności [znaczy się niechęć jaskrawego wyróżniania się] Posiadając zdolność nie tyle symbiozy ile biologicznego przetrwania poprzez naturalny sposób zmiany barwy [basilius basilicus] na te która przebyje - gwarantowała żywotność na stanowisku z przyczyn taktycznych wskazaną ostatnio

Będąc osobą średniej postury utrzymywała ogniwo pośrednie między wielkimi a małymi Nazwiskiem sugerowała kontakty ze dworem, pochodzeniem zapewniała dobre stosunki z arendą, słowem wzorcowy model Będąc przekonana o swej niezwykłości i upewniona co do czekającego ją losu zapragnęła rozszerzyć swój wachlarz specjalizacyjny, - do tej pory zawężony głównie do donosów [z których co poniektórzy wujowie chętnie korzystali w celu wzmocnienia swej pozycji w ramach układów wewnętrznych] Zajęła się działalnością na zewnątrz czyli na wynos wynosząc to i owo co wprawdzie nie miało zbyt dużej wartości jednak nie było własnością ciotki nadającą się do wyniesienia Nowa działalność nie przypadła do gustu reszcie wujów i postanowili wstrzymać się z promocją Morał z powiastrki nie płynie, gdyż pisząc o sprawach nieetycznych nie należy bawić się w moralizatora co dedykuje tak czyniącym

W Leniwy i J Stalowy

DROGA

— Po prawej stronie są takie niebieskie tabliczki z kilometrażem Patarz 188 teraz minemy wiadukt 187 a za tym zakrętem przed parkingiem o, teraz 186 Jadąc z tą szybkością będziemy w Wiedniu za dwie godziny

— Strasznie długo czekaliśmy na ten autobus Jestem spięta Zarwana noc

— Spróbuj zasnąć!

— Niedobrze mi

— Połóż się na moich kolanach

— Może coś zjem Nic nie jadłam od obiadu Te nerwy

— Czym się tak denerwujesz? Nareszcie odlatujemy

— Może dlatego Podaj mi tę małą torbę Schowałam gdzieś sól

— Jeden delectuje się pulardą, a drugi rąbie jaja na twardo Proszę oto sól Coś jeszcze?

— Czy on musi jechać tak szybko? Wolę jeździć z Pinokio

— Ba! Szef jest mistrzem Ja wolę z szefem Mamy szczęście, że on nas wiezie Umie prowadzić

— Mimo to Mam dreszcze kiedy wchodzi na trzeciego powyżej setki

— Stary rajdowiec się odezwał,

— Cham!

— Słyszałeś co mówi kierowca?

— Mamy pięć minut na siusiu

— Idę zapalic A ty?

— Idę zrobić siusiu!

— Przestań Daj mi lepiej zapalniczkę

— Rozkaz panie sierżancie

— Och ty głuptasie

— To już Wiedeń Patrz Ostatni raz oglądamy go w życiu

— Masz zamiar jutro umrzeć?

— No wiesz?

— Sądzę, że będzie nas stac na wycieczkę do Europy

— Nie tak prędko To jednak kosztuje

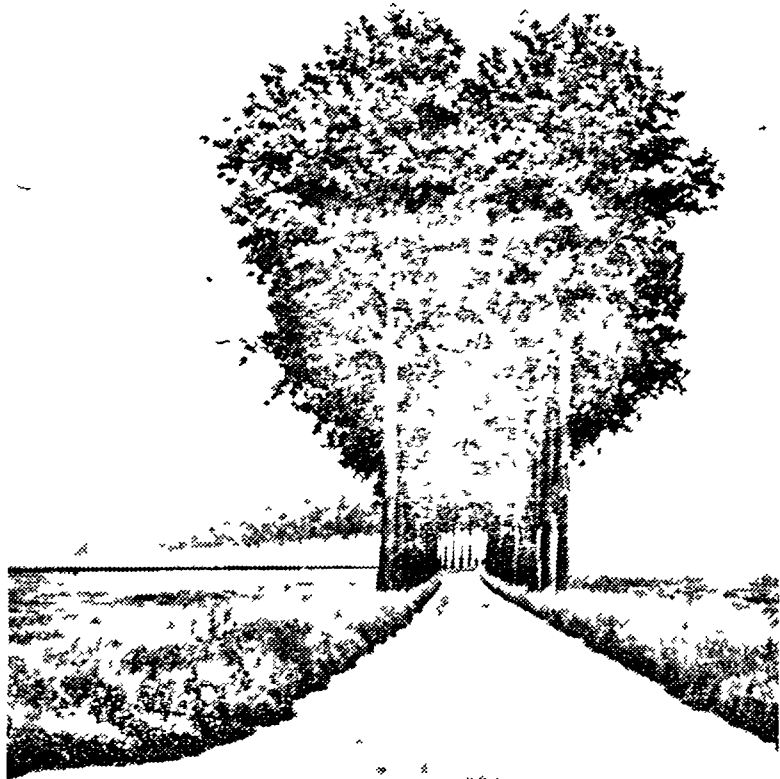
— Och, tutaj to nie Polska, kto pracuje to ma

— Optymista Ciesz się, że w ogóle odlatujemy

— Nareszcie odlatujemy Dziesięć miesięcy tych knedli i rosolu na kociach wykonało mój żółdek

— Ostatnia jazda autobusem Ilez to się najjeżdżiliśmy Najpierw rejestracje, potem interview, lekarz, kłopoty z wizą, Caritas

— Nareszcie ostatnia jazda! Nie

co?

— A żebyś wiedział

— Syrenką do Monte Karolino przez Kuluszki!

— Było, minęło Chwilami mam wrażenie, że tamto życie było snem Nie tęsknisz?

— Pytales się mnie o to wczoraj Oczywiście, że tak i nie

— A ja czasem

— Wiem Za tymi twoimi kumplami z wycieczek konnych, obskurną knajpą gdzie piwo podawano w kufiach i niedzielnym spacerkiem z psem

— Akurat tego nie lubiłem

— Od kiedy to właściciel knajpy nie lubi

— Wszystko psujesz!

— Nie podnoś głosu

— Milczę

— To było 142 czy 144?

— Spieć

— Nie śpisz! Robisz mi na złość

— Robię! Od piętnastu lat To opinia twojej mamy

cierpię jazdy autobusem

— Droga

— Słucham?

— Nasza droga kończy się tutaj Zegnaj Autobusie

— Zgadłas To już lotnisko

— Nareszcie

Razem z nimi wysiadło kilka osób Wysoki brodac z plakietką ICM-u sprawdzał listę odlatających Kiedy doszedł do nich zrobił przeproszącą minę i powiedział - Bardzo mi przykro, ale nie dosłano na czas Państwa paszportów Postaram się załatwić odlot w ciągu tygodnia

— Patrz już minęliśmy 16 kilometr Zaraz będzie za zakrętem 17 Jadąc z tą szybkością będziemy za dwie godziny

— Droga

— Słucham?

— Nikt nie zna końca swojej drogi

Marek R Falzmann

POLSKI WIECZÓR BUFFALOWSKIEJ FILHARMONII

Buffalowska orkiestra symfoniczna zaprezentuje w dniach 12 i 15 utwory dwóch polskich kompozytorów, Stanisława Moniuszki i Krzysztofa Pendereckiego

Z utworów Moniuszki usłyszymy arie "Ha! dzieciątko nam umiera" z opery "Halca" w wykonaniu wybitnej solistki operowej Gianni Rolandi Jak mnie poinformowano, Gianna Rolandi zaśpiewa utwór Moniuszki w języku polskim

Muzykę Pendereckiego zaprezentują "Trenodia dla ofiar Hiroshimy" ("Trynodia" to pieśni żałobne)

Wymienione utwory polskich kompozytorów wykonane będą obok kompozycji Mozarta i Ryszarda Straussa

Orkiestra wystąpi pod batutą Juliusza Rudela, który jest jej dyrygentem od 1979 roku Rudel jest Wiedenczykiem i corocznie wraca do rodzinne-

go miasta by prowadzić Państwową Operę na festiwalowych występach Rudel bywa też częstym gościnnym dyrygentem w Paryżu, Hamburgu i innych miastach

Gianna Rolandi to młoda i urocza śpiewaczka, o której krytyka wyraża się jak najpochlebniej Zadebiutowała w "Opowiesciach Hoffmanna" w 1976 roku i dała się wtedy poznać jako "gwiazda posiadająca koloratury sopran o kremowej słodkości"

Koncert odbędzie się w Kleinhans Music Hall (skrzyżowanie ulic Richmond i Pennsylvania) początek 8 30 Bilety na oba koncerty można nabyć w Polish Arts Club of Buffalo telefonując na numer 894-8768, 893-1948 oraz 833-6624 Rozmawiac można po polsku lub angielsku Bilety także do nabycia przy wejściu

S Dąbrowski

FILM

THE CONDUCTOR

Strasznie trudno sądzić jest coś, co okazuje się częścią naszego Ja Coś, co tkwi w nas głęboko i od czego nie możemy się uwolnić

To "coś" jest naszym brzemieniem, kompleksem, niekiedy zaś, nieświadomym opętaniem Zostało nam zaszczipione bardzo dawno temu i później, przez lata całe, było w nas skrzętnie pielęgnowane, podsycane i rozsadzane

Kazano nam wierzyć w śmieszne ideały, orientowano nas na brudne kariery, stwarzano warunki, w których łatwiej było menawidzieć, pożądać, zardrościć Na szczęście mieliśmy Kościół, rodziny i sztukę gdzie mogliśmy odnaleźć siebie, zrelektować się, przewartoscować własne cele

Oczywiście, że tę szansę wykorzystaliśmy lepiej lub gorzej, że w związku z tym, tamto odium spłynęło na nas w mniejszym lub większym stopniu Lecz trudno się ludzi, żeby ktokolwiek z generacji, która przeżyła rozkosze "nowego ładu moralnego", mogła pozostać czysty, niewzruszony, obojętny na to co przez tyle lat było jego udziałem

Czy właśnie o tym chce nam przypomnieć reżyser recenzowanego przeze mnie filmu?

Andrzej Wajda jest dzisiaj dla nas wszystkich czymś znacznie więcej, niż "tylko" wspaniałym reżyserem, doskonałym i znanym w całym świecie artystą W jego filmach występują postacie, z którymi jakże łatwo jest się utożsamiać Niczym w lustrze odbijają się w

nich nasze niepokoje, nadzieje, kompleksy Wajda ma w sobie coś w wieszczu, a jego dzieła mogą śmiało pretendować do miana sumienia współczesnych Polaków I wydaje mi się, że doprawdy nie ma większego znaczenia, gdzie ten współczesny Polak, w szczególności zaś, Polak powojennej generacji, będzie te dzieła oglądał

Mamy wyjątkową okazję sprawdzić zasadność tej tezy w torontonskim "Carlton Cinemas" zaczęto wyświetlać mienajnowszy, bo jeszcze z przed Sierpnia, film Wajdy "Dyrygent" ("The Conductor")

W jakimś ogólnym porównaniu, nie sądzę by ten film mógł przycmiec niektóre wcześniejsze dokonania reżysera, w szczególności zaś "Popiół i diament", "Wesele", "Człowiek z marmuru", czy "Bez znieczulenia" Niemniej, to jest wciąż Wajda Wspaniała i bezlitosna Wajda, wstrząsający naszymi umysłami, zmuszający nas do niezawsze radosnego mniemania o sobie samych

W "Dyrygencie", uosobieniem przeciętności i typowości jest Adam (Andrzej Seweryn) - młody i, w powszechnym mniemaniu, niezłe zapowiadający się kierownik prowincjonalnej orkiestry symfonicznej Jednakże, to nie on jest tą postacią tytułową Do miasteczka przyjeżdża bowiem John Lasocki (John Gielgud) dyrygent-legenda, światowa sława, geniusz swojego fachu To przybycie jest czymś więcej niż zwykłym kaprysem mistrza

Lasocki wraca do swojej Polski, do swojej młodości, do swoich korzeni Wraca do tego, co przez ostatnie 50 lat było jedynie wspomnieniem Adam doskonale orientuje się gdzie leży jego szansa Sukces mistrza i kurtuazyjnie prowadzonej przez niego orkiestry będzie przecież jego sukcesem Lasockiego fascynuje nie tylko muzyka Jest najwyraźniej oczarowany Martą (Krystyna Janda) - żoną Adama i zarazem córką jego dawnej miłości Niestety, historia nie kończy się happy endem Adam jest zbyt prymitywny, zbyt zasadniczy i zbyt typowy by zrozumieć te fascynacje

Ten film nie będzie długo gościł na ekranie torontonskiego kina Jest za dużo polski, za dużo niezrozumiały dla tu-tejszego widza Nie jest dla nikogo tajemnicą, że dzieło Wajdy pokazuje się w Ameryce głównie z uwagi na nazwisko Gielguda To, obok Laurence'a Oliviera, największy klasyk współczesnego aktorstwa Gielgud jest podobno polskiego pochodzenia, z pewnością jednak nie zna naszego języka Stworzyło to zarówno przed nim, jak i przed Wajdą mnóstwo kłopotów Raz, że trzeba było umiejętnie podłożyć czyjs głos pod mimikę Gielguda, dwa, Wajda musiał się zgodzić na taką kompozycję dialogów by ważniejsze kwestie mógł Gielgud wypowiedzieć po angielsku Wreszcie po trzecie, sam Gielgud miał zadanie rozpoznać, w którym momencie powinien konczyć, w którym zacząć swoje kwestie w rozmowach z Polakami Najślabszy w tym wszystkim okazał się dubbing, beznadziejny technicznie i źle dopasowany do Gielguda

Nie wydaje mi się jednak by ten, w koncu, drobiazgi mógł odstąpić kogokolwiek z nas od obejrzenia filmu Wajdy

Janusz Pietrus

INCOME TAX

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Czytelniczka p K z Toronto zapytuje

Jestem rozwiedziona i sąd przyznał mi \$ 400 miesięcznie tytułem alimentów na mnie i moje dziecko. Czy muszę deklorować tę sumę jako dochód przy wypełnianiu Income Tax?

Odpowiedź: Alimenty podlegają, jak każdy inny dochód, opodatkowaniu, musi więc być doliczona do innych Panu zarobków. Natomiast Panu ex-mąż może tę kwotę potrącić od podatku.

Pan T S z Oshawy pisze skompletowałem już wszystkie "information slips". Brak mi jedynie oświadczenia z banku, z którego otrzymałem \$120 procentu. Czy muszę czekać z wypełnieniem Income Tax Return aż otrzymam T5 z banku?

Odpowiedź: Dołączenie T5 do Tax Return nie jest konieczne, ponieważ bank i tak przesyła kopię do Urzędu Podatkowego. Aby uniknąć pomyłek wskazane jest jednak sprawdzenie w banku czy suma podana przez Pana zgadza się z ich ewidencją.

Czytelnik z Toronto pyta czy wskazane jest wcześnie wypełnianie Tax Return i jakie z tego mogą płynąć korzyści?

Odpowiedź: Jak najbardziej zalecamy możliwie jak najwcześniejsze wypełnianie zeznań podatkowych. Przede wszystkim czym szybciej ktoś wyśle zeznanie tym szybciej może się spodziewać zwrotu pieniędzy, jeśli mu się należy "refund". Także jeśli popełnił jakiś błąd będzie mieć dosyć czasu na skorygowanie go przed 30 kwietnia unikając w ten sposób kar pieniężnych.

Także ci, którzy korzystają z usług biur wypełniających Tax Return powinni to zrobić jak najwcześniej aby uniknąć niepotrzebnego czekania. Jest też rzeczą zrozumiałą, że pracownik takiego biura może poświęcić więcej czasu na bardziej wnikliwe podejście do danego przypadku i udzielenie rad w pierwszych tygodniach sezonu, kiedy nie jest jeszcze przeładowany pracą.

"Equivalent to married exemption"

Wyjątkową okazję do dodatkowych potrąceń podatkowych mają osoby samotne, z którymi mieszka i na których utrzymaniu pozostaje ktoś z członków rodziny (dziecko, ojciec, matka, brat, siostra i itp). Osoby te mogą otrzymać ulgę zwaną "equivalent to married exemption", w tej samej wysokości i na tych samych warunkach, co ulgi na współmałżonków. Podatnicy często nie zdają sobie sprawy z możliwości zastosowania "equivalent to married exemption".

W jakich przypadkach wydatki na leczenie mogą obniżyć "taxable income"?

W zasadzie wszystkie koszty leczenia poniesione przez podatnika, a nie przez ubezpieczenie zdrowotne (O H I P, Blue Cross i inne), kwalifikują się jako "medical expenses". Jednakże z przyczyn, których nikt nie potrafi wytłumaczyć, od sumy tych wydatków należy odjąć 3% "net income". Dopiero różnica ta może być odliczana od podatku jako "medical expenses". W praktyce wygląda to przeważnie tak, że tracimy mnóstwo czasu na zebranie i uporządkowanie wszystkich rachunków tylko po to, aby przekonać się, że ogólna suma tych wydatków nie przekracza 3% "net income". W takich wypadkach praktyczniej jest wykorzystać \$100,00 "standard deduction", które przysługuje każdemu, niezależnie od wysokości wydatków poniesionych na leczenie.

Niestety koszty operacji upiększających (plastycznych), opłaty na rzecz klubów zdrowotnych, a także koszty pogrzebu nie należą do kategorii wydatków medycznych.

ANNA DUBISKI
pracownik firmy

EATON'S

Don Mills
447-3331

wew 206

For year round service
District Office
2388 Eglinton Ave East
Scarborough Ontario
M1K 2P3

H&R BLOCK

THE INCOME TAX PEOPLE

Fachowo wypełnia
zeznania podatkowe

Oplaty od \$ 10 00 wzwyż

Zapewniamy klientom
załatwianie spornych spraw z
Urzędem Podatkowym
bez dodatkowych opłat przez
cały rok

MÓWIMY PO POLSKU

PRAWO ITY

Mecenas January

Bronimy się w sądzie

Ciąg dalszy

W poprzednim odcinku pisaliśmy o tym, jak oskarżony powinien przygotowywać się do rozprawy sądowej w sytuacji, kiedy postanowił bronić się sam, nie korzystając z usług adwokata. Ostatnim punktem, który poruszyliśmy było organizowanie materiału dowodowego przed rozprawą. Dziś parę uwag - zamiast podsumowania tego punktu.

Podstawowym pytaniem, na które oskarżony musi sobie odpowiedzieć przed rozprawą, jest **Co będę musiał udowodnić w sądzie, by uzyskać umorzenie sprawy?** Aby odpowiedzieć sobie na to pytanie oskarżony musi dokładnie wiedzieć o co został oskarżony. Następnie należy porównać tekst oskarżenia wniesionego przez policję z tekstem odpowiedniej ustawy, może się bowiem zdarzyć, że policjant oskarżył nas w sposób nieprawidłowy. Większość bibliotek publicznych posiada teksty obowiązującego w Kanadzie ustawodawstwa i udostępnia je bez żadnych trudności. Porównanie oskarżenia z tekstem ustawy może prowadzić do skutecznej **obrony technicznej**. Obrona techniczna jest to obrona opierająca się na **formie** oskarżenia, a nie na analizie dowodów.

Obrona techniczna

Należy odróżnić dwie główne fazy obrony technicznej: obrona wstępna (przed procesem) i obrona w procesie.

Obrona wstępna Są pewne kroki obroncze, które należy poczynić **zanim** podejmie się decyzję przyznawania się lub nie przyznawania się do winy w sądzie. Na przykład, jeśli pozew stwierdza, że popełniliśmy wykroczenie w 1993 roku, mamy do czynienia z oczywistą pomyłką ze strony policji. Chodziło przecież o rok 1983. W takim przypadku należy zwrócić się do sędziego wskazując na omyłkę i zażądać oddalenia sprawy na podstawie tego, że oskarżenie jest nieważne (czyli, po angielsku, na podstawie jego *nullity*) W

tym wypadku oskarżenie jest nieważne, bo nie dotyczy żadnego wykroczenia ani przestępstwa - jest bowiem niemożliwością łamanie prawa w czasie przyszlum.

Obrona techniczna na procesie Może się zdarzyć, że w sporządzonym przez policję akcie oskarżenia nazwisko oskarżonego zostało napisane niewłaściwie, lub że błędnie podano datę popełnienia wykroczenia. W takim przypadku oskarżony powinien oświadczyć przed sądem, że nie przyznaje się do winy a następnie poprawi błąd w przedstawionym sądowni materiale dowodowym. Jeśli oskarżyciel błędu takiego nie poprawi, należy poczekać, aż skonczy przedstawiać przed sądem oskarżenie a następnie należy przedstawić własne dowody, że data podana w oskarżeniu jest błędna lub że nazwisko oskarżonego zostało napisane w sposób niewłaściwy, po czym należy się zwrócić do sędziego o oddalenie oskarżenia (umorzenie sprawy). Sędzia może odłożyć tę decyzję na koniec procesu.

W takim wypadku oskarżony powinien przedstawić resztę swego materiału dowodowego, a na zakończenie procesu oprócz swą obronę zarówno na podstawie przedstawionych dowodów jak i na podstawie technicznej. Błędy techniczne w sądach policyjnych zdarzają się często i często obrona techniczna jest w tych sądach skuteczna, być może dlatego, że sędziowie mają długie listy spraw na wokandzie i chętnie korzystają z okazji umorzenia sprawy. Jest więc rzeczą oczywistą, że staranne przygotowanie obrony wymaga, by zbadać dokładnie, czy istnieją możliwości obrony technicznej.

Po ustaleniu, co musimy udowodnić w sądzie, jest teraz sprawą względnie prostą zdecydowanie jak przedstawić sądowi nasz materiał dowodowy. Jedną możliwością to sporządzenie listy wymieniającej kolejno to wszystko, co musi-

my udowodnić, by wygrać sprawę. Następnie należy opatrzyć każdy kolejny punkt adnotacją o tym, w jaki sposób będziemy udowadniać, co musi zostać udowodnione.

Oto przykład

/ Udowodnić, że nie prowadziłem pojazdu niedbale - bez należytej staranności i uwagi lub bez rozsądnie pojętej troski o innych użytkowników drogi (*without due care and attention or without reasonable consideration for other persons using the highway*).

a przedstawiając własne świadectwo

b przedstawiając obiektywne świadectwo naocznych świadków

c przedstawiając szkic i fotografie

Trzeba wreszcie się upewnić, że osoby które zgodziły się wystąpić w sądzie jako świadkowie w naszej obronie rzeczywiście pojawiają się w sądzie w terminie rozprawy. Należy to załatwić w sekretariacie sądu [*the Court office*] który wystawi świadkom wezwania do pojawienia się na rozprawie [*subpoena*] w dniu i godzinie rozprawy.

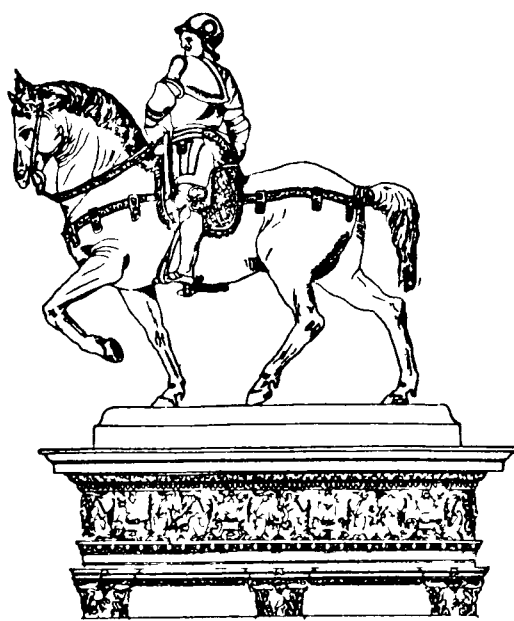
Po dokonaniu wszystkich wymienionych dotychczas czynności, można odłożyć dalsze przygotowania do rozprawy do dwu lub trzech dni bezpośrednio ją poprzedzających, aby w sądzie mieć wszystko co przygotowaliśmy świeżo w pamięci. Nie ma po co zaczynać tego wcześniej, bo skonczy się na tym, że będziemy musieli tę samą pracę wykonać dwukrotnie.

Na tym etapie pozostaje jeszcze sprawa decyzji, czy korzystać w sądzie z usług tłumacza. Warto, jak mi się wydaje, wziąć to pod uwagę nawet, kiedy nasza angielszczyzna jest całkiem poprawna. Stawanie przed sądem w roli oskarżonego na ogół jest bardzo denerwujące, a w zdenerwowaniu często się zdarza, że obcym językiem mówi się mniej płynnie, niż normalnie, kiedy się jest spokojnym. Pośrednictwo tłumacza ma też zaletę, że - jeśli w pełni rozumiemy, co się w sądzie mówi po angielsku - daje nam więcej czasu na ochłonięcie po każdym pytaniu i na staranniejsze przygotowanie formy naszej odpowiedzi.

Ciąg dalszy za tydzień
w *Echu Tygodnia*

poradnia zaufanie

ŻĄDZA WŁADZY

Pan Jacek B z Toronto pisze *Od roku pracuję w jednej z małych grup polonijnych. Nasza grupa, choć pracuje nie najgorzej miałaby dużo lepsze osiągnięcia, gdyby nie jeden człowiek. Przez cały czas usiłuje objąć "rządy dusz" i traktuje nas jak swoich podwładnych, mimo, iż nasza grupa nie ma żadnego formalnego kierownika. Nie docierają do niego żadne normalne argumenty i nie reaguje na żadną krytykę. W dyskusji robi się od razu agresywny i niektórzy po prostu zaczynają się go bac. Boimy się, że grupa się przez niego rozpadnie, bo on torpeduje każdą akcję, która nie wychodzi od niego.*

Z opisanym przez naszego czytelnika typem człowieka można spotkać się właściwie wszędzie. W pracy, w gronie znajomych, w grupie społecznej, w rodzinie. Staje się on niebezpieczny dopiero wtedy, gdy grupa społeczna, którą próbuje sobie podporządkować nie wytworzyła sobie dostatecznie silnych DEMOKRATYCZNYCH MECHANIZMÓW SPRAWOWANIA WŁADZY. Gdy istniejący w grupie system norm nie powoduje natychmiastowego usunięcia osoby, która nie tylko nie chce podporządkować się panującym w grupie regułom, ale próbuje sama narzucić swój punkt widzenia i swoje zasady postępowania. Wbrew woli większości.

Grupa, o której pisze nasz czytelnik jest grupą SŁABĄ. Nie stac ją na aktywne przeciwdziałanie osobie, która cierpi na patologiczną ŻĄDZĘ WŁADZY. Co gorsza - poddaje się jej. Część osób poddaje się ze strachu, bo nikt nie lubi być obiektem złośliwych komentarzy, nikt nie lubi być publicznie obrazany tylko dlatego, że ośmielił się mieć własne zdanie. Część osób poddaje się, bo wyczerpała się już ich cierpliwość i wytrwałość w forsowaniu własnej opinii. Nie wierzą w możliwość zmiany sytuacji. Część osób poddaje się, bo sytuacja, w której ktoś za nich decyduje, co jest dobre, a co nie, sytuacja, w której ktoś zamiast nich MYŚLI i zwalnia ich z tego przykrego obowiązku, po prostu im odpowiada. Zaspokajają to bowiem ich potrzebę zależności

od autorytetów. Nieważne, czy jest to autorytet pozytywny czy negatywny. Ważne, że JEST i zwalnia z odpowiedzialności za własne czyny i decyzje.

Ta ostatnia grupa osób jest najbardziej niebezpieczna dla przyszłości grupy. Oni poprą każdą decyzję AUTOKRATY. Nie dlatego, że decyzja ta jest zgodna z ich własnymi przekonaniem. Dlatego, że sami nie muszą jej podejmować. Dlatego, że w ich rozumieniu "On" ma osobowość, wie czego chce i ucielesnia ich marzenia o SILNYM PRZYWÓDCY (ilez mamy podobnych przykładów tego typu we współczesnej historii, a nie tylko w jednej grupie polonijnej).

Przyjrzyjmy się teraz przeto bliżej nieco osobowości jednostki, opanowanej ŻĄDZĄ WŁADZY.

POTRZEBA DOMINACJI

Psychologiczną podstawą dla kształtowania się żądzy władzy jest silna potrzeba dominacji. Jednostka o silnie rozwiniętej potrzebie dominacji znajduje się w nieustannym napięciu - wciąż szuka osoby, lub grupy osób, "na których" tę swoją potrzebę mogłaby zaspokoić. Grupy, w której mogłaby narzucać swoje zdanie, swoje decyzje i swoje pomysły bez konieczności liczenia się z głosem innych. W której byłaby niekontrolowanym przez nikogo wodzem, słuchanym posłusznie, a jeszcze lepiej - podziwianym i szanowanym. Ponieważ w grupie, w której normalne demokratyczne mechanizmy większości, wspólnego podejmowania decyzji i wybierania władz funkcjonują normalnie, nie miałaby czego szukać, próbuje sobie znaleźć grupę SŁABĄ i niespójną. Taką, w której stanie się wodzem bez większego wysiłku.

Potrzeba dominacji w swej skrajnej i patologicznej postaci wynika z głęboko ukrytego poczucia własnej niższości. To paradoksalne, ale właśnie te osoby, które na zewnątrz manifestują swoje samozadowolenie, pewność siebie, przekonanie, że one wszystko wiedzą najlepiej, w rzeczywistości czują się głęboko zagrożone w swym poczuciu własnej wartości. Czują się gorsze, niedoceniane, niekochane, odrzucone przez

innych. Gdy przyjrzyć się bliżej życiorysom despotów, okaże się, że od dzieciństwa towarzyszyło im uczucie emocjonalnego odrzucenia w rodzinie, rozmaite frustracje i wydarzenia traumatyczne. Bardzo często nie zdają sobie oni sprawy z tego, że ukrytym motorem ich postępowania jest chęć pokazania całemu światu wcale nie jestem taki zły, ja też dużo potrafię.

Czasami dołącza się do tego dodatkowa motywacja AGRESYWNA w stosunku do ludzi. Jeśli byście tacy zli dla mnie do tej pory, odrzucaliście mnie, krytykowaliście mnie, uważaliście mnie za zero, to teraz ja

POTRZEBA AGRESJI

Potrzeba agresji u osób ogarniętych żądzą władzy tworzy się najczęściej w oparciu o przykre doświadczenia dzieciństwa, poczucie niedoceniania i przeżyte frustracje. Owe frustracje stają się permanentnym źródłem napięć, niepokojów i lęków. Jedną z dróg rozładowania tego napięcia jest zachowanie agresywne. Sprawienie komus przykrości - czy to słownie czy fizycznie, staje się stopniowo jedyną drogą zredukowania własnej frustracji i przywrócenia "wiary w siebie". Oznaki lęku ze strony innych tylko utrwalają postawę agresywną i dostarczają dodatkowych satysfakcji. "Boi się mnie - to dobrze - to znaczy, że jestem silny i ważny. Do tej pory ja musiałem się innych bac, teraz przyszedł czas na rewanż".

Innym źródłem potrzeby agresji jest UCZENIE SIĘ. Uczenie się, że zamierzone cele można osiągnąć tylko wtedy, gdy używa się agresywnych środków. Agresja WYUCZONA występuje u osób, które w ciągu swojego życia (najczęściej już w dzieciństwie) nabyły przekonania, że wszelkie zachowanie "grzeczne", "subtelne" i "kulturalne" nie mają większego sensu w osiąganiu zamierzonych celów. Ludzie liczą się tylko z siłą. Wyłącznie przemocą można osiągnąć, to, co się chce. I ilez łatwiej jest wyrwać koledze piłkę, zamiast prosić go, by pozyczył. O ilez łatwiej zwymyślać przeciwników w dys-

kusji, zamiast negocjować z nimi godzinami punkt po punkcie.

Agresywny czuje się osmieśzony, upokorzony i SŁABY, gdy ktoś stara mu się wytłumaczyć cokolwiek, używając racjonalnych argumentów. Jego jedyną bronią jest siła, a nie intelektualna dyskusja. Dlatego wszelka dyskusja z agresywnym jest niesłychanie trudna, by nie rzec - niemożliwa.

SZTYWNOŚĆ

Prócz potrzeby dominacji i potrzeby agresji, inną ważną cechą, pozwalającą zrozumieć zachowanie człowieka opanowanego żądzą władzy jest jego SZTYWNOŚĆ. Sztywność ta przejawia się przede wszystkim w manifestowanym na zewnątrz poglądzie. Ja mam zawsze rację i nigdy się nie mylę, nikt inny więc racji mieć nie może.

Osoby, mające nieszczęście mieć poglądy inne niż autokrata i odwiedzające się mu to komunikować, spostrzegane są przez niego jako osobiste wrogowie. To nieważne, że gdzieś tam istnieje jakaś PRAWDA, jakas naczelną rację, jakis interes społeczny, o który warto powalczyć. Dla autokraty jedynym interesem jest jego własny i WŁADZA jako przyjemność sama w sobie. Niezależnie komu i czemu służy. Bo autokrata zwykł służyć tylko temu, kogo postarzą jako silniejszego od siebie i kogo się po prostu boi. Dlatego autokrata znajdująca pełną satysfakcję tylko w systemie totalitarnym, zakładającym prymat silnej mniejszości nad bezbronną większością.

Autokrata nigdy nie zrozumie, że komukolwiek może chodzić o jakikolwiek inny interes niż osobisty. Każdą osobę o innych poglądach niż on sam będzie spostrzegał jako rywala i wroga, którego należy zniszczyć, niezależnie od tego, jakimi pobudkami się kieruje. Cechą charakterystyczną autokraty jest odrzucanie wszelkich informacji, które są niezgodne z jego własną postawą.

Często w dyskusji obserwujemy osoby, od których argumenty "odbijają się", jak piłka od ściany. Nie potrafią dopuścić do swojej świadomości jakichkolwiek nowych poglądów czy myśli. Są hermetycznie odporne na wszystko, co "no-

we". Bo "nowe" niesie zagrożenie dla ich schematów poznawczych, dla ich poglądów na temat świata i ludzi. Są sztywni w spostrzeganiu świata i w reagowaniu na zjawiska społeczne. Nie potrafią wychylić się poza długoletnią rutynę. "Ja i tak swoje wiem, nikt mnie nie będzie pouczał".

Zjawisko to tylko częściowo związane jest z wiekiem i poziomem inteligencji. Często bowiem spotkać można ludzi młodych i zdawałoby się - inteligentnych, z którymi jednak jakakolwiek dyskusja nie jest możliwa ze względu na niesłychanie silną sztywność postaw, poglądów i DOGMATYZM w myśleniu. Na każde pytanie mają "gotową" odpowiedź. Nie potrafią spojrzeć na problem z perspektywy innej niż ich własna.

WNIOSKI

Zjawisko DAŻENIA DO WŁADZY, jak starałam się pokazać jest zjawiskiem psychologicznie skomplikowanym, a korzenie jego tkwią w frustracjach wczesnego dzieciństwa. Postawy osoby "żądną władzy" są niezwykle sztywne i odporne na jakiegokolwiek próby oddziaływania z zewnątrz. Osoba "żądną władzy" w stopniu patologicznym wymaga najczęściej poważnej psychoterapii. Problem w tym, że zwykle nie zdaje sobie ona sprawy z tego, że to ona sama jest OFIARĄ swoich własnych potrzeb, których nie potrafi zaspokoić w sposób społecznie akceptowany. Że działa bez refleksji, na zasadzie dość prymitywnych w gruncie rzeczy impulsów. Że próbuje przenieść w swoje dorosłe życie zasady "walki o byt" i "walki o władzę" zaczerpnięte wprost z dziecięcego podwórka, na którym dziesięcioletni chłopcy bawili się w wojnę, a wszystkie reguły gry były dozwolone.

Jedynym antidotum na "żądną władzy" może być spójna, dojrzała i rządząca się demokratycznymi zasadami grupa, która albo wymusi podporządkowanie się regułom partnerstwa i współpracy, albo doprowadzi do odejścia autokraty. Będzie on szukał prawdopodobnie następnej grupy, którą będzie starał się uczynić narzędziem zaspokajania swojej potrzeby dominacji. Od siły grupy zależy, czy mu się oprze czy ulegnie.

Dr ZOFIA BONCZA

ZDROWIE

Niewiele istnieje dziedzin medycyny, w których panowałyby tyle niedomówień i fałszywych poglądów, co w dziedzinie bólów krzyża. U źródła wszelkiego zła leży prawdopodobnie mylenie nawrotowych ostrych bólów krzyża, mających w ponad 90% przypadków źródło w uszkodzeniach lędźwiowych krążków międzykręgowych, z pobołowaniem i bólami o niewielkim nasileniu, mogącymi rzeczywiście występować w przebiegu wielu różnorodnych schorzeń

BÓLE KRZYŻA

Nasza wiedza dotycząca bólów krzyża - choć są one typową plagą społeczną współczesnych czasów - jest stosunkowo świeża. Badania w tej dziedzinie rozpoczęto na dobre dopiero w 1934 roku, kiedy to Mixter i Barr opublikowali na łamach "New England Journal of Medicine" artykuł poświęcony uszkodzeniom krążka międzykręgowego i jego następstwom neurologicznym.

Krążek międzykręgowy w ciągu życia człowieka przechodzi kolejne zmiany morfologiczne, przy czym w wieku dojrzałym istnienie prawidłowego krążka międzykręgowego należy raczej do rzadkości. Zmniejszona wytrzymałość na uszkodzenia oraz pierwsze zmiany wsteczne i pęknięcia w tylnobocznej części pierścienia włóknistego pojawiają się już około 20 roku życia. Pod wpływem przeciążeń kręgosłupa w szczeliny uszkodzenia wnikają masy jądra miazdzykowego i z czasem, po odpowiednim scienczeniu pierścienia, uwypuklają się w stronę kanału rdzeniowego, zaś po jego całkowitym przerwaniu przechodzą w bezpośrednią bliskość korzeni i opony twardej. W 66% przypadków choroba zaczyna się między 30 a 50 rokiem życia, a więc w pełni zdrowia i wydolności fizycznej człowieka.

Jakkolwiek przyczyną opisanych dolegliwości jest fakt, że wyprostna postawa ciała człowieka w procesie ewolucji trafiła na kręgosłup nie przygotowany do pracy i dzwigania ciężaru ciała w odmiennych warunkach biomechanicznych, to dotychczas niewiele się czyni dla odpowiedniego zabezpieczenia kręgosłupa lędźwiowego.

Prawdą jest, że zarówno warunki pracy jak i tryb życia współczesnego człowieka, zmniejszenie ilości ruchu i związane z tym "zniewieszczenie" mięśni, przekarmienie, itp. to czynniki, których szkodliwość w żadnym wypadku nie można pominąć. I tak, do chwili obecnej pokutuje wiele fałszywych wyobrażeń na temat prawidłowej postawy ciała oraz wykonywania ćwiczeń fizycznych mających służyć utrzymaniu zdrowia i sprawności ciała. Poczynając od zajęć wychowania fizycznego i często później - młodemu człowiekowi nie mającemu po-

jęcia o prawidłowej postawie ciała i o tym, co mu wolno, a czego nie wolno, aplikuje się solidną porcję ćwiczeń skutecznie likwidujących lordozę lędźwiową.

Takim ćwiczeniem powodującym szkodliwe następstwa są wszelkie siłowe skłony do przodu - tzw. dotykane koniuszkami palców rąk podłogi w pozycji głębokiego skłonu, przy wyprostowanych nogach, różnorodne "wahadła" - polegające na skłonach do przodu z ułożonym na plecach partnerem itp. Powodują one szkodliwe rozciąganie więzadła podłużnego kręgosłupa oraz mechaniczne wyciskanie jądra miazdzykowego krążka międzykręgowego ku tyłowi. Naturalnie, szkodliwe następstwa tych i innych ćwiczeń nie ujawniają się natychmiast i w przypadku dzieci i młodzieży dają o sobie znać dopiero po latach. U osób dorosłych ćwiczenia te mogą szybko doprowadzić do pojawienia się dolegliwości.

Rozwiązania problemu dopatrują się wszyscy w profilaktyce bólów krzyża. Istnieją dane ku temu, by stwierdzić, że wdrożenie za młodu odpowiednich zasad ćwiczeń mięśni, treningu postawy, zachowywania się w życiu codziennym, trybu życia i odpoczynku, przyczyni się wybitnie do zmniejszenia liczby uszkodzeń krążka międzykręgowego, a tym samym ostrych bólów krzyża.

Pierwsze dolegliwości można podzielić na III grupy: ból krzyża, rwa kulszowa i jednocześnie występujące oba te objawy.

BÓL KRZYŻA

jest to objaw najczęstszy, występujący w dwojakiej postaci. Typ pierwszy - to ból tępy, rozlany, stopniowo narastający. Dolegliwości zaostwiają się po siedzeniu, staniu oraz po ruchach tułowia (szczególnie zginanie) a ustępują po leżeniu. Objaw ten charakterystyczny jest dla okresu zwyrodnienia krążka międzykręgowego przed tzw. uszkodzeniem pierścienia włóknistego, zaś w okresie późniejszym dla niestabilności stawu międzytrzonowego, który nie uległ jeszcze ostatecznemu zrostowi włóknistemu.

Typ drugi: ból krzyża - to bóle ostre, występujące nagle,

często o dramatycznym przebiegu. Odruchowy kurcz mięśni unerwiających tułów chorego w groteskowym wygięciu. Każdy, nawet najmniejszy ruch tułowia przynosi ból. Niekiedy chory nie jest zdolny do przybrania ani pozycji siedzącej ani stojącej. Pod wpływem leczenia ostry ból ustępuje dość szybko, ale bóle o mniejszym nieco nasileniu trwają jeszcze 2-3 tygodnie.

Ostre napady bólów są typowe dla rozerwania pierścienia włóknistego, a następnie dla okresowego wkleszczania się fragmentów rozkawałkowanego jądra między tylnymi krawędziami trzonów kręgowych.

RWA KULSZOWA

charakteryzuje się bólem rozchodzącym się tylko wzdłuż nerwu kulszowego, bez żadnych innych dolegliwości. Może on stanowić pierwszy sygnał uszkodzenia krążka międzykręgowego. Podobnie i w tych przypadkach rodzaj, nasilenie i zakres dolegliwości mogą się znacznie różnić. Najczęściej dolegliwości rozwijają się stopniowo i narastają powoli - tępe bóle w okolicy krzyża i pośladków oraz na tylnej powierzchni uda. Następnie bóle nasilają się i schodzą poniżej kolana do łydki, okolicy stawu skokowego i stopy. Rzadziej rwa kulszowa zaczyna się ostrymi, nagłymi bólami, nie ustępującymi w żadnej pozycji ciała. Przyczyną bólów jest bezpośrednie podrażnienie korzenia.

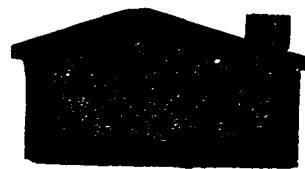
BÓL KRZYŻA I RWA KULSZOWA JEDNOCZEŚNIE

występują jedynie u około 8-15% chorych, najczęściej po jakimś ostrym przeciążeniu kręgosłupa. Ból pojawia się natychmiast i jest bardzo silny. Rzadziej zespół ten narasta powoli, w tych przypadkach, kiedy dochodzi do powolnego wyciskania w stronę kanału kręgowego zawartości uszkodzonego jądra miazdzykowego oraz fragmentów pierścienia włóknistego. W przypadku rozpadu jądra miazdzykowego, ale istniejącej nadal ciągłości pierścienia włóknistego, niekiedy nawet błahy uraz może spowodować nagle i masywne wycisnienie zawartości jądra przez schorowany pierścień do światła kanału kręgowego. Mogą się wówczas pojawić objawy tzw. "ucisku ogona konskiego" rdzenia kręgowego - z rozległymi zaburzeniami czucia i ruchow, w tym z zaburzeniami w oddawaniu moczu i kału.

Wypadnięcie "dysku" - w następnym numerze ECHA

opr. Grazyna Słomska

- LIST WITH US
over
- 360 Homes sold
Tel
532 4441

SOLD
SOLD
SOLD
SOLD

24-Hour Service

FIRMA HIGH PARK-REALTOR
Jest Twoją dynamiczną realnościową firmą
40-ENERGICZNYCH AGENTÓW
wraz z Kierownictwem
dziękuje Państwu za poparcie

HIGH-PARK - Realtor
217 - Roncesvalles Ave
(Naprzeciw Credit Union)

Astra Meat Market

Właściciel E. Rembacz

Na składzie świeże mięsa - własnego wyrobu
wędliny oraz importowane towary spożywcze

2238 Bloor St West

Toronto

Tel 763-1093

MY THREE SONS RESTAURANT

153 Roncesvalles Ave
Tel 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
W KAZDĄ SOBÓTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe	7 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	6 1/2 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	8 1/2 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	7 1/2 %	rocznie
1-roczone certyfikaty	8 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	8 1/2 %	rocznie
RRSP i RHOSP	10 %	rocznie
Pozyczki personalne	14 1/2 %	rocznie
Hipoteki	13 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2:30 po poł. oraz SOBOTY
od 10 do 12:30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY

Dr Barbara Noworolska

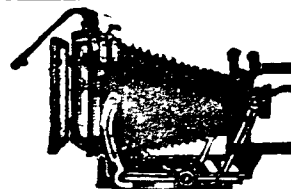
Tel 364-4744

TORONTO, 229 YONGE ST., SUITE 214

INTERNATIONAL CAMERA REPAIRS

3351 Bloor St West - kolo Islington
TORONTO ONT M8X 1E9
Tel 239 1882

KUPNO, SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA
APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH RÓŻNEGO TYPU
Właściciel Stan NYCZ

NIE TYLKO DLA KOBIET

NIE TYLKO

Copernicus Meat Prod.

79 Roncesvalles Av
Tel 536-4054

Posiadamy świeże mięso
wykrojone na życzenie
Szynki, boczki balerony, kielbasy
na sposób polski oraz wiele innych
wędlin i delikatesów —
ogórki kiszane, kapustę z beczki,
śledzie, pierogi

T.S. Pakulski

SZUKAM WSPÓLNIKA

POSZUKUJĘ WSPÓLNIKA
DO NOWO OTWARTEJ
FIRMY POTRZEBNA
ZNAJOMOŚĆ PRODUKCJI
WĘDLIN ORAZ ZBYTU

Tel 251-0930

w godz 11 przed poł do 2 po
południu

Poszukujemy ludzi teatru
do współpracy w nowo
utworzonym zespole teatralnym
Tel 767-5312

jolanta interiors — POLSKA FIRMA

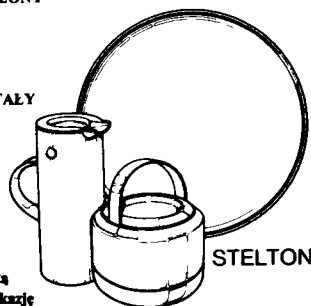
SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNETRZ
UDZIELI CI PORADY JAK URZĄDZIC GUSTOWNIE
I WYGODNIE TWÓJE MIESZKANIE LUB DOM

polecamy:

- PIONOWE I POZIOME ZASŁONY
- OZDOBNE LAMPY
- DYWANY, CHODNIKI
- ZESTAWY PORCELANOWE
- SZTUCZCE
- WYROBY SZKLANE I KRYSZTAŁY
- NOWOCZESNĄ BIZUTERIĘ

POSIADAMY BOGATY WYBÓR
TOWARÓW IMPORTOWANYCH

Szeroki asortyment prezentów na każdą
okazję

STELTON

2368 Bloor Street W Toronto Ont M6S 1P5 Tel 762 9638

POLSKA APTEKA ROTHBARTA

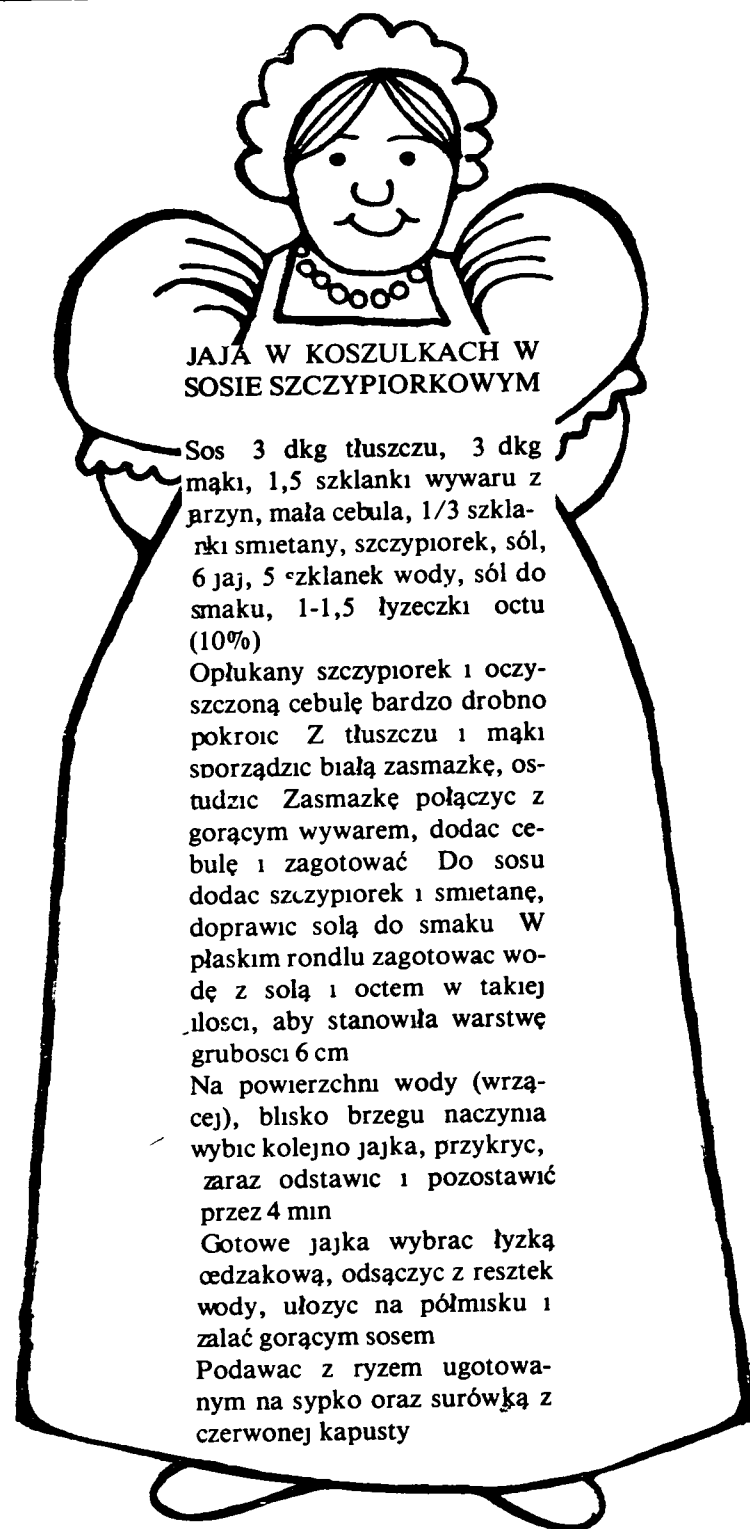
Właścicielka IRENA BUKLIS

POLECA

DUŻY ASORTYMENT LEKÓW, POSIADA OBFIITY WYBÓR
ZIOŁ LECZNICZYCH, PROWADZI WYSYŁKĘ DO POLSKI,
(WOLNA OD CŁA), REALIZUJE WSZELKIE RECEPTY BLUE
CROSS, GREEN SHIELD, ITP

PONADTO POLECAMY KOSMETYKI, WYBIELACZ
DO TWARZY, KREMY I MASCI
I KARTKI NA KAŻDĄ OKAZJĘ

WSZYSTKICH KLIENTÓW ZAPRASZAMY DO
NOWO OTWARTEGO LOKALU PRZY
115 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont Tel 537-0335

JAJA W KOSZULKACH W SOSIE SZCZYPIORKOWYM

Sos 3 dkg tłuszczu, 3 dkg
mąki, 1,5 szklanki wywaru z
arżyn, mała cebula, 1/3 szkla-
rki smietany, szczypiorek, sól,
6 jaj, 5 szklanek wody, sól do
smaku, 1-1,5 łyżeczki octu
(10%)

Oplukany szczypiorek i oczy-
szczoną cebulę bardzo drobno
pokroic z tłuszczu i mąki
sporządzić białą zasmażkę, os-
tudzic Zasmażkę połączyć z
gorącym wywarem, dodać ce-
bulę i zagotować Do sosu
dodać szczypiorek i smietanę,
doprawić solą do smaku W
płaskim rondlu zagotować wo-
dę z solą i octem w takiej
ilości, aby stanowiła warstwę
grubości 6 cm

Na powierzchni wody (wrzą-
cej), blisko brzegu naczynia
wybić kolejno jajka, przykryć,
zaraz odstawić i pozostawić
przez 4 min

Gotowe jajka wybrać łyżką
cedzakową, odsączyć z resztek
wody, ułożyć na półmisku i
zalać gorącym sosem

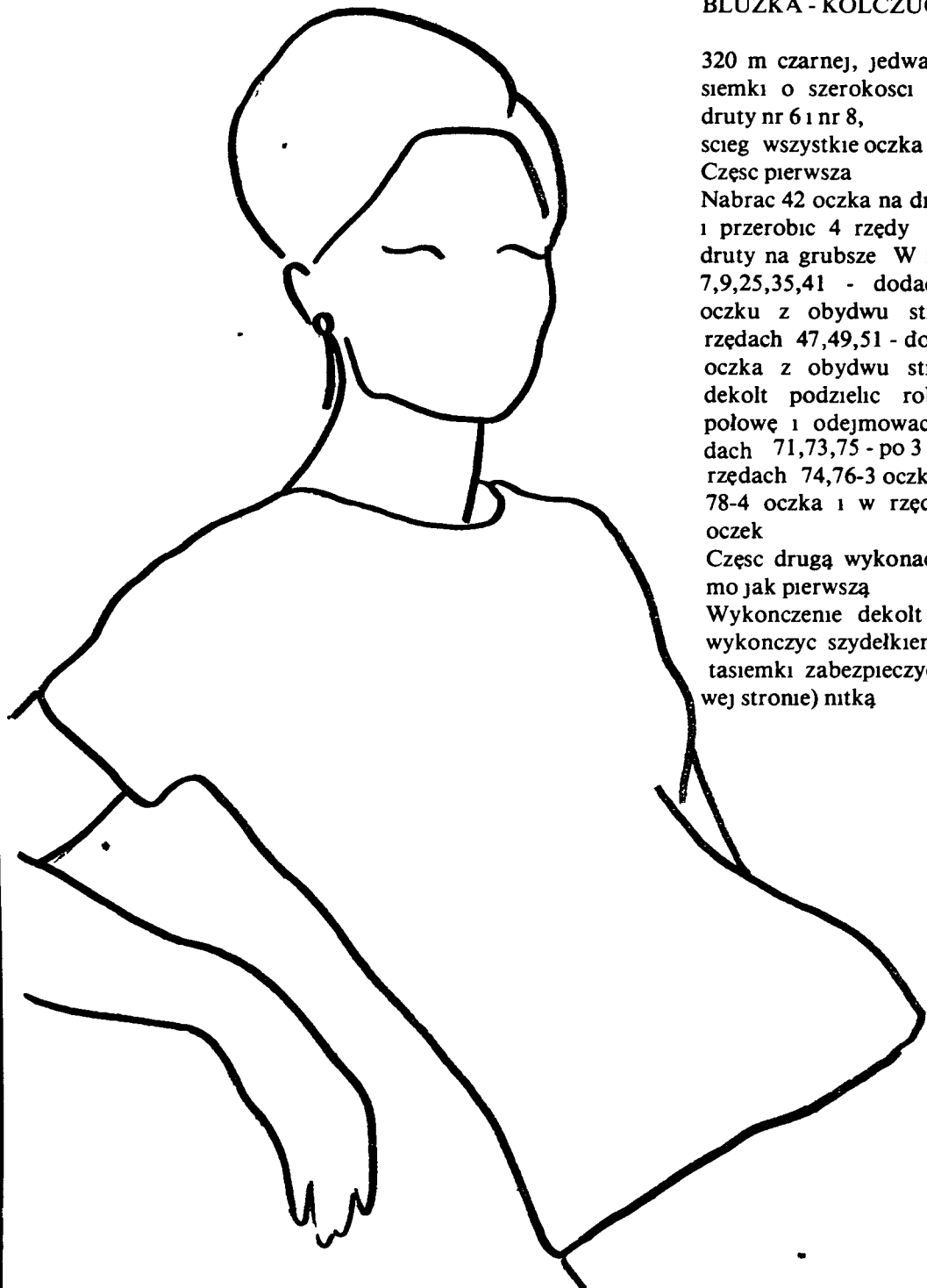
Podawać z ryżem ugotowa-
nym na sypko oraz surówką z
czerwonej kapusty

BLUZKA - KOLCZUGA

320 m czarnej, jedwabnej ta-
sienki o szerokości 1,3 cm,
druty nr 6 i nr 8,
ściąg wszystkie oczka prawe
Część pierwsza

Nabrać 42 oczka na druty nr 6
i przerobić 4 rzędy Zmienić
druty na grubsze W rzędach
7,9,25,35,41 - dodać po 1
oczku z obydwu stron W
rzędach 47,49,51 - dodać po 2
oczka z obydwu stron Na
dekolt podzielić robotę na
połowę i odejmować w rze-
dach 71,73,75 - po 3 oczka w
rzędach 74,76-3 oczka, w rzędzie
78-4 oczka i w rzędzie 80-6
oczek

Część drugą wykonać tak sa-
mo jak pierwszą
Wykonanie dekolt i rękawy
wykonasz szydełkiem, konce
tasiemki zabezpieczyć (po le-
wej stronie) nitką

CRACOVIA CLUB ZAPRASZAMY NA TRADYCYJNE "JOZEFINKI" U SPORTOWCÓW

NA POZEGNANIE KARNAWAŁU 1983

ze znanym i powszechnie lubianym zespołem

GRA ILLUSION

JEDEN Z NAJLEPSZYCH MIĘDZYNARODOWYCH
ZESPOŁÓW NA KONTYNENCIE AMERYKI POŁNOCNEJ
W TORONTO WYSTĘPOWAŁI MISS I A COMPANYIA MAIADOR I A CUBANA

SOBOTA 19 MARZEC 1983r

8:00 WIECZ 1:00 RANO

W SALLI N P W K C m 1 1087 QUEEN ST W TORONTO

Wiele atrakcji i niespodzianek

WSTĘP 59 00 OD OSOBY ILOSC MIEJSC OGRANICZONA (230 OSÓB)

PRZEDSPRZEDAŻ BILF TOW

Solarski Pharmacy 149 Roncesvalles Ave

Cafe Polonez 195 Roncesvalles Ave

Universal Beauty Salon 99 Roncesvalles Ave

Restauracja Sir Stan 2396 Bloor St West

oraz w kasie w dniu imprezy

ZYCZYMY PRZYJEMNEGO WIECZORU

KOMITET ORGANIZACYJNY

POLSKI KUCHARZ, lat 25, z 5-cio letnim
stazem pracy na Polskich Statkach Morskich
Poszukuje pracy w zawodzie
M Wozniak, 2331 Hunter St Halifax N S B3K-4V7

SWÓJ DO SWEGO PO RZETELNĄ OBSŁUGĘ YANKA REALTY INC

151 Roncesvalles Ave
Tel 537-4156

KUPNO, SPRZEDAŻ DOMÓW I INTERESÓW

Nowo przybyły z własnym samochodem
kategorii F prawa jazdy z doświadczeniem pracy
w warsztacie samochodowym i warsztacie stolarskim
z kanadyjskim doświadczeniem stróża, dekarza
i dostawcy Pilnie poszukuje jakiegokolwiek pracy
Tel 266 / 1174

DLA KOBIEC**NIE TYLKO DLA KOBIEC****U
R
O
D
A****PLATYSMA**

Platysma jest to mięsien położony w bocznej i przedniej okolicy szyi. Jego czynność polega na unoszeniu skóry szyi wraz z tkanką podskórną.

Każda kobieta powinna wiedzieć co się dzieje, jeśli mięsien ten jest zaniedbany. Otóż wtedy obwisają policzki, psują się owal twarzy, tworzy się obwisły drugi podbródek, skóra szyi pokrywa się zmarszczkami. Aby powstrzymać ten proces zalecamy ćwiczenie.

Dla kontroli wykonania palce jednej ręki lekko układasz poniżej linii obojczyków, drugą ręką dotykasz podbródka. Teraz kąciaki ust energicznie opuszczasz w dół, równocześnie spróbuj, zupełnie świadomie, szybko napiąć platysmę. Skóra górnej części klatki piersiowej wyraźnie unosi się przy skurczu ku górze, a na szyi występują wachlarzowato ułożone zgrubienia. Powtórzyc 10-15 razy, wykonywać codziennie.

Uzupełnieniem tego ćwiczenia jest wymawianie wyraźnie, z dużą przesadą liter O-U-X.

**CZARNO-BIAŁE
PROPOZYCJE**

Wieczorowe kreacje największych domów mody koncentrują się na stylu "smokingowym". Czarny smoking i biała bluzka z muszką przypominają styl "à la garçonne" z lat 30-tych.

Biały zakiet czy marynarka o smokingowym kroju zestawiane są z czarnymi spodniami lub wąskimi spódnicami. Do białej góry noszone są czarne rękawiczki, białe obowiązują w zestawieniu z czarnym zakietem. Długie, czarne i białe suknie również zakomponowane są z kontrastującymi dodatkami.

Krótkie, wzorzyste biało-czarne suknie są również często noszone na okazje oficjalnych przyjęć, jak i domowych party.

Jedwab, aksamit (welur), mora, żorzeta zestawiane są swobodnie. Pamiętać należy, że modne są wzorzyste, czarne ponczocho. Ich desenie, od spokojnych do dynamicznych, dobierane są zależnie od koncepcji całości.

**CAŁKOWICIE ZABEZPIECZONE PRZESYŁKI PACZEK
DO POLSKI TYLKO PRZEZ
PROMPOL**

Wszystkie paczki dostarczane są do rąk własnych adresata, do każdej miejscowości na terenie całego kraju, lub na specjalne życzenie klienta mogą być odbierane z magazynu.

Tylko \$ 1.53 za kg za przesyłki morskie

U DEALERÓW \$ 1.53

Przesyłki lotnicze \$ 3.69 za kg; DOPEŁATA DO PACZEK LOTNICZYCH

do 1 kg—\$ 2 do 2 kg—\$ 4

powyżej 2 kg bez dopłat

PAMIĘTAJCIE PANSTWO—U NAS MOŻNA WYSLAĆ WSZYSTKO!

Odbiór paczek z domu—\$ 1.50 Toronto

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE

PROMPOL

2120 BLOOR ST W, TORONTO, ONT CANADA M6S 1M8, tel (416) 762-7253, 762-7254

Filia 51 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT M6R 2K5, tel (416) 536-8040

Od poniedziałku do czwartku 10-19, piątek 10-21, sobota 10-16

SCARBOROUGH
MAREK GOŁĘBIEWSKI
20 Tuxedo Court 3 111
Te 438-8202 po 5 pm

LONDON
LONDON BAKERY
CO LTD
549 Hamilton Road
Tel 433-5177

HAMILTON
JANINE UPHOLSTERY
DRAPERY
1325 Main St East
Tel 459-4445

GUELPH
HELENA KARMIŃSKA
WITOLD RAFAŁOWSKI
197 Elizabeth St
Tel 821-9325

PETERBOROUGH
K Pazdzior
217 McGill
Tel 742-8356

BURLINGTON
BIG WIN CENTER
762 Brant St
Tel 639-7547

**JAKO JEDYNI, PRZYJMujemy PACZKI MORSKIE I LOTNICZE Z CAŁEJ KANADY
PRZESYŁANE POCZTĄ DO CENTRALI NA UL BLOOR W TORONTO
NALEŻY DOŁĄCZYĆ MONEY ORDER LUB CZEK,**

KAŻDY WYSYŁAJĄCY OTRZYMUJE POTWIERDZENIE NADANIA PRZESYŁKI

UWAGA POSZUKUJĄCY PRACY!

Dynamicznie rozwijająca się firma produkująca między innymi rewelacyjny zestaw ziołowy do redukcji nadwagi (zatwierdzony przez Min Zdrowia) poszukuje organizatorów sieci sprzedaży i sprzedawców w różnych miastach Kanady.

Wspaniałe warunki finansowe
na cały lub na pół etatu. Preferowane małżeństwa
Doświadczenie nie wymagane - prowadzimy szkolenia

Szczególnych informacji udzieli
Zygmunt WARDZINSKI, 130 MISSION RD S E
CALGARY, ALBERTA, T2G - 3Y9

**KSIĘGOWY
(BOOKKEEPER)
POLECA SVOJE USŁUGI**

Prowadzenie ksiąg rachunkowych (Bookkeeping) dla
- SKLEPÓW - HURTOWNI
- RESTAURACJI - DROBNYCH USŁUG

Pracujemy szybko i dokładnie
MAREK BULICKI Tel 248-6332

HENRY CARTAGE and MOVING
Właściciel HENRYK PODSIEDLIK
Wszelkie przewozy towaru i przeprowadzki
Usługi ubezpieczone
Tel 278-4480

"ALOHA" MOTEL

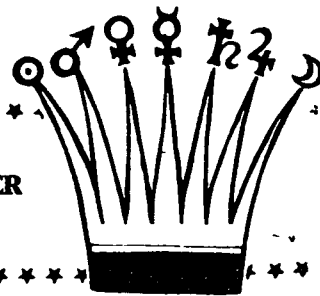
HIGHWAY 7 na wschód HIGHWAY 27
NOWOCZESNE POKOJE
Z KOLOROWĄ TELEWIZJĄ
POLSKA OBSŁUGA—CENY PRZYSTĘPNE
MANAGER STAN KRASNY
TEL 851 0871

HOROSKOP TYGODNIA 13.03. - 19.03.1983 r.

ANNA KEPLER

BARAN (Aries)
21 03 20 04

W twojej zawodowej działalności czekają cię jakieś zmiany, które na pierwszy rzut oka mogą ci się wydawać niekorzystne, ale zapoczątkują nowy kierunek twojej pracy bardzo pomysłny po pewnym czasie. Będziesz zadowolony i usatysfakcjonowany. Z końcem tygodnia powinna się poprawić twoja finansowa sytuacja. Ktoś z krewnych lub bliskich przyjaciół pomoże ci zrealizować jedno z twoich zamierzeń. Dobry wpływ na twoje poczynania będzie miał ktoś spod znaku Wodnika. Jego rady wiele ci ułatwią. Uwważ jednak na swój język i niezrząd do siebie ludzi zbyt szorstkimi wypowiedziami.

Jakieś nieporozumienia z rodziną partnera mogą popsuć domową atmosferę. I w tym wypadku zalecam ci kompromisowe rozwiązanie. Zresztą partner powinien ci w końcu pomóc wybrnąć z tej sytuacji. Większą uwagę należy zwrócić na zdrowie jednego z dzieci.

Wolną osobę w najbliższym okresie może trochę zaskoczyć postępowanie partnera, ale po jakimś czasie wszystko wróci do normy.

WAGA (Libra)
24 09 23 10

W najbliższym okresie dokładnie zaplanuj wszystkie swoje czynności i spotkania. Ale postaw sobie pewien margines wolnego czasu. Może być ci potrzebny. Nie obiecuj wykonania czegośkolwiek, co nie jest twoim obowiązkiem. Tych własnych będziesz miał za dużo. Może się zdarzyć, że dawniej zaproponowane innowacje, właśnie teraz okażą się niezwykle korzystne i przyniosą ci spore uznanie. Jak również dodatkową finansową nagrodę. Uwważ jednak i nie zachowuj się tak, jak ktoś wiedzający wszystko najlepiej. Jeśli tak będziesz postępował to szybko stracisz, co zyskałeś.

Wspólne optymistyczne plany i zamierzenia jeszcze bardziej zbliżają cię do partnera i wzajemnie zaczynacie być gruchającą parą gołąbków. Tylko co do dzieci nadal masz ochotę na stałe ich pouczanie i krytykowanie ich postępowania. A może byłoby słuszniej czynić odwrotnie czyli podkreślać zalety ich charakteru i dobre wypadki postępowania.

Dla wielu Wagi może to być czas utrwalenia ich związku aktem urzędowym. Natomiast wolne Wagi mogą spotkać kogoś, z kim będą pragnęły urządzić wspólną przyszłość.

BYK (Taurus)
21 04 21 05

Prawdopodobnie będziesz musiał jeszcze czekać na otrzymanie kredytu, którego tak bardzo potrzebujesz. Wydaje ci się także, że twój wspólnik zaczyna przykładać za mało uwagi do zawodowej działalności ze względu na brak natychmiastowych korzyści finansowych. W tej kwestii postępuj dyplomatycznie, gdyż może się okazać, że sprawy wyglądają inaczej i wszelkie niedociągnięcia mają inną przyczynę. A poza tym chcę ci zwrócić uwagę na niezbyt dobrą atmosferę, jak wytworzyła się wokół pewnej sprawy związanej z twoją działalnością. Więcej się dzieje, niż zauważasz.

Nadal musisz wykazywać cierpliwość w postępowaniu z partnerem. Zaczynasz już tracić nadzieję, czy da się niektóre sprawy ponaprawiać w naszym związku. Ich ulagodzenie wymaga czasu i dlatego nie działaj za pochopnie. Jedno z dzieci stale napotyka na jakieś trudności i ma bez przerwy kłopoty. Powinniście to przemyśleć w rodzinnym gronie i znaleźć przyczynę.

Osoba wolna może w tym okresie nawiązać romans, który w znacznym stopniu zaważy na jej przyszłości.

SKORPION (Scorpio)
24 10 22 11

Stawiane ci zawodowe wymagania pobudzają twoją ambicję i chcesz wszystko wykonywać celująco. Możesz jednak liczyć na dobrą współpracę z innymi. Natomiast swoje plany będziesz musiał odłożyć na później, gdyż należy je dokładniej przemyśleć i uwzględnić pewne zmiany, które nastąpią. Twoja finansowa sytuacja w tej chwili nie przedstawia się najlepiej. Pracując nadmiernie i ponad siły możesz niewiele uzyskać. Raczej dołóż staran, aby uzyskać pożyczkę na realizację swych zamierzeń. Zwracam ci uwagę, że niekiedy reagujesz zbyt gwałtownie i krytycznie, co wcale nie wzbudza przychylności rozmówców lub współpracowników.

Razem z partnerem uwzględnicie potrzebę pewnych zmian w domu. Chcielibyście wprowadzać je od zaraz, ale jednak potrwa jakiś czas zanim będziecie mogli zrealizować swe plany. Dobrze, że oboje jesteście optymistami. Z dziećmi nie powinno być większych kłopotów.

Osoba wolna dochodzi do wniosku, że sam urok osobisty nie wystarcza, że tylko na tym nie można układać przyszłościowych planów.

BLIŹNIĄKI (Gemini)
22 05 21 06

Właśnie teraz może przytrafić się okazja, że na towarzyskim spotkaniu poznasz osobę na stanowisku, z którą mając wspólne zapatrywania szybko się zaprzyjdziesz, co może w efekcie przynieść wspólne działanie w jakimś finansowym przedsięwzięciu. Konkretne korzyści nastąpią wkrótce, ale przedtem cała sprawa wymagać będzie, szczególnie od ciebie, solidnego zbadania najdrobniejszych detali. W zawodowych czynnościach wykazujesz się sumiennością i dokładnością. Jakaś specjalna forma uznania czeka cię za wykonaną pracę.

Musisz wykazać więcej zrozumienia dla trudnych przeżyć partnera. Znalazł się w pułapce jakiejś osobistej sprawy, z której sam nie potrafi się wywikłać. Od twojego postępowania będzie zależeć jak to potoczy się dalej. Także jedno z dzieci przyprawia ci zmartwienie, gdyż nie odnosi takich sukcesów na jakie go stać. Ale mówiąc o tym stale tylko zadrażniasz sytuację.

Osoba wolna może nie spotkać się z takim rozwojem sytuacji, jak sobie życzyła. Marzenia o zażyłości z wybranym partnerem skończą się na przyjazni.

STRZELEC (Sagittarius)
23 11 21 12

W zbliżającym się okresie może zaistnieć okazja wykazania się swymi twórczymi możliwościami i wtedy twoje dotychczasowe hobby prawdopodobnie stanie się normalną działalnością zawodową. W każdym razie bądź przygotowany na taką odmianę losu. Dysponujesz pewną finansową nadwyżką i od jakiegoś czasu zamierzasz zainwestować ją w dom lub innego rodzaju nieruchomości. Korci cię to bardzo, a równocześnie boisz się tego kroku. Każdego dnia odwlekasz decyzję. Wydaje mi się, że taka lokata pieniędzy nie powinna przynieść ci strat. Tylko zwróć baczną uwagę na wszelkie nawet najmniejsze uwagi w umowie, gdyż prawdopodobnie jakiś jeden szczegół z tej umowy może spowodować pewne następstwa w przyszłości.

Jestes dobrym duchem swego domu. Starasz się jak możesz, żeby całej rodzinie było dobrze pod wspólnym dachem.

Osoba wolna najpierw na kimś zrobi wielkie wrażenie, a następnie sama ulegnie podobnym emocjom, co może być dłuższą, fascynującą przygodą romantyczną.

RAK (Cancer)
22 06 23 07

Jeżeli w tym okresie będziesz miał podpisywać jakąś ważną dla siebie umowę, to bądź ostrożny i zbadaj dokładnie wszystko. Oferta nie jest zupełnie taka, na jaką wygląda. Jeśli jednak uznasz, że powinna być korzystna dla twoich spraw, nie wahaj się. Informacja, którą przypadkowo uzyskasz, pozwoli ci szybko załatwić pewną skomplikowaną sprawę. Ostrzegam cię przed prowadzeniem jakiejś podwójnej gry, na co masz ochotę, a co może przynieść znaczne straty i upadek twego prestiżu. Za często też próbujesz zmusić drugie osoby do przyjęcia twoich poglądów i przekonan bez dyskusji. Postaw się na ich miejscu, czy akceptowałbyś coś takiego?

Razem z partnerem snujecie przyszłościowe plany, co świadczy o stałości waszego związku, o wzajemnym zrozumieniu i szacunku. Jeszcze tylko zaplanujcie jakiś wspólny wieczór poza domem. Planując przyszłość nie zapominajcie o dzieciach. To dobrze. Ale w waszych planach musi być dla nich więcej miejsca na samodzielność.

Osoba wolna nadal przeżywa romantyczne uniesienia.

KOZIOROŻEC (Capricorn)
22 12 20 01

Zaczynasz mieć nowe idee i co więcej, zaczynasz je rozgłaszać dookoła. Masz szansę pozyskania wielu nowych przyjaciół. Będziesz ich fascynować, ale oni również będą mieli znaczny wpływ na ciebie. Musisz się liczyć z tym, że niektórzy twoją popularność będą chcieli wykorzystać do swych osobistych celów. W najbliższym okresie nie powinieneś podejmować żadnych ważniejszych decyzji. Nie byłoby to dobrze. Wybrany moment. Twoja aktywna działalność nie będzie miała specjalnego wpływu na finanse. Nadal będziesz poniżej kreski, co w praktyce oznacza pewne kłopoty materialne. Ktoś z rodziny powinien ci doradzić pomoc.

Coraz więcej interesujesz się rodziną i jej sprawami. Chcesz nawet urządzić jakieś większe rodzinne spotkanie w swym domu. Pomysł nie jest zły i nawet może przynieść pewne korzyści dla ciebie.

Osobę wolną w najbliższym czasie może zaskoczyć sytuacja, która w rezultacie doprowadzi albo do zacieśnienia związku z partnerem, albo do znacznego oziębienia wzajemnej zażyłości.

LEW (Leo)
24 07 23 08

We wszystkim, co czynisz w tym okresie, ściśle trzymaj się przepisów, gdyż tylko w ten sposób możesz uniknąć kontrowersji ze swym zwierzchnikiem lub wspólnikiem. Poza tym nadchodzi czas, w którym będzie się od ciebie wymagać większej inwencji w zawodowych czynnościach. Takie naciśki dobrze ci zrobi, gdyż drzemają w tobie spore możliwości. A jeżeli wszystkie ułoży się pomyślnie to kto wie, czy nie otrzymasz finansowego poparcia dla realizacji swych zamierzeń. W każdym razie w twoim otoczeniu znajduje się ktoś, kto cię bacznie obserwuje i ocenia pod kątem wspólnych finansowych poczynan.

Jakieś szczególne wymagania może ci postawić rodzina partnera. Prawdopodobnie zrobisz, co będziesz mógł i to wystarczy, aby wszystkich zadowolili. Ale prawdę mówiąc to w tym okresie najważniejsza będzie dla ciebie sprawa jednego z dzieci, który zaczyna zaniedbywać naukę.

Osoba wolna może spotkać kogoś, kto będzie dla niej wielkim romantycznym odkryciem i z którą to osobą zwiąże się na długo.

WODNIK (Aquarius)
21 01 19 02

W najbliższym okresie możesz bardzo rozszerzyć pole swego zawodowego działania. Zależec to jednak będzie od dogadania się z jednym z partnerów oraz od twojego samopoczucia. W każdym razie osiągnięcie wyznaczonego sobie celu wymagać będzie od ciebie dużego wkładu wysiłku i znacznej cierpliwości. W tym okresie nie bój się szukać finansowego wsparcia w niewyuczajny sposób. Bo właśnie coś takiego najpewniej ci się przytrafi i rozwiąże niejedyn problem. Swojego działania nie ograniczaj wyłącznie do zawodowych czynności. Chcesz udzielać się społecznie. Wszystko to zaczyna pochłaniać coraz więcej czasu i zaczyna go nie starczyć na domowe sprawy. W tym kołowrotku zdarzeń również i jedno z dzieci zaczyna brać udział. Będą z nim jakieś nieduże kłopoty, może dotyczące zdrowia. Także starsza osoba z rodziny będzie wymagała większej opieki.

Osoba wolna już żyje uroczystym dniem zalegalizowania związku z partnerem.

Twoja energia i nastroje będą bardzo nierówne w tym okresie.

BRYDŻ

CZY MUSIAŁEŚ LEŻEĆ ?

REDAGUJE JERZY BĘŁDOWSKI RUBRYKA BRYDZOWA - ODCINEK 15

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW ♠ PIK, ♣ KIER, ♢ KARO, ♠ TREFL, BA = BEZ ATU
 K¹ = KONTRA, RK¹ = REKONTRA --- A=AS, K=KRÓL, Q=DAMA, J=WALET, X=BLOTKA
 P = PÓŁNOC, Z = ZACHÓD, W = WSCHÓD, D = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

ROZWIĄZANIE PROBLEMU Nr 9

Ktoś kto ma zwyczaj /mam nadzieję że teraz już wszyscy to robimy/ robienia planu gry nie ma żadnej trudności zrobienia kontraktu Zapomnijmy na chwilę o pierwszej lewie wiadomo że tę lewę wygramy Popatrzmy raczej na kolor treflowy gdyż od tego koloru zależy nasz sukces Musimy jaknajprędzej wyrobić trefle a następnie musimy się do nich dostać Badając możliwości dojdą do stołu widzimy że istnieje tylko jedna możliwość grając małymi kartami pik z ręki dojdziemy do stołu albo Waletem albo Damą A zatem musimy w pierwszej lewie zagrać Asa a nie bawić się w drobne oszczędności Po zagranu małego trefli z ręki wytrącimy w pewnej chwili Asa trefli poczym dojdziemy pikami do stołu Wyścig wygramy mamy jeszcze jedno trzymanie w kier

PROBLEM Nr 10 /ku przestrodze optymistom/

♠ xxx
 ♣ Ax
 ♢ Axx
 ♠ J10987

 ♠ AKQ
 ♣ Kxxx
 ♢ KQx
 ♠ AQx

KONTRAKT szlemik w Bez Atu Wyjście Dama kier
 Kontemplując stół deklarant nie mógł się oprzeć chęci okazania partnerowi swej wdzięczności za posiadanie tak wspaniałej pomocy "Cosik mi się zdaje że gramy za mało kochasiu chociaż nie jestem pewny Wszystko zależy od udania się jednego madziubdziego impasika" /Optymiści mają swoisty styl /
 A więc zabrał pierwszą lewę Asem kier na stole i zagrał Waleta trefli którego przepuścił Rzeczywiście impas się udał "Mówiłem ci że mało gramy" oświadczył optymista Poszedł więc Asem karo na stół żeby powtórzyć impas Musiał oczywiście wejść do ręki Damą / W tym przykładzie jest obojętnym czy Króla posiada Z czy W gdyż jeden z przeciwników ma singla trefli a drugi czwartego Króla Jeśli Z ma czwartego Króla to musi go trzymać do konca/ Po wygraniu Damy trefli D zagrał Asa lecz Król nie spadł No i nasz optymista się położył ' DLACZEGO ?

ooo00000ooo

Rozpoczynamy dzisiaj seminarium na temat licytacji

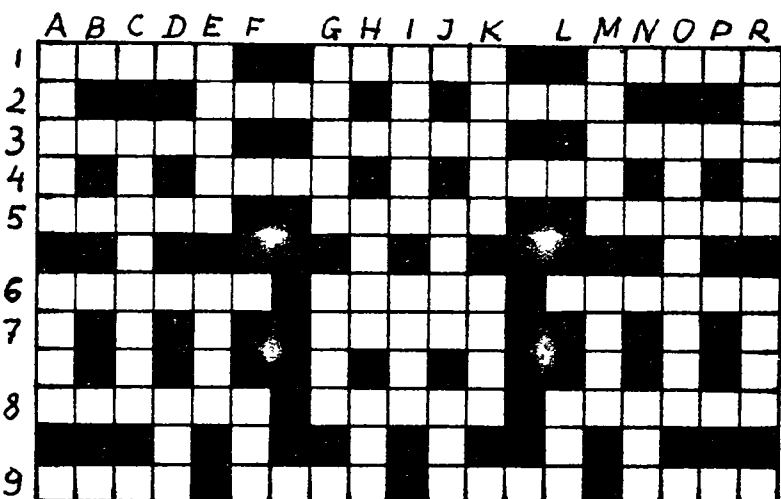
Podstawą każdego systemu licytacji jest ocena wartości ręki czyli 13 kart Istnieje kilka sposobów oceniania ręki starsi gracze pamiętają zapewne sposób Culbertsona w którym liczono tylko Honory As był wart jeden punkt As z Królem 2 punkty As z Damą półtora Król z Damą 1 Król z Błotką pół punkta Warto tę tabelę zapamiętać gdyż i dzisiaj ma ona zastosowanie w naszym systemie wartościowania karty aczkolwiek w trochę odmienny sposób niż dawniej Dzisiaj ogólnie przyjęty jest system wynaleziony przez Amerykanina Milтона Work - bodaj około 70 lat temu Dzięki oporowi Culbertsona /który dopiero u schyłku swojej kariery zgodził się na zastosowanie punktów p Work/ system ten przez długie lata walczył o prawo do życia Swoją dzisiejszą popularność zawdzięcza Gorenowi który po dziś dzień zalicza się do grona autorów najbardziej poczytnych książek na temat brydża W systemie tym As jest wart 4 pkty Król 3 Dama 2 a Walet 1 Francuz Albarran ulepszył system punktowy p Worka wprowadzając t zw punkty za rozkład Otwierający liczy sobie 3 punkty za szkartę /całkowity brak jednego koloru/ 2 punkty za singla /jedna karta w kolorze/ oraz 1 punkt za dubeltona /dwie karty w kolorze/ Należy sobie dobrze uświadomić na czym polegają te punkty za rozkład Są to właściwie punkty za długość w innych kolorach! Oczywiście im dłuższy jeden kolor tym krótsze inne kolory

Do tej pory wszyscy się zgadzamy czy jednak wszyscy znamy dalsze szczegóły systemu punktowego? A więc za posiadanie w ręku 4-ech Asów należy dodać 1 pkt Nie posiadając ani jednego Asa należy odjąć jeden punkt

KRZYŻÓWKA NR 23

- Poziomo
 1-A meteor
 1-F kamień szlachetny
 1-L uczeń szkoły wojskowej
 2-D najwyższy szczyt w Polsce
 2-J choroba zakaźna
 3-A odchody ptaków używane jako nawóz
 3-F figura w kartach
 3-L despota, satrapa, dyktator
 4-D materiał opatrunkowy
 4-J włosa wyspa, miejsce internowania Napoleona
 5-A miasto bronione przez Hektora w "Iliadzie"
 5-F roślina wodna, której kwiat jest motywem zdobnicztwa kultur wschodnich
 5-L popisy jazdy na nieujedźdzonych koniach

- 6-A niezbędne przy sianokosach
 6-F miara objętości
 6-K nazwisko męża Jagny z "Chłopów" S Reymonta
 7-F osłania dętkę
 8-A drapieźna ryba tropików
 8-F egipska bogini, której kult rozpowszechniony był we wschodnich prowincjach Imperium Rzymskiego
 8-K niezrozumiała mowa, nieartykuowane dźwięki
 9-A pierwszo lub drugoplanowa w filmie czy sztuce teatralnej
 9-E gaz niezbędny do oddychania
 9-I monarcha
 9-M ozdobne krzesło koronowanego władcy

Pionowo

- 1-A dewot, obłudny świętoszek
 1-D wiedzie do celu
 1-F konkurent
 1-H spektakl, którego istotą jest taniec
 1-J z telefonami
 1-L skutek przeziębienia, arabskie państwo naftowe
 1-P taniec argentyński, tytuł sztuki S Mrożka
 3-B wielbiciel
 3-N jak w cieście
 5-G nad kuchnią
 5-I pies wyraża nim swój nastrój
 6-A piorun
 6-D dawniej Persja
 6-F pustynia azjatycka znana z odkryć prehistorycznych gadów
 6-H zimny przysmak
 6-J oddzielona filarami podłużna część kościoła
 6-L pilnuje ich bacia z juhasami
 6-P gaz dominujący w powietrzu
 8-D okres czasu zapoczątkowany ważnym wydarzeniem
 8-G japońska odmiana buddyźmu
 8-I naprawia się w nim statki
 8-K sylwestrowy
 8-M szczęścia, dawna miara wagi

KRZYŻÓWKA NR 22 - ROZWIĄZANIE

- Poziomo
 1-A konserwa
 1-L paralela
 2-H marka
 3-A szałas
 3-N utrata
 4-F abonament
 5-A słota
 5-O filar
 6-C data
 6-H akant
 6-N pika
 7-A norka
 7-G kaganek
 7-O czara
 8-E agora
 8-K etola
 9-A Sawa
 9-G nur
 9-K nit
 9-P faul
 10-H szosa
 11-A marynarz
 11-L redaktor
 12-H trasa
 1-F rysa
 1-H amfora
 1-J wrzawa
 1-L patent
 1-N raut
 1-P lrmik
 1-S Litwa
 5-A seans
 5-C odor
 5-E atrapa
 5-O fikcja
 5-R lama
 5-T rywał
 6-I kuglarz
 6-K nonsens
 7-G klon
 7-M knot
 8-B kawał
 8-H ruszt
 8-L tiara
 8-S autor
 9-D azyl
 9-P foka
 10-F pas
 10-N Oda

Pionowo

- 1-B orzeł
 1-D sałata

Z REDAKCYJNEGO KOSZA

Z kosza wybrała sprzątaczką redakcyjną — Pelagia Korniszon

Ser

Order jest order Wiadomo, każdy jeden wie, że ma się trzymać demonstracja przeciw Wrona przed Konsulatem Polskiej Republiki Demokratycznych Rad Well To ja się pytam komu ja mam się informować w tej matter? - wiadomo Polski Konsulat So ja ring do ten Konsulat i pytam grzecznie kiedy ta demonstracja i który czas A ta jakaś ich biurokratka odpowiada mi "Nic o tym nie wiem i proszę mi dać święty spokój!"

Ser, i to ma być porządek? — Ona nic nie wie! — A kto ma wiedzieć? To ma być service Konsulata dla jej ukochane emigranty? — Niech pan Editor zrobi z tego należy Hell i napisze do Polska Ambasada w Ottawie, albo i samego generała Jaruzelskiego, żeby one powiedzieli w Konsulat, co na próżno biorą swoje dollars!

Z gracją Stanley Pipka

Fraszki - Anturedruss

Na kochanie

Ponieważ na naszym świecie
 nie ma nic za nic,
 My Rosję kochamy zażarcie, zawzięcie
 bez granic

PANNA (Virgo)
 24 08 23 09

Prawdopodobnie otrzymasz jakieś dodatkowe pieniądze i najlepszy użytek z nich zrobisz, jeżeli je zainwestujesz w coś, co będzie przynosiło realne dochody Będzie to poza tym najlepsza droga finansowego zabezpieczenia twej przyszłości Nie zapomnij jednak o ostrożności w wyborze inwestycji Nie sugeruj się również radami przyjaciół, W twoich zawodowych czynnościach również może przydać się okazja do wykazania się zdolnościami i szybką reakcją na bieżące wydarzenia Zostanie to wysoko ocenione Jeszcze nie teraz, ale w późniejszym okresie możesz z tego powodu spodziewać się znacznego awansu

W związku dla obu stron sprzyjający okres, aby sobie powiedzieć wszystko, o czym się milczało do tej pory Tylko ze spraw finansowych nie róbcie pierwszoplanowej kwestii, gdyż w tym wypadku wasze odmienne zapatrywania mogą was poróżnić Rozstrzygnijcie to ugodowo ustępując jeden drugiemu Niepokoi cię nadmierny psychiczny rozwój dziecka W takim wypadku warto zasięgnąć porady specjalisty-lekarza

Osobie wolnej nieraz trudno dogadać się z partnerem Ale to samo może powiedzieć druga strona Takie zadrażnienia są oznaką trwałości związku

RYBY (Pisces)
 20 02 20 03

Mozesz znaleźć się w korzystnej sytuacji życiowej, która pozwoli ci sfinalizować sprawy dające fundament przyszłości W obecnej chwili skupia się na tobie uwaga innych osób Bądź więc dyplomatyczny w postępowaniu i sumienny w działaniu zawodowym Nie można również wykluczyć kontrowersyjnego spięcia między przelozonym a tobą Doprowadzi to do ochłodzenia waszych stosunków na pewien okres czasu, potem jednak wszystko się wyjaśni i możecie nawet zostać przyjaciółmi W nadchodzącym okresie uważaj na dokumenty, które będziesz podpisywał Zwróć zwłaszcza uwagę na drobne detale w tych umowach Mozesz wykryć błąd lub błędne sformułowanie, a przez to unikniesz znacznej finansowej straty

Planujesz z partnerem większe zakupy do domu i wprowadzenie w nim znacznych zmian Sprawa to wam duzo radości, ale zwracam uwagę, że pieniądze wydawane mądrze sprawiają radość dłużej Wasze dzieci również korzystają z dobrej rodzinnej atmosfery i z większych finansowych możliwości

Osobę wolną optymistycznie i czule nastroja ten ktoś ukochany

STRONA BOJKA I LOJKA

Królowa Zima

"POLONIA REVIEW"

Polski Program Telewizyjny

We środy o 8 wieczorem, w piątki o 7 30 wiecz.
i w soboty o 11 rano na kanale 10 (Maclean-Hunter w
dzielnicy Parkdale)

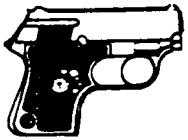
Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii
kanadyjskiej "Polonia Review" jest niezależnym polskim
programem niepodległościowym

"Pam Jadwiga"

Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę
Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie
ze stacji CHIN FM 100.7
tel 531-9991
Prowadzi Karola Kęsik
Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

GIOVANNIS GUN SHOP LTD
Dwaj rusznikarze - specjaliści od europejskiej broni
Na składzie wszelkiego rodzaju broni myśliwskiej
672 Wilson Ave, Downsview Ont M3K 1E1
TEL 633 7599

THUNDER BAY PACZKI DO POLSKI

MORSKIE \$ 1 80
LOTNICZE \$ 4 15

The Right Fit 126 N May Street
Tel 622 - 2571

TYLKO PRZEZ NAS

wyczyszczone dywany i obicia mebli
mogą w pełni państwa zadowolić

Robimy szybko i solidnie najnowszą metodą "Steam-brush"
Ceny konkurencyjne
Oszacowanie bezpłatne Minimalny koszt zamówienia \$ 30

TEL 532 - 1880
537 - 5089

Eurolux

ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI
WYMIANA USZKODZONEJ
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE
SPECJALNOŚĆ
OŚWIETLENIE OGRODÓW
(LANDSCAPING LIGHT) **497-8441**

— Szambelanie! - Głos królowej zasyczał gniewem Staruszek pobladł na twarzy i próbował ukryć się za oparciem tronowego krzesła - Szambelanie, zachowałeś się jak ostatni idiota! Pleciesz co ślina ci na język przyniesie Rozkaże cię zamrozić w bryle lodu

— Królowo przebac —

Szambelan klęcząc czołem uderzył w posadzkę

— Masz szczęście, że chłopiec usnął Wstań z podłogi Przerwij tańce Bal skończony Staruszek w jednej chwili odzyskał werwę

— Słyszeliście? Bal skończony! Rozchodźcie się! Rozchodźcie!

W opustoszałej sali pogasły światła lodowych sopli Jedyne księżycowy promień rysował na posadzce ulotne cienie

Brunatny niedźwiedź tracił nosem śpiącego chłopca

— Obudź się

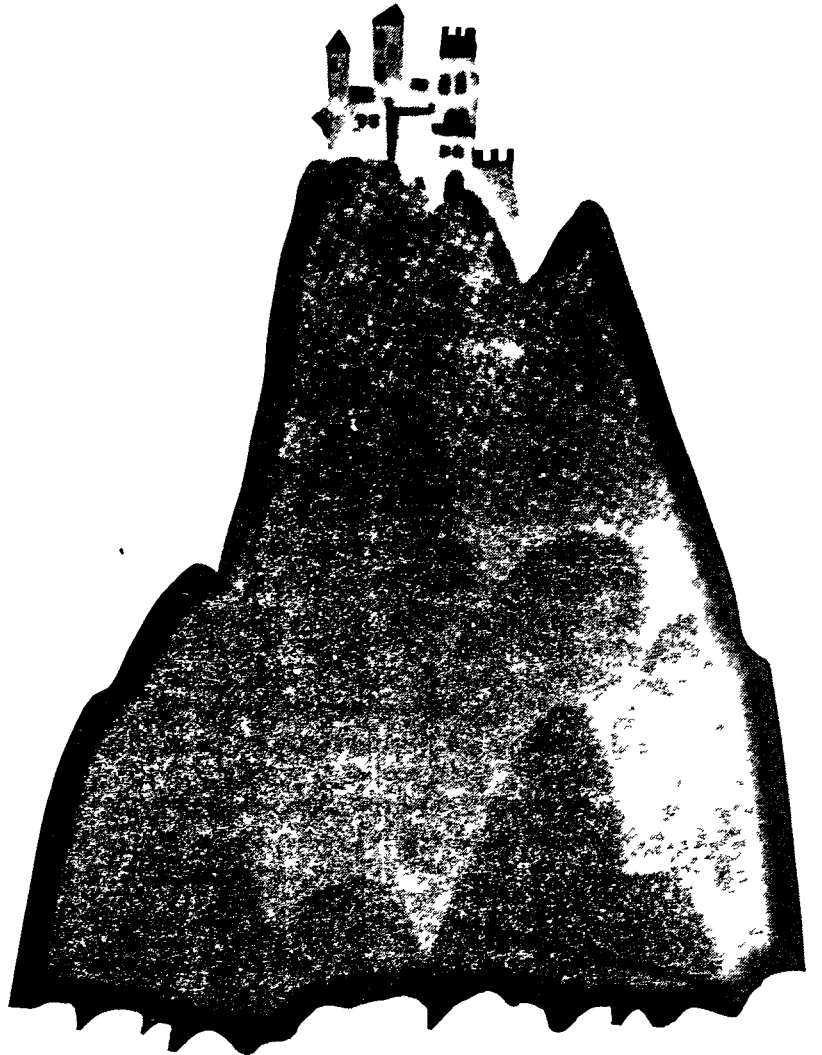
Lolek otrząsnął się ze snu jak psiak z wody

— Gdzie jesteśmy?

Niedźwiedź bez słowa wskazał na wysoką górę Na jej szczycie lśnił lodowy pałac Królowej Zimy Chłopiec zeskoczył z grzbietu zwierzęcia

— Dziękuję ci, misiu Dalej sam pójde

Zrobił krok do przodu i natychmiast cofnął się do tyłu Zza skały na środek drogi wygramolił się kudłaty wartownik

— Stójcie! Ani kroku dalej!
— Cóż to, nie poznajesz mnie, biały bracie? - odezwał się brunatny niedźwiedź i zasłonił Lolkę

— Ach, kuzyn z lasu Cóż cię sprowadza na północ?

— Twoja pani uprowadziła przyjaciela tego chłopca

Biały niedźwiedź roześmiał się

— Nie pierwszy raz i nie ostatni Każdego roku porywa młodzieńca udającego zucha Możecie o nim zapom-

nieć, podobnie jak on zapomniał o całym świecie

— Muszę uratować Bolka Lolek próbował wyminąć wartownika, ale ten olbrzymim cielskiem tarasował drogę

— Nie dasz rady Do pałacu nie wpuszczam nikogo obcego

— Poradzę sobie inaczej - rzekł Lolek

Ciąg dalszy nastąpi

Motyl w ostatniej chwili żalonym głosem kwili

- Znam bajek tysiąc prawie, co mówię, milion może, o trzygłowym potworze, o królownie, co w stawie żyła w żabę zakłeta, o Jasiu i Małgosi, milion bajek pamiętam -

Krucha nitka nadziei, lecz pająk słodko prosi - Mów każdą po kolei -

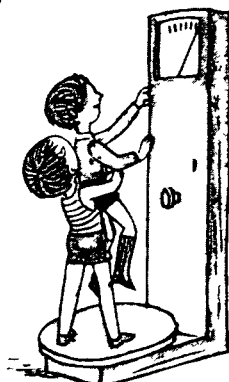
Tygodnie przemijają, a w pajęczynie nadal siedzą motyl i pająk Motyl gada i gada, chociaż z głodu się ślania, nie przerywa gadania Az umiłki w którejś chwili i to był kres motyli A pająk, moi mili, także wyzionął ducha, bo nie jadł tylko słuchał

Stąd morał, czytelnicy, niech żaden z Was nie liczy, niech komuś się nie zdaje, że przy pomocy bajek życie stanie się rajem

ZARCIK

Chciałbym wiedzieć, ile wazę, ale nie mogę stąd zobaczyć Podsadź mnie

50 kilogramów! To się mamusia ucieszy!

NOWE BAJKI

Motyl i pająk

Zielona, wiosenna łąka, kwiaty, trele skowronka, wietrzyk trawy rozchyła Jednym słowem idylla Nagle tragiczna chwila Motyl w sieci pająka Wyleciał na przechadzkę i biedak wpadł w zasadzkę Wiadomo, co się stanie, już tak jest od stuleci, kto w pajęczynę wleci, ten zmienia się w śniadanie

Daremnie błaga motyl - Mój kochany, mój złoty, czy twe serce nie zmięknie? Popatrz wokół, jak pięknie

Pająk na to - Mój drogi, gdybys patrzył pod nogi nie gapiąc się na kwiaty, nie wpadłbyś w tarapaty -

- Wiosna nie wzrusza ciebie - cicho motyl wybąkał, lecz słyszy śmiech pająka - Na lep słówek mnie nie bierz -

SKOKI NARCIARSKIE

Horst Bulau zwycięzca, ale szanse na wygraną Pucharu Świata - znikome

Z trzech ostatnio rozegranych konkursów skoków Horst Bulau wygrał dwa, dodajmy w jaskini Iwa - Lathi - Finlandia, gdzie oczekiwano ostatecznego rozstrzygnięcia rywalizacji pomiędzy Bulau a prowadzącym w klasyfikacji Finem Matti Nykaenenem

Horst Bulau

Finowi do zdobycia tytułu najlepszego skoczka brakuje zajęcia drugiego miejsca w jakimkolwiek konkursie, który pozostał do rozegrania

Ostatnie już w tym sezonie zawody odbędą się w Oslo i Planicy - rozegrane tam zostaną po dwa konkursy skoków na skoczniach 70 i 90 m. Na początku ubiegłego tygodnia w Falun Szwecja, Nykaenen praktycznie przypieczętował swój tytuł wygrywając konkurs na 90 m skoczni, drugie miejsce wywalczył ubiegłoroczny triumfator Pucharu Świata Armin Kogler-Austria, a na trzeciej pozycji uplasował się Ole Bremseth - Norwegia. Bulau zajął dopiero 8 miejsce. Bardzo dobre występy Kanaadyjczyka na skoczniach w Lathi, przedłużyły jednak jego miłe nadzieje na zdobycie Pucharu Zawody na 70 m, a dzień później na 90 m skoczni zakończyły się jego pełnym zwycięstwem, bowiem najgroźniejszy konkurent Matti Nykaenen zajmował 9 i 3 miejsce. I tak na skoczni 70 m Horst Bulau, który był pierwszy wyprzedził w konkursie Armina Koglera i Pentti Kokkonena Finlandia. Natomiast na skoczni 90 m, Bulau mimo że wygrał, przeżył

SPORT

gorące chwile, Nykaenen zajął trzecie miejsce i był bardzo bliski wywalczenia drugiej pozycji, która przypadła w udziale Koglerowi. Czekamy na następne zawody w Oslo, być może padnie już odpowiedź kto wygra Puchar Świata

LEKKOATLETYKA

Rekordy świata na halowych lekkoatletycznych mistrzostwach Europy w Budapeszcie

Marita Koch (NRD) pobila swój stary rekord w biegu na 200 m osiągając rezultat 22 39. Poprzedni rekord - 22 63. Bettine Jahn również NRD ustanowiła nowy rekord na 60 m przez płotki wynikiem 7,75. Tamara Bykowa ZSRR wygrała skok wzwyż osiągając rezultat 2 03 m co jest nowym rekordem świata a jednocześnie najlepszym rezultatem w tej konkurencji jaki kiedykolwiek został osiągnięty przez kobietę. Rekord świata na otwartym terenie należy do zawodniczki RFN Ulriki Meyfarth i wynosi 2 02 (Rekordy świata w hali liczy się osobno). Thomas Munkelt wygrał 60 m przez płotki w czasie 7 48 co jest również nowym rekordem świata. Marlies Goehr była bardzo bliska pobicia rekordu świata na 60 m, uzyskała wynik 7 09 gorszy zaledwie o 0 01 sek od rekordu świata Marity Koch - 7 08

Tylko jeden dzień cieszył się Ralf Luebke (RFN) rekordem świata na 200 m w hali. Odebrał mu go Pietro Mennea, 31 letni Włoch zwany "Strzałą Południa". Mennea osiągnął rezultat 20 74

Na halowych zawodach w Pradze Dariusz Biczysko uzyskał 2,28 w skoku wzwyż wygrywając tę konkurencję. Z Polaków, tylko Wszola (2,30) i Trzepizur (2,32) skoczyli do tej pory wyżej

TENIS

Guillermo Vilas - Argentyna pokonał w finale turnieju WCT, rozegranego w Delray Beach na Florydzie, Paula

Složila Czechosłowacja 6 1, 6 4, 6 0. Složil wygrał poprzednio niespodziewanie z rozslawionym jako nr 1 swoim rodakiem Ivanem Lendlem. Gra podwójna zakończyła się zwycięstwem pary Tomas Smid i Pavel Slozil, którzy pokonali w finale parę Anand Amritraj i John Kriek 7 6, 6 4

USA poza burtą

Sensacyjnej porażki doznał tenisista USA przegrywając w rozgrywkach Pucharu Davisa z Argentyną. Zawiodł as atutowy drużyny amerykańskiej John McEnroe, przegrał on oba pojedynki zarówno z Jose Luis Clerc'em jak i Guillermo Vilasem

W pierwszym dniu meczu Vilas wygrał z Gene Mayerem 6 3, 6 3, 6 4, a Clerc prowadził z McEnroe 6 4, 6 0, 3 6, 4 6, 5 2 w dokonczonym na następny dzień secie Clerc triumfował 7 5

W debłu para McEnroe - Peter Flaming zwyciężyła Argentczyków Vilas - Clerc 2 6, 10 8, 6 1, 3 6, 6 1

W następnych spotkaniach Vilas bez trudu pokonał McEnroe'a 6 4, 6 0, 6 1, a Gene Mayer wygrał z Alejandro Ganzabalem 6 3, 3 6, 10 8

W innych spotkaniach Pucharu Davisa padły wyniki: Kanada - Wenezuela 3 2, Włochy - Irlandia 3 2, Szwecja - Indonezja 5 0, ZSRR - Francja 1 4, India - Sri Lanka 4 1, Japonia - Chiny 3 2, Korea Płd - Filipiny 4 1, Tajlandia 2 3, Australia - W Brytania 3 0, Ekwador - Wys Dziewicze 5 0

SPORT SAMOCHODOWY

W Estorii zakończył się rajd Portugalii, triumfował Hannu Mikkola z pilotem Arne Hertz Szwecja na Audi Quattro

A oto dalsza kolejność

2 Michele Mouton - Francja i Fabrizio Pons - Włochy, 3 Walter Rohrl i Christian Geistdorfer - RFN, Lancia Rally, 4 Markku Alen i Ilka Kivimaki - Finlandia, Lancia Rally, 5 Adartico Vudafieri i M Persinnot - Włochy, Lancia Rally, 6 Antonio Zanini i Victor Sabater - Hiszpania, Talbot Sunbeam Lotus

Jerzy Rudolf Słotki

Z cyklu ZIELONE ŚWIATŁO NA MEDONTE

W DRODZE NA SZCZYT (część III)

Na zdjęciu Ivan Lendl z Bobem Muranem

Plany rozbudowy ośrodka narciarskiego Medonte są bardzo na czasie i zaspokoją potrzeby entuzjastów i miłośników "białego szalenstwa". Obecnie ośrodek posiada jedno schronisko zresztą bardzo przytulne, ale pęka ono w "szwach" podczas weekendu od najazdu "tubylców", jak również przybyszów z okolic. Istnieje więc potrzeba budowy większego i bardziej funkcjonalnego niż obecne

Znajdują tutaj pomieszczenie "przebiegania", jadalnia, restauracja, wypożyczalnia sprzętu narciarskiego (alpejskiego) szkoła narciarska, warsztat naprawy sprzętu narciarskiego i wreszcie biura ośrodka. Istnieje również sklepik podręcznego sprzętu narciarskiego

Ośrodek legitymuje się 8-ma wyciągami, a to dwoma typu krzeselkowego, trzema wyciągami typu T-bar, dwoma linkowymi i jedną "pomą". Dziewiętnaście tras zjazdowych oraz 37 kilometrowa pętla do biegów płaskich usytuowane są na zagospodarowanym obecnie terenie 100 akrów

Medonte posiada również wypożyczalnię sprzętu dla miłośników biegów płaskich umieszczoną w osobnym pomieszczeniu nieopodal "chalet"

Jest to przysłowiowa "kropła w morzu" na możliwości uroczego ośrodka, który położony jest na obszarze 300 akrów

Droga, którą wybrał Maciej Muran - współwłaściciel ośrodka Medonte jest długa, zmudna, ale jakże piękna zarazem

Maciej stanął na początku swej drogi - celu, ustalając cenę biletów sezonowych na wyciągi narciarskie na sezon zimowy 1983/84 - bardzo przystępne, a mianowicie tylko \$99 00. Cena ta jest absolutnie fenomenalna, nie do pobicia i aktualna będzie do 30 czerwca br włącznie. Już w tej chwili Maciej ma sprzedanych ponad 250 biletów sezonowych na przyszły sezon

A propos nowej drogi to pragnie ją puścić wprost z istniejącej Horseshoe Valley Rd poprzez kilkukilometrową

uroczą przecinkę leśną wśród sztucznych jezior, które również figurują w planach rozbudowy Medonte MEDONTE AVENUE bo taką wybrał nazwę będzie doskonałym połączeniem pomiędzy nowym schroniskiem, istniejącymi zjazdami "condominiami"

Wszelkie prace ruszą pełną parą latem tego roku, a na pierwszy plan pójdą droga, nowe schronisko i wyciąg narciarski. Nowe schronisko będzie jednym z ładniejszych i funkcjonalnych w prowincji Ontario i pozwoli na przyjęcie ok 4000 narciarzy, bo takiej ilości spodziewa się Maciek w następnym sezonie

Od podnóża schroniska planuje uruchomić pierwszy w prowincji Ontario 4-osobowy wyciąg krzeselkowy, który w poważnym stopniu rozładuje kolejki do istniejących wyciągów. Cała inwestycja wyciąg - chalet zamknie się w kwocie 1 mln dolarów

Poniżej schroniska wybuduje kilkupiętrowe parkingi na ogólną liczbę 1000 samochodów

Jesienią tego roku pragnie Maciek rozpocząć budowę 80-ciu "condominiumów" we wspólnie zalesionym terenie oraz korty tenisowe

Te ostatnie staną w miejscu obecnie istniejących parkingów i będą to korty zarówno "kryte", jak również na "otwartym powietrzu"

Będzie to tzw Akademia Tenisowa pod patronatem Ivana Lendla - najlepszego tenisisty świata, a także serdecznego przyjaciela Maćka

I tak MEDONTE z mało znanego przeciętnemu śmiertelnikowi ośrodka stanie się wkrótce słynnym i zajmie pierwsze miejsce na mapce najlepszych ośrodków narciarskich Ontario

Kto wie czy właśnie ono nie stanie się jednym z czołowych kombinatów rekreacji i sportu w Kanadzie tzw ośrodkiem 4-ech pór roku

Jeśli dodam, że można tutaj będzie połowić rybki, pomóc nogi i pożeglować - to pełnia szczęścia będzie zapewniona

Henryk Jan Nowak

NARCIARSTWO
ALPEJSKIE

Laurie Ghraham i Todd Brooker zwyciężają w biegach zjazdowych

Ostatni w tegorocznym sezonie bieg zjazdowy kobiet (zaliczany do Pucharu Świata), rozegrany po raz pierwszy na kanadyjskiej ziemi w miejscowości Mont Tremblant Que zakończył się zwycięstwem Laurie Graham - Kanada

Laurie Graham

Jest to pierwsze zwycięstwo Graham w Tej rangi zawodach, poprzedni najlepszy wynik osiągnęła w styczniu w Schruns - Austria, gdzie zajęła czwarte miejsce Faworyzowana Gerry Sorensen, która w biegach treningowych poprzedzających zawody zawsze zajmowała najwyższą lokatę, uplasowała się dopiero na 23 miejscu Bardzo dobrze natomiast spisała się Karen Stemmler, szóste miejsce w trzecim występie na trasach zjazdowych Pucharu Świata to naprawdę duże osiągnięcie Drugie i trzecie miejsce w Mont Tremblant zajęły zawodnicy Szwajcarii Maria Walliser i Michela Figini Francuska Catherine Quittet była czwarta, a na piątej pozycji uplasowała się zwyciężczyni tegorocznych biegów zjazdowych Doris de Agostini - Szwajcarii Laurie Graham w konkurencji punktowej biegu zjazdowego przesunęła się o dwie pozycje zajmując ostatecznie piąte miejsce

Znakomicie zaprezentował się w Aspen Colorado, Kanadyjczyk Todd Brooker wygrał on przedostatni w tym sezonie bieg zjazdowy Jest to już jego drugie zwycięstwo w tegorocznych zmaganiach

SPORT

Todd Brooker

mach najlepszych zjazdowców

Zawody w Aspen zostały przesunięte z soboty na niedzielę ze względu na mgłę Świeżo spadły śnieg zmienił warunki biegu, trasa stała się wolniejsza, co powszechnie uznano za zły omen dla Kanadyjczyków, którzy lepiej się spisują na szybkich oblodzonych trasach Utrzymujący się od dłuższego czasu w wysokiej formie Brooker pojechał bardzo ofensywnie, brawurowo pokonując trudniejsze odcinki trasy i wygrał

W ubiegłym sezonie Brooker zajął w Aspen drugie miejsce po dramatycznym przejeździe, jechał przez pewien czas na jednej nartce przy szybkości ponad 100km/godz zanim udało mu się uzyskać równowagę i "spocząć" na dwu nartach

Steve Podborski nie ukończył biegu, miał groźny upadek, zjechał nieco z trasy, prawa narta dostała się w rejon nieubitego śniegu i Steve zakończył zawody wywrotką Kontuzja lewej nogi wyeliminowała Steve z zawodów w Lake Louise

Ken Read nie pojechał najlepiej plasując się poza pierwszą dziesiątką

Udany powrót na trasy biegu zjazdowego zanotował Peter Mueller (miał w Sarajewie groźny upadek), który zajął szóste miejsce

A oto pierwszych sześciu zawodników na zawodach w Aspen 1 Brooker - Kanada, Mair - Włochy, 3 Hoeflechner - Austria, 4 Weirather - Austria, 5 Resch - Austria, 6 Mueller - Szwajcarii

W klasyfikacji zjazdu nie zaszły istotne zmiany na czołowych pozycjach, nadal na prowadzeniu znajduje się Klammer - Austria, 86 pkt przed Cathomin'em - Szwajcarii 85 pkt i Weirather'em - Austria 74

Następne, ostatnie zawody w Lake Louise - Alberta, Todd Brooker jeżeli je wygra - może sięgnąć po tytuł najlepszego zjazdowca Świata

PIŁKA NOŻNA

Brawo Widzew

Widzew Łódź wykorzystało atut własnego boiska pokonując po wspaniałej grze całego zespołu Liverpool 2 0 Nie przesądza to jednak o awansie Widzewa Drużynę Liverpoolu stac na pokonanie Łódzian u siebie 3 0 Dla przypomnienia w III rundzie Pucharu UEFA w 1980 r Ipswich wyeliminował Widzew (5 0, 0 1) Drugim szlagierem rozgrywek pucharowych była przegrana na własnym terenie drużyny Aston Villa (obroncy tytułu) z Juventusem Turyn 1 2 Popularny Juv spisuje się również coraz lepiej w rozgrywkach ligowych, ostatnio pokonał w Rzymie Romę 2 1 i dzieli go od lidera tylko 3 pkt **Rezultaty pojedynków pucharowych**

Puchar mistrzów

Aston Villa Juventus 1 2
Dynamo Kijow - Hamburg 0 3
Widzew Łódź - Liverpool 2 0

Puchar UEFA

Roma - Benfica 1 2
Bohemians Praga - Dundee (Szkocja) 1 0
Kaiserslautern (RFN) - Universitatea Craiova (Rumunia) 3 2
Valencia - Anderlecht 1 2

Puchar zdobywców pucharu

Austria Wiedeń - FC Barcelona 0 0
Bayern Monachium - Aberdeen (Szkocja) 0 0
Paris St Germain - Waterschei (Belgia) 2 0
Inter Mediolan - Real Madryt 1 1

Z braku miejsca w poprzednim numerze Echa nie podaliśmy rezultatu eliminacyjnego meczu o mistrzostwo Europy pomiędzy Hiszpanią a Holandią Mecz zakończył się wygraną drużyny Hiszpanii 1 0 (1 0) Bramka padła w 44 min z karnego, a wykonawcą był Juan Denor Spotkanie rozegrane zostało w Sewilli

Grupa VII

1	Holandia	5	9	3
2	Hiszpania	5	5	3
3	Irlandia	3	6	5
4	Malta	2	2	7
5	Islandia	1	2	6

Najbliższy mecz w tej grupie Malta - Irlandia 30 marca

JAZDA SZYBKA
NA LODZIE

Polacy w czołówce

OGŁOSZENIA

Cennik ogłoszeń

1 kolumna x 1 cal — 5 dolarów
2 kolumny x 1 cal — 10 dolarów
1 kolumna x 2 cale — 10 dolarów
1/2 strony — 175 dolarów
1 strona — 350 dolarów

OGŁOSZENIA O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY
ORAZ OSÓB POSZUKUJĄCYCH TAKOWEJ
BEZPŁATNE

JUŻ WIOSNA
Z B U D Z S I Ę
ZŁÓŻ ŻYCZENIA NA WIELKANOC
W ECHU TYGODNIA
WRAZ Z CZEKIEM NA SUMĘ \$ 15

CHCEMY ABY TWOJE PACZKI DOTARŁY
SPRAWNIE DO RODZINY W POLSCE
NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE

POLIMEX - TO TWOJA FIRMA

PACZKI MORSKIE 68 c funt (\$ 1 50 kg)
PACZKI LOTNICZE 1 77 c funt (\$ 3 90 kg)

Paczki są dostarczane do domu adresata
(paczki lotnicze w dużych miastach - odbiór z magazynu)

Wysyłamy paczki własne klientów
paczki do wyboru z katalogu z Niemiec Zach,
zamrażalniki, lodówki, itp
Odbieramy paczki z domów klienta (Toronto, Mississauga,
Brampton, Oakville) opłata TYLKO \$ 1

PRZYJDZ LUB ZADZWON
2053 Dundas St W tel 537-7914
poniedziałek - piątek 10AM - 7 PM
sobota 10 AM - 4 PM

Posiadamy Przedstawicieli w całym Ontario

Mistrzostwa świata juniorów w jeździe szybkiej na lodzie rozgrywane w Sarajewie przyniosły duży sukces polskimi młodymi łyżwiarzom W biegu na 500 m - Jerzy Dominik zajął czwarte, a Ryszard Rządki piąte miejsce Wygrał Amerykanin Dan Jansen

Bieg na 1500 zakończył się sukcesem Andrieja Bobrowa ZSRR, ale Jerzy Dominik zajął ponownie czwarte miejsce

HOKEJ NA LODZIE

Fachowcy są zdania, że drużyna ZSRR nie powinna utracić przodownictwa na najbliższych mistrzostwach świata (koniec kwietnia) Konkurenci do tytułu, drużyny

Szwecji i Czechosłowacji, osłabione są brakiem najbardziej wartościowych hokeistów, którzy grają w lidze amerykańsko-kanadyjskiej Niektórzy tylko z nich będą w stanie zasilić drużyny narodowe, bowiem w okresie mistrzostw świata rozgrywane są finałowe pojedynki najlepszych drużyn ligi Az 24 zawodników szwedzkich gra w NHL, najbardziej znani to Borje Salming (Leafs) Kent Nilsson (Flames), Stefan Persson (Islanders), Anders Hedberg i Ulf Nilsson (Rangers) Czternastu zawodników Czechosłowacji gra obecnie w NHL, a bardziej znani to bracia Stastny (Nordiques), Peter Ihnacak i Miroslaw Frycer (Leafs), Ivan Hlinka i Jiri Bubla (Canucks) Z zawodników Finlandii, których gra 11 w NHL najbardziej znani są Jari Kurri (Oilers) i Risto Siltanen (Whalers)